

TURISTICKÝ REGION JIZERSKÉ HORY

GAZETA GÓR IZERSKICH

ZIEMIA LIBERECKA

ZIEMIA JABLONECKA

ZIEMIA FRYDLANCKA

ZIEMIA TANVALDZKA

»» ziemia liberecka

Plaża północy w Libercu na rynku

Lato na rynku przed libereckim ratuszem uatrakcyjni plaża. Będą palmy, bar i leżaki, które znamy znad morza. Na sześć dni w tygodniu planowany jest program towarzyszący, który będzie dobrą rozrywką dla wszystkich grup wiekowych. Więcej informacji na www.visitliberec.eu.

»» ziemia jablonecka

Obchody 150-lecia Jablonca

Najważniejszą datą, jaką w tym roku przypominają sobie mieszkańcy Jablonca, jest 150. rocznica nadania praw miejskich. Godną uwagi jest także 660. rocznica pierwszej wzmianki o osadzie, pochodząca z 1356 roku oraz 110. rocznica nadania w 1906 roku prawa używania herbu. Organizatorzy imprez kulturalnych, sportowych i towarzyskich przypominają te historyczne wydarzenia mieszkańcom i zwiedzającym miasto. Oprócz tradycyjnych wydarzeń Jablonec szykuje także pierwsze jabloneckie święto piwa, festiwal rockowy, prelekcje i wystawy na ulicach miasta. Rocznicę poświęcona jest specjalna sekcja na stronach www.mestojablonec.cz oraz na Facebooku Jablonec 150.

»» ziemia frydlańska

Nowe punkty Informacji Turystycznej na ziemi frydlańskiej

W czerwcu bieżącego roku na ziemi frydlańskiej zostaną uruchomione dwa nowe punkty Informacji Turystycznej. Oprócz istniejących już w Frýdlancie, uzdrowisku Lázně Libverda i Hejnicach w sezonie turystycznym pojawią się one także w miejscowości Nové Město pod Smrkem oraz w Browarze Zamkowym Frýdlant.

»» ziemia tanvaldzka

Parowozownia w Kořenovie po remoncie

W ramach nostalgicznych przejazdów pociągów na Kolei Zębatej 2 lipca zostanie uroczystie otwarta nowo przebudowana parowozownia w Kořenovie. W styczniu 1987 roku została poważnie uszkodzona przez śnieg, pod którego ciężarem zawalił się dach. Śnieg i gruz zasypał także dwie cenne lokomotywy zębate. Wszystko jednak skończyło się dobrze. Parowozownię z 1902 roku i jedną z lokomotyw udało się uratować, dzięki czemu Muzeum Kolei Zębatej będzie miało kolejną ekspozycję i zaplecze. W tym uroczystym dniu atrakcją będą nie tylko przejazdy specjalnym pociągiem Kolei Zębatej, ciągniętym przez lokomotywę parową, ale też przygotowany program towarzyszący. Zapraszamy do jednego z ważnych zabytków techniki w Górach Izerskich.

Rosiczka okrągłolistna, zdjęcie: Aleš Ječmeň

Jestem babcią.

Nie macie nawet pojęcia, jak zmienia to człowieka.

Los i córka obdarzyli mnie wnuczką Klarką.

Nazywam ją Królikiem i robię rzeczy, których nigdy w życiu nie robiłam.

W tym roku na Wielkanoc wzięłam nawet urlop i wybrałmi się z Królikiem, jego mamą i moją mamą, czyli prababcią Królika i psem Hugiem na wycieczkę.

A ponieważ Królik ma jeszcze małe nóżki, a jeżdżenie w wózku mu niezbyt pasuje, udaliśmy się do zapory josefodolskiej. Z parkingu „U Kapličky” w Hraběticach prowadzi szeroka droga aż do zapory. Wygodny szlak biegnie jeszcze dalej, można stąd dotrzeć do Kristiánova,

do pomniku Horsta Lexa lub do stawu Blatný rybník lub w inne miejsce.

Tyle że Królik ma małe nóżki, a prababci było zimno. Doszliśmy więc tylko do zapory i patrzyliśmy na lustro wody, które miejscami było jeszcze zamrażnięte. Było tu cudnie. Słońce grało złotem na błękitnym niebie, wszędzie był spokój i cisza, ponieważ Królik i ja wstajemy wcześniej, wcześniej od turystów. Ciszę zakłócał tylko krzyk wielkiego stada czyżyków siedzących na brzozech przed budynkiem zapory, a także wiatr, który wiał z taką prędkością, jakiej my w dolinie nie znamy. Tak zaczął, że w końcu nas wygonił.

Ale to wcale nicemu nie przeszkadzało. Królik miał spać, a ja skończyć obiad.

W drodze powrotnej powiedziała wnuczce, jej mamie i jej prababci, że w Izerach jest jeszcze siedem zapór i solennie im przyrzekłam, że zrobimy sobie wycieczkę do każdej z nich, a dodatkowo do jeszcze jednej, właśnie do tego stawu Blatný, który wprawdzie nie jest zaporą, ale to pierwszy sztuczny zbiornik wodny w Górach Izerskich, zbudowany w 1780 roku, aby jego wody napędzały tartak.

Królik wielkodusznie to zatwierdził, a mama i prababcia z radością zawtórowały. Psu Hugowi było chyba wszystko jedno. Jemu to zależało tylko na tym, by było tam wiele SMS od innych psów. A czy to będzie przy zaporze czy w innym miejscu....

A więc żebyście wiedzieli. Pójdziemy na zapory Souš, do Bedřichova, do której należy też elektrownia w Rudolfovie, do pobliskiej Fojtki, na Mlýnice, do Harcova, latem możemy wykąpać się w Mšenie, a jesienią wyruszyć na „Przerwaną”: Nie tylko dlatego, że minie 100 lat od jej przerwania, ale przede wszystkim dlatego, że jesienią jest tu najładniej. I wcale, ale to wcale nie będzie nam przeszkadzało, jeżeli Was tam spotkamy. Ponieważ miejsca jest tam wiele dla wszystkich, a wszystkie te zapory warto zobaczyć.

Klára Hoffmanová

Cyklobus z Jablonca na Jizerkę

795 | 530795 Jablonec nad Nisou – Bedřichov – Tanvald – Kořenov, Jizerka
Obowiązuje od 13.12.2015 do 10.12.2016

- 26266 / 2655 Żelazny Brod – Słzarska Poreba Górna oprócz 6 i 7 do 30. X.
- 26262 / 2606 Żelazny Brod – Liberec w oprócz 1. VII.–31. VIII.
- 26244 / 2608 Plawy – Liberec w oprócz 1. VII.–31. VIII.
- 26246 / 2610 Plawy – Liberec w oprócz 1. VII.–31. VIII.
- 2654 / 26245 Słzarska Poreba Górna – Plawy w

111	101	103	105	TPZ	km	Td	112	102	104	106
6:35	6:37			1001	0	0	6:35			6:35
7:30	9:30			1001	0	2	9:25			9:10
	9:37			1001	0	4				19:03
	9:42			1012	0	7				18:58
	9:47			1012	0	7				18:53
	Δ10:00			1023	11	(11)				18:45
				1023	11	(11)				18:45
	Δ10:10			1019	15	(15)				18:20
	10:30			7011	19	(20)				18:20
	10:35			7015	23	(23)				18:15
7:40				1018	7	(7)	9:12			
7:45				7004	7	(7)	9:10			
7:55	10:45			7012	29	(29)	9:00			18:05
8:00	10:55			7016	30	(30)	8:55			17:55
8:05	11:05			7016	34	(34)	8:50			17:50
	11:08			7008	36	(36)	9:02			17:45
8:10	11:10			7006	39	(39)	8:45			17:45
8:25	11:30			7006	(41)	(38)	8:30			17:25
				7009	44	(26)				

Rozkład jazdy 670 943

Na przejazd pomiędzy przystankami z podanym numerem strefy obowiązuje zintegrowana taryfa i umowne warunki przewozowe IDOL (umieszczone na www.idol.cz). W pozostałych przypadkach obowiązuje taryfa i umowne warunki przewozowe BusLine, a.s. (www.busline.cz).
Wszystkie autobusy czekają na przyjazd pociągów maks. 10 minut.

Rozkład jazdy 540140

Na odcinku Liberec, Fügnerova – Bedřichov podróżni mogą skorzystać także z linii autobusów miejskich MHD 18.
Na linii obowiązuje zintegrowana taryfa IDOL oraz umowne warunki przewozowe IDOL (www.idol.cz).

Rozkład jazdy 530795

Podróżni zabierający do pojazdu bagaż w postaci roweru powinni umieścić go w przygotowanych uchwytych zgodnie z poleceniem kierowcy.
Maksymalna liczba przewożonych osób z rowerami wynosi maksymalnie 19.
Podróżni zobowiązani są do przestrzegania szczególnych zaleceń przewoźnych umieszczonych w środku pojazdu.
Połączenie 101 w kierunku Jizerki czeka w Bedřichovie na przyjazd połączenia 540395/101 z Liberca (odjazd z Liberca, Fügnerova o godz. 9:35) – po przejeździe podróżni dopłacają tylko za bilet za osobę (opłata za rower/bagaż/zwierzę honorowana jest z autobusu z Liberca). Na linii nie obowiązuje taryfa IDOL, ale cennik biletów określony przez przewoźnika. Honorowane są bilety LIBNET+, LIBNETS+, LIBNET Kolo oraz całonocny bilet na rower wydany zgodnie z taryfą IDOL.

Rozkład jazdy 540395

Podróżni zabierający do pojazdu bagaż w postaci roweru powinni umieścić go w przygotowanych uchwytych zgodnie z poleceniem kierowcy.
Maksymalna liczba przewożonych osób z rowerami wynosi maksymalnie 19.
Podróżni zobowiązani są do przestrzegania szczególnych zaleceń przewoźnych umieszczonych w środku pojazdu.
Na linii obowiązuje taryfa ogłoszona przez przewoźnika BusLine a.s. umieszczona na stronach www.busline.cz. Informacje nt. taryfy i umowne warunki przewozowe umieszczone są także w pojazdach.

Rozkład jazdy 540650

Ze względów bezpieczeństwa rowery można załadować i wyładować tylko na przystankach Frýdlant, aut. nádr.; Raspenava, žel. st.; Hejnice, aut. st.; Bílý Potok, u Krakonoše oraz Bílý Potok, Smědava.
Ze względów bezpieczeństwa nie ma możliwości przewożenia rowerów elektrycznych lub innych rowerów z napędem silnikowym.
Na linii obowiązuje zintegrowana taryfa IDOL oraz warunki przewozowe IDOL. Cena biletu na tej linii obejmuje przewóz 1 pary nart lub 1 snowboardu lub 1 sanek (www.idol.cz).
RADIOBUS: Wejście do pojazdu w trybie Radiobus należy zamówić pod nr tel. podanym w informacji dot. danego połączenia.
Wyjście z pojazdu należy zgłosić kierowcy.

Cyklobus z Liberca do Turnova

395 | 540395 Liberec – Bedřichov – Jablonec nad Nisou – Turnov
Obowiązuje od 13.12.2015 do 10.12.2016

111	51	101	103	105	113	km	Td	52	102	104	106	114
	8:35	8:37		8:37	8:37	0	0	8:35				
	9:35	9:35		11:35	13:35	0	0	9:25				
	9:40	9:40		11:40	13:40	0	1					
	9:43	9:43		11:43	13:43	0	2	9:19	9:16	11:15	13:15	
	9:46	9:46		11:46	13:46	0	2	9:16	9:16			
	9:51	9:51		11:51	13:51	0	4	9:11	9:11			
	9:56	9:56		11:56	13:56	0	4	9:06	9:06			
	9:58	9:58		11:58	13:58	0	7	9:02				
	10:05	Δ10:05		12:05	14:05	0	8	9:00	9:00	11:00	13:00	
						11	10					
		10:10		12:10	14:10		14	8:56	8:56	10:42	12:56	
		Δ10:10		12:10	14:10		14	8:47	8:47	10:42	12:56	
							16	8:42	8:42	10:42	12:42	
							18	8:37	8:37	10:37	12:37	
							18	8:30	8:30	10:30	12:30	
8:45					15:45	24	19					18:05
8:50					15:50	24	19					17:59
8:58					16:02	30	14					17:51
9:02					16:02	30	14					17:47
9:07					16:07	37	16					17:42
9:15					16:15	43	17					Δ17:35

W Harrachovie do dworca

943 | 670943 Harrachov, Fit Fun – Harrachov, centrum – Harrachov, žel. st. / Kořenov, žel. st.
Obowiązuje od 13.12.2015 do 10.12.2016

Zóna	TČ	Zastávky / Bus-stops	PRACOVNÍ DNY / WORKDAYS																	SO, NE, +																														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
7014	1	Harrachov, hotel FIT-FUN	07:25	08:30	09:30	10:30	12:30	13:30	14:30	15:30	16:30	17:30	18:30	07:25	08:30	09:30	10:30	12:30	13:30	14:30	15:30	16:30	17:30	18:30																										
7014	2	Harrachov, Sport hotel	07:27	08:32	09:32	10:32	12:32	13:32	14:32	15:32	16:32	17:32	18:32																																					
7014	3	Harrachov, aut.nádr.	07:29	08:34	09:34	10:34	12:34	13:34	14:34	15:34	16:34	17:34	18:34																																					
7014	3	Harrachov, aut.nádr.	07:30	08:35	09:35	10:35	12:35	13:35	14:35	15:35	16:35	17:35	18:35																																					
7014	4	Harrachov, u Duha hor	07:32	08:37	09:37	10:37	12:37	13:37	14:37	15:37	16:37	17:37	18:37																																					
7014	5	Harrachov, centrum	07:33	08:38	09:38	10:38	12:38	13:38	14:38	15:38	16:38	17:38	18:38																																					
7014	6	Harrachov, sklárna	07:35	08:40	09:40	10:40	12:40	13:40	14:40	15:40	16:40	17:40	18:40																																					
7014	7	Harrachov, Hábov most	07:37	08:42	09:42	10:42	12:42	13:42	14:42	15:42	16:42	17:42	18:42																																					
7014	8	Harrachov, Hábov most	07:40	08:45	09:45	10:45	12:45	13:45	14:45	15:45	16:45	17:45	18:45																																					
7014	9	Harrachov, žel.st.	07:45	08:50	09:50	10:50	12:50	13:50	14:50	15:50	16:50	17:50	18:50																																					
7014	10	Harrachov, Diana																																																
7014	11	Harrachov, Hábov most																																																
7013	12	Harrachov, Nový Svět u Motelíků																																																
7013	13	Harrachov, Nový Svět u Motelíků																																																
7006	14	Kořenov, odb.																																																
7006	15	Kořenov, u Martinské údolí																																																
7006	16	Kořenov, žel.st.																																																

Z Liberca do Bedřichova

540140 Liberec – Bedřichov – Janov nad Nisou, Hrabětice
Obowiązuje od 1.4.2016 do 10.12.2016

101	103	km	TPZ	Td	102	104
8:35	14:00	0	00001	1	8:35	8:37
8:37	14:02	2	00001	3	10:20	10:22
8:40	14:05	3	00001	3	10:23	10:25
8:47	14:12	5	20001	4	10:29	10:31
8:48	14:13	5	30001	5	10:31	10:33
8:48	14:13	4	40001	6	10:33	10:35
8:48	14:13	5	50001	7	10:35	10:37
8:52	14:17	7	70001	8	10:37	10:39
8:59	14:24	9	90001	9	10:42	10:44
9:05	14:28	11	111023	10	10:46	10:48
9:05	14:28	11	111023	10	10:48	10:50
9:05	14:30	12	121023	12	10:50	10:52
9:06	14:31	12	121023	12	9:52	14:53
9:07	14:32	13	131023	13	9:51	14:51
9:09	14:34	13	131023	14	9:50	14:50
9:13	14:38	15	151019	15	9:47	14:47
9:15	14:40	16	1611019	16	9:45	14:45

Pociągami z Liberca do Szklarskiej Poręby

036 | Liberec – Harrachov – Szklarska Poręba Górna
Obowiązują od 16.3.2016

Spis treści

» ROZKŁADY JAZDY + CYKLOBUSY

» INFORMACJE TURYSTYCZNE I PRODUKTY TURYSTYCZNE

Kolejki turystyczne
Kolejki zębata
Tajemnicze miejsca
Dzień zabaw dla dzieci na Jizerce

» SZLAKI ROWEROWE I ADRENALINA

Wykaz wypożyczalni rowerów, serwisów oraz wypożyczalni sprzętu sportowego
Wykaz szlaków rowerowych
Informacje praktyczne dotyczące aktywnego wypoczynku z adrenaliną
Możliwości wspinaczki skałkowej, latanie
Trasy na rolki i tory saneczkowe

» ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Punkty gastronomiczne na Magistrali Jizerskiej
Poruszanie się po górach i wjazd na teren Gór Jizerskich

» KĄPIELISKA I BASENY

» PROPOZYCJE WYCIECZEK

Torfońska Gór Jizerskich
Szlak Rzemiosł
Śladami filmu w regionie libereckim
Tour de Beer

» PRZERWANA ZAPORA

i 100. rocznica

» ZIEMIA LIBERECKA, JABLONECKA, FRYDLANCKA I TANVALDZKA

Wykaz wież widokowych, muzeów, nowości itd.

» HUTNICTWO SZKŁA I TRADYCJE

Zwiedzanie
Produkt regionalny Góry Jizerskie
Kriстіánov
Palace Plus
Krucze Piękno 2016

» WYKAZ INFORMACJI TURYSTYCZNYCH

www.jizerky.cz

www.vilaizerina.cz

www.liberecky-kraj.cz

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2601	2603	2605	2607	2609	2651	2611	2653	2655	2657
Ze stanice			Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
0	Liberec 030.037.086.089	⇄0001	0 35	X 4 35	X 0 505	0 5 38	X 0 6 05	0 6 35	X 0 7 05	0 7 35	0 8 35	9 35
2	Liberec-Rochlice	⇄0001	x 0 38	x 4 38	x 5 08	x 5 38	x 6 08	x 6 38	x 7 08	x 7 38	x 8 38	x 9 38
4	Vesec u Liberce	⇄0001	x 0 41	x 4 41	x 5 11	x 5 41	x 6 11	x 6 41	x 7 11	x 7 41	x 8 41	x 9 41
5	Vratislavice nad Nisou	⇄0001	x 0 42	x 4 43	x 5 13	x 5 43	x 6 13	x 6 43	x 7 13	x 7 43	x 8 43	x 9 43
7	Proseč nad Nisou	⇄1001	x 0 46	x 4 46	x 5 16	x 5 46	x 6 16	x 6 46	x 7 16	x 7 46	x 8 46	x 9 46
11	Jablonec nad Nisou dolní n.	⇄1001	x 0 51	x 4 51	x 5 21	x 5 51	x 6 21	x 6 51	x 7 21	x 7 51	x 8 51	x 9 51
12	Jablonec nad Nisou	⇄1001	0 53	4 55	5 25	5 55	6 25	6 55	7 25	7 55	8 55	9 55
13	Jablonec nad Nisou centrum	⇄1001	0 54	4 56	5 26	5 56	6 26	6 56	7 26	7 56	8 56	9 56
14	Jablonec nad Nisou zastávka	⇄1001	x 0 55	x 4 58	x 5 28	x 5 58	x 6 28	x 6 58	x 7 28	x 7 58	x 8 58	x 9 58
16	Jablonec Paséky	⇄1001	x 0 57	x 4 59	x 5 29	x 5 59	x 6 29	x 6 59	x 7 29	x 7 59	x 8 59	x 9 59
18	Nová Ves nad Nisou	⇄1001	x 0 58									
19	Jablonec nad Nisou	⇄1001	x 1 00	x 5 03	x 5 33	x 6 03	x 6 33	x 7 03	x 7 33	x 8 03	x 9 03	x 10 03
20	Lučany nad Nisou	⇄1018	x 1 04	x 5 07	x 5 37	x 6 07	x 6 37	x 7 07	x 7 37	x 8 07	x 9 07	x 10 07
21	Smržovka 034	⇄7004	x 1 07	x 5 11	x 5 41	x 6 11	x 6 41	x 7 11	x 7 41	x 8 11	x 9 11	x 10 11
22	Smržovka sříd	⇄7004	1 08	0 5 12	0 5 42	0 6 12	0 6 42	0 7 12	0 7 42	0 8 12	9 12	10 12
24	Smržovka dolní nádraží	⇄7010	x 1 09	x 5 13	x 5 43	x 6 13	x 6 43	x 7 13	x 7 43	x 8 13	x 9 13	x 10 13
26	Tanvald zastávka	⇄7001	x 1 10	x 5 14	x 5 44	x 6 14	x 6 44	x 7 14	x 7 44	x 8 14	x 9 14	x 10 14
27	Tanvald 035	⇄7001	x 1 13	x 5 17	x 5 47	x 6 17	x 6 47	x 7 17	x 7 47	x 8 17	x 9 17	x 10 17
28	Desná	⇄7016	x 1 16	x 5 21	x 5 51	x 6 21	x 6 51	x 7 21	x 7 51	x 8 21	x 9 21	x 10 21
29	Desná-Riedlova vila	⇄7016	1 19	5 25	5 55	6 25	6 55	7 25	7 55	8 25	9 25	10 25
30	Dolní Polubný	⇄7016	x 1 21	x 5 27	x 5 57	x 6 27	x 6 57	x 7 27	x 7 57	x 8 27	x 9 27	x 10 27
31	Desná-Pustínská	⇄7016	1 24	5 31	6 01	6 31	7 01	7 34	8 02	8 34	9 02	10 34
32	Kořenov zastávka	⇄7016		x 5 33		x 6 03	x 6 33	x 7 03	x 7 33	x 8 03	x 9 03	x 10 33
34	Kořenov	⇄7006		x 5 35		x 6 05	x 6 35	x 7 05	x 7 35	x 8 05	x 9 05	x 10 35
35	Harrachov	⇄7014		x 5 37		x 6 07	x 6 37	x 7 07	x 7 37	x 8 07	x 9 07	x 10 37
40	Jakuszyce			X 5 43								
42	Szklarska Poręba Huta											
44	Szklarska Poręba Górna											
55	Szklarska Poręba Górna											
Do stanice												

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2659	2615	2661	2617	2619	2621	2663	2623	2625	2627
Ze stanice			Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
0	Liberec 030.037.086.089	⇄0001	10 35	11 35	012 35	013 05	013 35	X 014 05	014 35	015 05	015 35	016 05
2	Liberec-Rochlice	⇄0001	x 10 38	x 11 38	x 12 38	x 13 08	x 13 38	x 14 08	x 14 38	x 15 08	x 15 38	x 16 08
4	Vesec u Liberce	⇄0001	x 10 41	x 11 41	x 12 41	x 13 11	x 13 41	x 14 11	x 14 41	x 15 11	x 15 41	x 16 11
5	Vratislavice nad Nisou	⇄0001	x 10 43	x 11 43	x 12 43	x 13 13	x 13 43	x 14 13	x 14 43	x 15 13	x 15 43	x 16 13
7	Proseč nad Nisou	⇄1001	x 10 46	x 11 46	x 12 46	x 13 16	x 13 46	x 14 16	x 14 46	x 15 16	x 15 46	x 16 16
11	Jablonec nad Nisou dolní n.	⇄1001	x 10 51	x 11 51	x 12 51	x 13 21	x 13 51	x 14 21	x 14 51	x 15 21	x 15 51	x 16 21
12	Jablonec nad Nisou	⇄1001	10 55	11 55	12 55	13 25	13 55	14 25	14 55	15 25	15 55	16 25
13	Jablonec nad Nisou centrum	⇄1001	10 56	11 56	12 56	13 26	13 56	14 26	14 56	15 26	15 56	16 26
14	Jablonec nad Nisou zastávka	⇄1001	x 10 58	x 11 58	x 12 58	x 13 28	x 13 58	x 14 28	x 14 58	x 15 28	x 15 58	x 16 28
16	Jablonec Paséky	⇄1001	x 10 59	x 11 59	x 12 59	x 13 29	x 13 59	x 14 29	x 14 59	x 15 29	x 15 59	x 16 29
18	Nová Ves nad Nisou	⇄1001	x 11 01									
19	Jablonec nad Nisou	⇄1001	x 11 03	x 12 03	x 13 03	x 13 33	x 14 03	x 14 33	x 15 03	x 15 33	x 16 03	x 16 33
20	Lučany nad Nisou	⇄1018	x 11 07	x 12 07	x 13 07	x 13 37	x 14 07	x 14 37	x 15 07	x 15 37	x 16 07	x 16 37
21	Smržovka 034	⇄7004	x 11 11	x 12 11	x 13 11	x 13 41	x 14 11	x 14 41	x 15 11	x 15 41	x 16 11	x 16 41
22	Smržovka sříd	⇄7004	11 12	012 12	013 12	013 42	014 12	014 42	015 12	015 42	016 12	016 42
24	Smržovka dolní nádraží	⇄7010	x 11 13	x 12 13	x 13 13	x 13 43	x 14 13	x 14 43	x 15 13	x 15 43	x 16 13	x 16 43
26	Tanvald zastávka	⇄7001	x 11 14	x 12 14	x 13 14	x 13 44	x 14 14	x 14 44	x 15 14	x 15 44	x 16 14	x 16 44
27	Tanvald 035	⇄7001	x 11 17	x 12 17	x 13 17	x 13 47	x 14 17	x 14 47	x 15 17	x 15 47	x 16 17	x 16 47
28	Desná	⇄7016	x 11 21	x 12 21	x 13 21	x 13 51	x 14 21	x 14 51	x 15 21	x 15 51	x 16 21	x 16 51
29	Desná-Riedlova vila	⇄7016	11 25	12 25	13 25	13 55	14 25	14 55	15 25	15 55	16 25	16 55
30	Dolní Polubný	⇄7016	x 11 30	x 12 30	x 13 30	x 13 60	x 14 30	x 14 60	x 15 30	x 15 60	x 16 30	x 16 60
31	Desná-Pustínská	⇄7016	11 34	12 34	13 34	14 01	14 34	15 01	15 34	16 01	16 34	17 01
32	Kořenov zastávka	⇄7016	x 11 36	x 12 36	x 13 36	x 14 06	x 14 36	x 15 06	x 15 36	x 16 06	x 16 36	x 17 06
34	Kořenov	⇄7006	x 11 37	x 12 37	x 13 37	x 14 07	x 14 37	x 15 07	x 15 37	x 16 07	x 16 37	x 17 07
35	Harrachov	⇄7014	x 11 39	x 12 39	x 13 39	x 14 09	x 14 39	x 15 09	x 15 39	x 16 09	x 16 39	x 17 09
40	Jakuszyce		11 46	12 44	13 46	14 14	14 46	15 14	15 46	16 14	16 46	17 14
42	Szklarska Poręba Huta		12 08	12 51	13 57	14 25	14 53	15 21	15 57	16 25	16 53	17 21
44	Szklarska Poręba Huta		12 18									
46	Szklarska Poręba Górna		12 21									
55	Szklarska Poręba Górna		12 21									
Do stanice												

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2665	2629	2631	2633	2667	2635	2673	2637	2639	2643
Ze stanice			Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
0	Liberec 030.037.086.089	⇄0001	016 35	017 05	017 35	018 05	18 35		19 35	20 35	21 35	22 35
2	Liberec-Rochlice	⇄0001	x 16 38	x 17 08	x 17 38	x 18 08	x 18 38		x 19 38	x 20 38	x 21 38	x 22 38
4	Vesec u Liberce	⇄0001	x 16 41	x 17 11	x 17 41	x 18 11	x 18 41		x 19 41	x 20 41	x 21 41	x 22 41
5	Vratislavice nad Nisou	⇄0001	x 16 43	x 17 13	x 17 43	x 18 13	x 18 43		x 19 43	x 20 43	x 21 43	x 22 43
7	Proseč nad Nisou	⇄1001	x 16 46	x 17 16	x 17 46	x 18 16	x 18 46		x 19 46	x 20 46	x 21 46	x 22 46
11	Jablonec nad Nisou dolní n.	⇄1001	x 16 51	x 17 21	x 17 51	x 18 21	x 18 51		x 19 51	x 20 51	x 21 51	x 22 51
12	Jablonec nad Nisou	⇄1001	16 55	17 25	17 55	18 25	18 55		19 55	20 55	21 55	22 55
13	Jablonec nad Nisou centrum	⇄1001	x 16 56	x 17 26	x 17 56	x 18 26	x 18 56		x 19 56	x 20 56	x 21 56	x 22 56
14	Jablonec nad Nisou zastávka	⇄1001	x 16 58	x 17 28	x 17 58	x 18 28	x 18 58		x 19 58	x 20 58	x 21 58	x 22 58
16	Jablonec Paséky	⇄1001	x 16 59	x 17 29	x 17 59	x 18 29	x 18 59		x 19 59	x 20 59	x 21 59	x 22

Nowości z Gór Izerskich

DZIEŃ ZABAW DLA DZIECI NA JIZERCE z Rusalką Izeriną

6. edycja
8.10.2016 r. Jizerka,
Sklárna, godz. 10.00–16.00
www.vilazerina.cz
www.jizerky.cz

- » twórcze warsztaty dla całej rodziny nt. Rusalka Izerina i rzemiosła
- » spotkanie z regionalnymi producentami Gór Izerskich
- » sprzedaż produktów regionalnych
- » dyplom pamiątkowy i mały upominek dla każdego
- » możliwość zwiedzenia jednego z „Tajemniczych miejsc Gór Izerskich” i rozpoczęcie wędrówki
- » komunikacja wahadłowa z dworca w Kořenovie
- » obserwacje nieba i Słońca przez lunety

km	SZDC, státní organizace / ČD, a.s.	Vlak	2620	2658	2622	2624	2626	2660	2628	2630	2632	2662	2634	2664	2636	2666	2640
Ze stanice																	
0	Szklarska Poreba Góna		12 29					14 29				16 29		18 29		20 29	
3	Szklarska Poreba Huta		12 32					14 32				16 32		18 32		20 32	
9	Jakuszyce		12 42					14 42				16 42		18 42		20 42	
16	Hárrachov ↔7014		12 57		13 57			15 57				17 57		19 57		21 57	
21	Kořenov ↔7006		13 04		14 04			15 04				17 04		18 04		19 04	
23	Kořenov zastávka ↔7016		13 08		14 10			15 10				17 10		18 10		19 10	
24	Desná-Pustínská ↔7016		13 10		14 13			15 13				17 13		18 13		19 13	
25	Dolní Polubný ↔7016		13 13		14 16			15 16				17 16		18 16		19 16	
26	Desná-Riedlova vila ↔7016		12 49	13 15	14 15	15 15	16 15	17 15	18 15	19 15	20 15	21 15	22 15	23 15	24 15	25 15	26 15
27	Desná ↔7016		12 52	13 18	14 18	15 18	16 18	17 18	18 18	19 18	20 18	21 18	22 18	23 18	24 18	25 18	26 18
28	Tanvald ↔7001		12 57	13 23	14 23	15 23	16 23	17 23	18 23	19 23	20 23	21 23	22 23	23 23	24 23	25 23	26 23
29	Tanvald zastávka ↔7001		13 00	13 30	14 30	15 30	16 30	17 30	18 30	19 30	20 30	21 30	22 30	23 30	24 30	25 30	26 30
31	Smržovka dolní nádraží ↔7010		13 03	13 33	14 33	15 33	16 33	17 33	18 33	19 33	20 33	21 33	22 33	23 33	24 33	25 33	26 33
33	Smržovka střed ↔7004		13 06	13 36	14 36	15 36	16 36	17 36	18 36	19 36	20 36	21 36	22 36	23 36	24 36	25 36	26 36
34	Smržovka-Ludín ↔7004		13 07	13 37	14 37	15 37	16 37	17 37	18 37	19 37	20 37	21 37	22 37	23 37	24 37	25 37	26 37
35	Smržovka ↔7004		13 11	13 41	14 41	15 41	16 41	17 41	18 41	19 41	20 41	21 41	22 41	23 41	24 41	25 41	26 41
36	Smržovka ↔7004		13 12	13 42	14 42	15 42	16 42	17 42	18 42	19 42	20 42	21 42	22 42	23 42	24 42	25 42	26 42
36	Lučány nad Nisou ↔1018		13 14	13 44	14 44	15 44	16 44	17 44	18 44	19 44	20 44	21 44	22 44	23 44	24 44	25 44	26 44
39	Jablonecké Páseky ↔1001		13 17	13 47	14 47	15 47	16 47	17 47	18 47	19 47	20 47	21 47	22 47	23 47	24 47	25 47	26 47
40	Nová Ves nad Nisou ↔1001		13 21	13 51	14 51	15 51	16 51	17 51	18 51	19 51	20 51	21 51	22 51	23 51	24 51	25 51	26 51
41	Jablonec nad Nisou zastávka ↔1001		13 23	13 53	14 53	15 53	16 53	17 53	18 53	19 53	20 53	21 53	22 53	23 53	24 53	25 53	26 53
42	Jablonec nad Nisou centrum ↔1001		13 26	13 56	14 56	15 56	16 56	17 56	18 56	19 56	20 56	21 56	22 56	23 56	24 56	25 56	26 56
43	Jablonec nad Nisou ↔1001		13 27	13 57	14 57	15 57	16 57	17 57	18 57	19 57	20 57	21 57	22 57	23 57	24 57	25 57	26 57
44	Jablonec nad Nisou dolní n. ↔1001		13 29	13 59	14 59	15 59	16 59	17 59	18 59	19 59	20 59	21 59	22 59	23 59	24 59	25 59	26 59
48	Proseč nad Nisou ↔1011		13 34	14 04	15 04	16 04	17 04	18 04	19 04	20 04	21 04	22 04	23 04	24 04	25 04	26 04	27 04
50	Vrástlavice nad Nisou ↔0001		13 39	14 09	15 09	16 09	17 09	18 09	19 09	20 09	21 09	22 09	23 09	24 09	25 09	26 09	27 09
51	Vesec u Liberce ↔0001		13 41	14 11	15 11	16 11	17 11	18 11	19 11	20 11	21 11	22 11	23 11	24 11	25 11	26 11	27 11
50	Liberec-Rochlice ↔0001		13 43	14 13	15 13	16 13	17 13	18 13	19 13	20 13	21 13	22 13	23 13	24 13	25 13	26 13	27 13
55	Liberec 030.037.086.089 ↔0001		13 48	14 18	15 18	16 18	17 18	18 18	19 18	20 18	21 18	22 18	23 18	24 18	25 18	26 18	27 18
Do stanice																	

Specjalne pociągi na Żębatce w 2016 roku

Pragniemy zaprosić Państwa na przejazdy nostalgicznymi pociągami, połączone z programem towarzyszącym, na najbardziej stromej i jedynej kolei żębatej w Czechach.

www.zubacka.cz

4.06. Dzień Dziecka na Żębatce

Specjalne pociągi na Żębatce, 11. Dzień Dziecka w Kořenovie

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

2.07. Dzień Żębatki z parą, uroczyste otwarcie parowozowni w Kořenovie

Specjalne pociągi na Żębatce, specjalne pociągi z lokomotywą parową, uroczyste otwarcie Parowozowni w Kořenovie

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

23.07. Żębatką na odpust szklarski św. Anny i na hárrachovskie święto piwa

Specjalne pociągi na odpust szklarski św. Anny na Jizerce i na hárrachovskie święto piwa

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

6.08. Modelarska sobota na Żębatce

Specjalne pociągi na Żębatce, specjalne pociągi z zabytkową lokomotywą motorową Břejlovec, wystawa modeli w Kořenovie

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem, Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

20.08. Jagodowa sobota parowa na Żębatce

Specjalne pociągi na Żębatce, specjalne pociągi z lokomotywą parową

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem, Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

24.09. Ziemniaczane zakończenie sezonu na Żębatce

Specjalne pociągi na Żębatce przy okazji zakończenia sezonu 2016

Trasy specjalnych pociągów: pociągi żębate Tanvald – Kořenov – Hárrachov i z powrotem

Program towarzyszący: kopalniana kolejka, zabytkowy autobus Kořenov – Jizerka / Příchovice i z powrotem, gastronomia.

Zmiana programu zastrzeżona!

Tajemnicze miejsca Gór Izerskich

Stowarzyszenie Turistický region Jizerské hory przygotowało dla małych i dużych turystów konkurs pod nazwą Tajemnicze miejsca Gór Izerskich. Osiem ciekawych, tajemniczych a przede wszystkim mniej znanych miejsc w Górach Izerskich oznakowano niewielką metalową, ogólnie dostępną tabliczką. Po znalezieniu wszystkich tabliczek, obrysowaniu ich na ulotce i przekazaniu jej w jednej z informacji turystycznych uczestnicy konkursu otrzymają upominek – szklany pieniążek Rusalki Izeriny. Ulotkę można otrzymać we wszystkich informacjach turystycznych Gór Izerskich oraz pobrać na stronach www.vilazerina.cz, na których można znaleźć też wiele innych informacji.

Wypożyczalnie i serwisy rowerów W + S, wypożyczalnie sprzętu sportowego

Nazwa i GPS	Kontakt	Informacje
Adrenalin Centrum	Na Bídě 8/657, Liberec 1 NON STOP – tel.: 603 963 578 tel.: 486 112 250, acp@adrenalin-centrum.cz www.adrenalin-centrum.cz	Wypożyczalnia sprzętu sportowego: sprzęt biwakowy, wysokogórski i „via ferata”, sprzęt wodniacki, centrum testowe, rolki. W
AG kola s. r. o.	Dr. Milady Horákové 78/534, Liberec tel.: 485 146 848, 731 523 740, obchod@agkola.cz www.agkola.cz, www.elektro-kola-liberec.cz	Rowerzy elektryczne, skutery elektryczne. W + S
Bakride s. r. o.	Vrchlického 338/3, Liberec tel.: 603 260 973 info@bakride.cz, www.bakride.cz	Sprzedaż akcesoriów rowerowych, centrum testowe Giant, Marin, Amulet, Lapière, Kona. S
Bradský Cyklo & Sport Outlet	U Nisy 6, Liberec, tel.: 485 105 954 info@bradsky.cz, www.bradsky.cz	S
Bronec Sport.cz	Cyrila a Metoděje 495/2, 460 01 Liberec – Růžodol tel.: 608 577 800, sportbronec@seznam.cz, www.bronecsport.cz	W + S
Cyklosport Kerda	Švermova 54/259, Liberec 10, tel.: 485 151 178 – sklep 485 150 146 – zakład napraw obchod@kerda.cz www.kerda.cz	Test centrum Author i Felt. S
Elbikes.cz	Hubertova 2/231, Liberec, tel.: 602 101 520 info@elbikes.cz, www.elbikes.cz	Rowerzy elektryczne. W + S
FILACentrum – wypożyczalnia i szkoła jazdy na rolkach i nartach	Oáredek sportu Vesec, Liberec tel.: 607 877 791 info@filacentrum.cz www.filacentrum.cz	Wypożyczalnia i szkoła jazdy na wrotkach, nartorolkach, buty do skakania, hulajnogi i in.
MC Bike	Jablonecká 283/5, Liberec, tel.: 604 120 735 info@mcbike.cz, www.mcbike.cz	S
Zakład naprawy rowerów – Michal Koutník	Jeseniova 5/271, Liberec, tel.: 603 711 657 michal.koutnik@volny.cz, www.cyklokoutnik.cz	Sprzedaż i serwis rowerów oraz rowerów elektrycznych. S
Wypożyczalnia pojazdów dwukołowych Segway	Orlí 16/257, Liberec, tel.: 777 069 941 info@segway-liberec.cz, www.segway-liberec.cz	Segway to elektryczny pojazd na dwóch kółkach, który sam utrzymuje równowagę. W
Red Eight	Baltská, Liberec, tel.: 774 517 363, 608 517 363 redeight@email.cz, www.redeight.cz	S
Sport Brzák	Hanychovská 33/575, Liberec, tel.: 486 142 200 sport@brzak.cz, www.brzak.cz	Centrum Testowe Scott, Specialized. W + S
Urban Sport	Dr. M. Horákové 11/76, Liberec, tel.: 777 787 776 urban-sport@urban-sport.cz, www.urban-sport.cz	W + S
Wide Bike	Františkovská 6/233, Liberec, tel.: 731 558 668 widebike@volny.cz, www.widebike.com	S
Sport Ještěd	Ještědská 202, Hanychov, Liberec (bezpośrednio na parkingu centralnym Ski areál Ještěd) tel.: 731 547 856, info@pujcovnajested.cz www.pujcovnajested.cz	Rowerzy górskie, hulajnogi, kaski i in. W + S
Sport Závora	Dr. M. Horákové 11/76, Liberec tel.: 777 787 776, urban-sport@urban-sport.cz	Ten sam adres co Urban Sport. S
Bikeservis	Podhorská 123, Jablonec n. N. tel.: 739 089 618, info@bikeservis.eu, www.bikeservis.eu	S
Davebike	Trpasličí 12/2690, Jablonec n. N., tel.: 777 625 769 rezervace@davebike.cz, www.davebike.cz	Wypożyczalnia elektrycznych hulajnóg. W + S
Disk Sport Cyklo	Dvorská 7, Jablonec n. N., tel.: 723 459 563 info@disk-sport.cz, www.disk-sport.cz	Hulajnogi. W + S
Cycology Bike Shop	Pražská 109, Jablonec n. N., tel.: 728 474 689 – pytania techniczne, 721 548 784 – serwis, info@cycology.cz, www.cycology.cz	S
Cyklo Šauer	Podhorská 25 a, Jablonec n. N., tel.: 734 260 613, 483 313 352, info@cyklosauer.cz, www.cyklosauer.cz	S
Rabik Sport	Podhorská 23, Jablonec n. N., tel.: 483 317 314 radovankunc@vikingline.cz	S
SB sport	Podhorská 141, Jablonec n. N. (rondo), tel.: 483 315 739, 731 188 730, jablonec@sbsport.cz, www.sbsport-jablonec.cz	W + S
Zdeněk Dokoupil REBEL BIKE	Vladislava Vančury 4/156, Jablonec n. N. tel.: 736 769 049, rebel-bike@seznam.cz www.rebelbike.com, www.skladacikola.com www.elektrobikes.cz	Centrum testowe rowerów elektrycznych z silnikiem centralnym marki Bafang. S
Activeguide s. r. o.	Hraničná č. p. 1392, Janov n. N. tel.: 483 380 796, 603 399 302 info@activeguide.cz, www.activeguide.cz	Wypożyczalnia sprzętu sportowego dla wodniaków, do wspinaczki. S

Nazwa i GPS	Kontakt	Informacje
B – sport Jan Bína	Hrabětice 9, Janov n. N., tel.: 723 575 019, 728 137 144 bsport@seznam.cz, www.bsport-hrabetice.cz	Wypożyczalnia rowerów, hulajnóg i rowerów elektrycznych. W + S
E-Amulet EVBike Centrum	Severák – Hrabětice, Janov n. N., tel.: 605 907 935 – rowery, 777 111 610 – hulajnogi, www.skijzerky.cz	Wypożyczalnia hulajnóg i rowerów elektrycznych. W
Ski centrum Adler, s. r. o.	Apartamentowice Nisa 272/37, Bedřichov tel.: 602 323 476, 724 238 314 pujcovna@adler-ski.cz, www.adler-ski.cz IV–VI, IX, śro–nie 8.30–16.30 VII–VIII, pon–nie 8.30–16.30	Rowerzy górskie i dziecięce, foteliki dziecięce, kaski, przyczepy, drążki holownicze i in. Ponadto wypożyczalnia podwójnych rowerów górskich i innego sprzętu sportowego. W + S
Tenisové kurty a sportovní centrum Bedřichov [Korty tenisowe i centrum sportowe]	Bedřichov 830, tel.: 775 671 781 m.pazdera@centrum.cz www.skiservisnara.com	Wypożyczalnia hulajnóg terenowych i sprzętu sportowego. W
KOLAJABLONEC.CZ	Lučany nad Nisou 480, tel.: 483 714 514 prodejna@kolajablonec.cz www.kolajablonec.cz	Serwis na wysokim poziomie, wysoce wyspecjalizowany personel, profesjonalna stajnia Sram Rubena Trek. S
Jízdni kola a sport Círk [Rowerzy górskie i sport]	ul. ČSA 406, Frýdlant, tel.: 482 312 850, 608 924 517 eshop@kola-cirk.cz, www.kola-cirk.cz	S
Bikecentrum Libverda	Lázně Libverda 201, tel.: 482 322 457 (informacja turystyczna), 608 447 710, 602 137 773 info@bikecentrumlibverda.cz www.bikecentrumlibverda.cz	Mijnia rowerów, prysznic, WC, gastronomia. W + S
LÁZNĚ LIBVERDA, a. s.	Hotel Nový dům, Lázně Libverda 82, tel.: 482 368 111 www.lazne-libverda.cz	Tylko dla gości. W + S
Trek centrum U kyselky	ulice 5. května, Nové Město pod Smrkem, tel.: 739 611 574 info@trek-centrum.cz, www.trek-centrum.cz	Mijnia rowerów, prysznic, WC, gastronomia. W + S
Singltrek centrum	Plovárenská 105/6, Nové Město pod Smrkem trailshop@bike-evolution.cz, info@singltrek.cz www.singltrekpodsmrkem.cz	Mijnia rowerów, prysznic, WC, gastronomia. W + S
Verner	U Stadionu 157 (Oáredek sportu Smědá), Raspenava tel.: 721 629 557, ing.petr.verner@seznam.cz	Wypożyczenie maks. 1–3 rowerów. W + S
Cyklo Benda	Držkov 245, tel.: 775 083 395, bendis.michal@seznam.cz www.cyklo-benda.cz, pon–pią 13.00–17.00 lub po rezerwacji tel.	W + S
Cykloservis PROFÍ, s. r. o.	Údolní 405, Smržovka, tel.: 725 505 848, 777 240 452 https://www.facebook.com/Proofy, http://proofy.cz pon–pią 14.00–21.00 lub po rezerwacji tel.	Przedstawiciel rowerów marki Corratec. S
ZP – cykloservis [serwis rowerów]	Sportovní 1118, Smržovka, tel.: 606 407 763, 725 505 848 servis@zpservis.cz, info@zpservis.cz, www.zp-cykloservis.cz pon–pią 8.00–17.00, lub po rezerwacji tel.	S
Röschenthaler Luděk	Velké Hamry č. p. 338, tel.: 603 156 540, ludekrosenthaler@seznam.cz wto–pią 16.00–18.00, sob 9.00–11.00	S
Cyklo and ski Pelc	Vítězná 382, Tanvald, tel.: 777 096 572 www.cyklo-skipelc.cz, pon–pią 11.00–17.00	S
Wypożyczalnia hulajnóg	Tanvaldský Špičák przy początkowej stacji kolei linowej (w czasie otwarcia kolei linowej), tel.: 731 412 100, www.skijzerky.cz	Wypożyczalnia hulajnóg. W
Ing. Morávek	Josefův Důl č. p. 358 (pensjonat Niky), tel.: 602 879 598, 483 381 227, info@skilucifer.cz, www.skilucifer.cz	W
K & P	– Příchovice 575, Kořenov – Chata przy kościele, Příchovice 329, Kořenov tel.: 777 096 572, pelc.stanislav@seznam.cz www.pujcovna-lyzi-korenov.cz, pon–nie 9.00–17.00	W + S W + S Rowerzy elektryczne i hulajnogi.
HarrachMAX	Harrachov č. p. 186, tel.: 800 409 449 booking@harrachmax.cz, http://summer.harrachmax.cz/ pon–nie 8.00–18.00	W Hulajnogi.
Wypożyczalnia rowerów elektrycznych Harrachov	JPK Rotunda – punkt informacji, Harrachov tel.: 777 001 908, pujcitekrolo@centrum.cz www.pujcitekrolo.cz	W
Wypożyczalnia hulajnóg – Pavel Hilbert	Harrachov 259, tel.: 603 212 900 pavel@hilbert.cz, www.hilbert.cz Latem codziennie w godz. 10.00–18.00	Wypożyczalnia hulajnóg. Wyciągiem wjeżdżamy na górę, skąd zjeżdżamy w dół po trasie zjazdowej. W
Sport Čermák	Harrachov č. p. 581, tel.: 603 579 581, 603 579 579, 481 529 827, sportcermak@harrachov.cz www.sportcermak.cz, pon–nie 9.00–18.00 Punkt Tanvald: Krkonošská 116, tel.: 483 394 253 pon–pią 9.00–17.00, sob 9.00–12.00	W + S S

Singltrek pod Smrkem

Singltreka pod Smrkem nie trzeba już przedstawiać większości rowerzystów. Jego wąskie ścieżki, wijące się po zboczach majestatycznego i tajemniczego masywu Smrka, przejechało już wiele osób i wracają tu znowu po niesamowite wrażenia. Niekończące się zjazdy, kołysanie i kluczenie pomiędzy drzewami potrafią przywołać uśmiech na twarzach wszystkich, od małych dzieci po bardzo sprawnych fizycznie i technicznie bikerów.

Inspiracją do powstania tras Singltrek pod Smrkem były podobne projekty w Wielkiej Brytanii, z ich fascynującą atmosferą i bogatym życiem wspólnoty rowerzystów. To ciekawa i bardzo dostępna forma spędzania wolnego czasu i aktywnego wypoczynku na łonie przyrody dla wszystkich pokoleń rowerzystów. Nikt nie musi się obawiać, że nie da rady na Singltreku, wystarczy tylko spróbować. Warunkiem jest tylko umiejętność jazdy na rowerze. Ścieżki sprawiają największą frajdę, jeśli przemierza się je na rowerze górskim (jeżeli nie mamy własnego, można go wypożyczyć w Singltreku Centrum). Poza kaskiem i rękawicami nic więcej nie jest potrzebne.

www.singltrekipodsmrkem.cz

BIKECENTRUM LIBVERDA

Bikecentrum Libverda to jedno z trzech miejsc wejścia na trasę Singltrek pod Smrkem. To baza nie tylko dla bikerów, znajdująca się na początku udrożnionej miejscowości Lázně Libverda w kierunku od Hejnic, w pobliżu jednego z najatrakcyjniejszych odcinków ścieżek biegnących po Grzbiecie Hejnickim. Od maja do listopada Bikecentrum oferuje testowanie wysokiej klasy w pełni amortyzowanych rowerów. Znajduje się tu zaplecze serwisowe na wysokim poziomie, myjnia rowerów, sklep akcesoriów i ubrań rowerowych, sanitariaty z prysznicami, przechovalnia bagaży, wystarczająca liczba miejsc parkingowych na ogrodzonym parkingu, gastronomia. Usiąść, posilić się i odpocząć można w ładnie urządzonej wnętrzach oraz na tarasie. Nie brak także oferty noclegowej w najkorzystniejszym obiekcie rekreacyjnym dla bikerów VZLET. Po całym męczącym, na sportowo spędzonym dniu goście mogą także skorzystać z wielu zabiegów leczniczych i relaksacyjnych oferowanych przez uzdrowisko.

Na terenie Bikecentrum Libverda znajduje się także stacja górskiego pogotowia ratunkowego Horská služba. Serdecznie zapraszamy! Pamiętajcie, że Singltrek pod Smrkem zaczyna się także u nas.

www.bikecentrumlibverda.cz

Bikepark Ještěd

Powstał już dziewięć lat temu jako pierwsze oficjalne miejsce oferujące rozrywkę na rowerach górskich ze sporą dawką adrenaliny. Od 2007 roku na Skalce kursuje kolej linowa. Przy jej górnej stacji zaczynają się trasy dla miłośników terenowego kolarstwa. Można wybierać spośród tras okólnych dla rowerów górskich i trekowych lub wyruszyć na trudniejsze technicznie trasy freeridowe oferujące wiele sztucznych i naturalnych przeszkód. Na terenie bikeparku są także treningowe skocznie, pumptrack oraz wypożyczalnia i serwis rowerów.

www.skijested.cz

JBC Bikepark – Dobrá Voda

Na terenie ośrodka narciarskiego Dobrá Voda w Jabloncu nad Nysą zbudowano w 2012 roku wyjątkowy bikepark z torem fourcrossowym światowej jakości o nazwie JBC Bikepark. Tor fourcrossowy spodoba się wszystkim kolarzom, zarówno profesjonalnym, jak i początkującym. Jest bardzo urozmaicony, ma wallride, rockgarden, sekcję leśną oraz wiele różnych skoczni i zakrętów. Godziny otwarcia są ruchome. Osoby, które zechcą wejść na górkę na piechotę, w każdej chwili mogą się dostać do bikeparku. Uruchomienie wyciągu, po wcześniejszym uzgodnieniu z zarządcą, można zarezerwować na stronie

<https://www.facebook.com/JBCbikepark>

Rolki

ziemia liberecka

» Multifunkcyjny wolnočasowe centrum Liberec

– **Růžodol**, tel.: 724 675 766, www.jkliberec.cz / Wielofunkcyjne centrum spędzania czasu wolnego w Libercu – Růžodol oferuje tor do jazdy na rolkach, jazdę konną oraz plac zabaw.

» **Rekreacjni a sportovní areál Vesec**, RASAV, tel.: 606 077 172, info@skijested.cz, p.tomasek@skijested.cz, www.skijested.cz / Trasy na rolki dla początkujących i zaawansowanych, wypożyczalnia sprzętu, gastronomia, toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Wypożyczalnia rolek i sprzętu www.filacentrum.cz, tel.: 607 877 791, info@filacentrum.cz.

» **Część ścieżki rowerowej z Hodkovic nad Mohelkou**, nadaje się do jazdy na rolkach na odcinku ok. 2 km Hodkovic (basen) w kierunku Liberca.

» **Część ścieżki rowerowej wzdłuż Nysy w Libercu** – licznie odwiedzana przez osoby jeżdżące na rolkach.

» **Trasa na rolki na terenie Home Credit Areny Liberec**, www.sportparkliberec.cz / Wielofunkcyjny relaksacyjno-sportowy tor o długości 1,37 km. Trasa na rolki Oldřichov Hájích, trasa z Mnišku pod Libercem do Oldřichova v Hájích, długość 3 400 m, szerokość 2,2–3,2 m. Prowadzi wokół Ekocentrum w Oldřichovie, gdzie można zwiedzić zagrodę ze zwierzętami oraz IT.

ziemia jablonecka

» **Wokół zapory jabloneckiej**, trasa na rower i rolki, prowadzi wokół zapory jabloneckiej, długość ok. 1,5 km.

» **Ośrodek sportowo-rekreacyjny – Čelakovského**, obsługa tel.: 773 336 763, recepte.atletika@sportjablonec.cz, tel.: 773 336 773 / Kompleks relaksacyjno-sportowy – trawiaste boisko do piłki nożnej, wielofunkcyjne boisko asfaltowe, plac zabaw, trasa na rolki (ok. 860 m), czynne cały dzień, wstęp bezpłatny.

» **Park w Novej Pasířskej** (nad końcowym przystankiem tramwajowym), w parku znajduje się również trasa na rower i rolki, przejazd przez kładkę przez Nysę Łużycką, łączna długość ok. 400 m.

» **Szkoła jazdy na rolkach**, dla dzieci, dorosłych, inne formy zajęć sportowych, tel.: 602 193 939, www.skolainline.wnebno.cz, V–VIII / Dla dzieci możliwe wypożyczenie pełnego sprzętu, zajęcia w języku cz i ang.

ziemia tanvaldzka

» **Tor do jazdy na rolkach Albrechtice v Jizerských horách**, ośrodek sportu U Kamenice, www.albrechtice-jh.cz / Okrągły tor ma 252 m długości, jest ogólnie dostępny i bezpłatny.

Wspinaczka i ściany wspinaczkowe

» **Hanibal arena wspinaczkowa**, Liberec, Na Bídě, tel.: 775 666 816, 775 700 701, www.horolezeckaarena.cz / Czynną przez cały rok, wspinaczka skalna, dryttooling, slackline.

Wysokość ściany przekracza 30 m, można skorzystać z bezpiecznego sprzętu i wyposażenia oraz opieki instruktorów.

» **Ściana wspinaczkowa ŠUTR**, Liberec, Hrazená 470, tel.: 480 002 632, info@sutr.cz, www.sutr.cz

» **Jiří Stolín, Xtreme Sports**, Liberec, Soukenická 740/17, tel.: 607 232 070, bungyjump@seznam.cz, www.bungyjump.cz / Bungee jumping – skoki z najwyższego czeskiego mostu, Harrachov (skoki z wieży telewizyjnej przez cały rok), katapultaż, aerotrim, zorbning, itd.

» **SK Ještěd**, Liberec, Ovocná 157/2, tel.: 485 105 716, 739 059 668, www.skjested.cz

» **Park linowy Artur**, Areál Artur, Janov n. N., Malý Semerink, tel.: 603 399 302, info@activeguide, www.pensionartur.com / Wysoko usytuowane trasy w koronach drzew, pobytu sportowe i rekreacyjne.

» **Makak arena wspinaczkowa**, Jablonec nad Nisou, Liberecká 104, tel.: 774 704 759, www.lezeckaarena.cz, pon–nie 10.00–23.00 / Unikatowa ściana wspinaczkowa o powierzchni całkowitej 2 000 m², kursy, wypożyczalnia i sklep sprzętu wspinaczkowego, restauracja.

» **Vertical park Harrachov**, tel.: 603 777 255, www.verticalpark.cz / Teren centrum linowego – ściana wspinaczkowa, gigantyczna huśtawka, bungee trampolina, wypożyczalnia GPS, własna trasa na geocaching.

» **Centrum linowe Proud Harrachov**, tel.: 603 777 255, www.verticalpark.cz

» **Monkey park Harrachov**, www.bobovka.cz / To centrum linowe o długości 273 m z 14 przeszkodami. Znajduje się bezpośrednio na terenie ośrodka a częściowo – 84 m zjazdu na linie – nad torem bobslejowym.

» **Hala sportowa Sklárna na Jizerce**, tel.: 483 384 985, 602 313 425, jizerka@dudovi.cz, www.dudovi.cz / Hala należy do hotelu Panský dům i Pyramida. Goście i turyści z miejscowości Jizera oraz dalszych i bliższych okolic mogą tu aktywnie spędzić czas również przy złej pogodzie.

Tory bobsjelowe i saneczkowe

» **Tor bobslejowy**, Janov n. N., ul. Hraničná, tel.: 607 160 652, www.bobovadrahajanov.cz / Długość toru 1 170 m, różnica wysokości 78 m, karuzela-šlimak 450 st., 22 zakrętów, gastronomia, pizzeria, trampolina, ponadto pojawiły się kolejne duże elastyczne trampoliny a dla dzieci kozy kameruńskie. Honorowana jest Jizerky Card – przy zakupie 5 przejazdów rabat 15%, 10 przejazdów rabat 10%.

» **Tor bobslejowy**, ośrodek ogólnosportowy Obří sud Javorník, Jeřmanice, tel.: 488 570 520, www.areal-obrisud.cz / Jeden z najdłuższych torów bobslejowych w Czechach. Długość 1 100 m, jedna karuzela, 13 dużych zakrętów i wiele innych mniejszych zakrętów i sztucznych fal.

» **Tor bobslejowy Happy World Harrachov**, Nový Svět 603, tel.: 481 528 248, 602 389 534, www.bobovka.cz / Ma ok. 1000 m długości i 17 zakrętów oraz dwa atrakcyjne nadziemne skrzyżowania. W czasie jazd wieczornych wyciąg i tor są oświetlone. Nierdzewne koryto toru jako pierwsze w kraju jest podgrzewane na całej długości. Na terenie ośrodka znajduje się także centrum linowe Monkey Park. Można tu też zostawić swój ślad w postaci buta na Butowym Drzewie.

» **Ściana wspinaczkowa Nové Město pod Smrkem**, Hala sportowa, Švermova ul., tel.: 725 785 801, 776 098 911, <http://ubytovani-relax.com/sportovni-haly/lezecka-stena>, I–XII, sob 16.00–18.00, 40 CZK / Ogólnie dostępna ściana wspinaczkowa, nadzór Klubu Wspinaczkowego Nové Město pod Smrkem. Doświadczeni wspinacze z własnym ekwipunkiem mogą się wspiąć po okazaniu legitymacji zarejestrowanego wspinacza.

Inne

» Aquazorbng – Centrum Babylon

Liberec, ul. Nitranská 1, tel.: 485 249 407, www.centrumbabylon.cz, I–XII, pon–nie 11.00–12.00 i 15.00–16.00, dla gości aquaparku w cenie biletu.

» **Gokarty Liberec**, Parking wielopiętrowy – OC FÓRUM Liberec, 4. piętro, Blažkova 654/1, tel.: 777 192 939, www.motokary-liberec.cz, pon–pią 14.00–22.00, sob–nie 10.00–22.00

» Żywa pamięć Liberec Reichenberg

(na hulajnogach przez centrum miasta), Krajska Biblioteka Publiczna Liberec, tel.: 604 809 590, antonin.ferdan@losonline.eu, www.zivapamet-liberec.cz

» **Davebike s. r. o. – hulajnogi elektryczne**, Jablonec n. N., tel.: 777 625 769, rezervace@davebike.cz, www.davebike.cz / Spółka produkuje hulajnogi elektryczne własnego projektu, organizuje także na nich wycieczki po szerokiej okolicy.

» Kolejne wypożyczalnie hulajnog wykazie umieszczonym na stronie 6.

Loty widokowe

» Aeroklub Hodkovic nad Mohelkou

P. O. Box 10, tel.: 604 257 553, info@hodkovicinfo, www.hodkovicinfo

» **Aeroklub Liberec**, Liberec, ul. Ostašovská 569/65, tel.: 608 121 426, aeroklubliberec@centrum.cz, www.aeroklub-liberec.cz

» **Baraka Paragliding s. r. o.**, Hodky 56, Světlá pod Ještědem, tel.: 603 472 296, www.pgbaraka.cz / Loty w tandemie z grzbietu Ještědský hřeben, oferta dla szerokiego grona odbiorców, kursy paralotniarstwa, jednodniowe mini kursy zapoznawcze dotyczące aktywnego wypoczynku, zajęcia w języku czeskim, angielskim.

» **Lot balonem**, BAART, s. r. o., Liberec, ul. 28. října 278/46, info@baart.cz, www.vyletbalonem.cz / Bilety można kupić także w Miejskiej Informacji Turystycznej w Libercu, tel.: 485 101 709, www.visitliberec.eu.

» **Loty i loty w tandemie**, Zásada, 602 439 889, www.tandemcentrum.cz / Spółka lotnicza Tandemové centrum zaprasza turystów na loty widokowe, również z możliwością fotografowania. Z lotu ptaka można zobaczyć ziemię tanvaldzką, Maloskalsko, Českí Raj i Karkonosze. Znając uroki Gór Izerskich z perspektywy pieszego turysty, z roweru lub z wież i miejsc widokowych, do pełnych wrażeń brak tylko widoku z powietrza.

Punkty gastronomiczne na Magistrali Izerskiej

» **Schronisko Královka**, Janov nad Nisou nr 1160, tel.: 723 609 969, info@hotelkralovka.cz, www.hotelkralovka.cz, restauracja: pon–czw 10.00–17.00, pią–nie 10.00–19.00 / Wieża widokowa (od godz. 9.00).

» **Schronisko Smědava**, Hejnice – Bílý Potok nr 163, tel.: 732 878 790, 483 383 265, 483 360 666, www.chatasmedava.com, czynne w sezonie (główny sezon pon–nie 10.00–18.00 / Restauracja.

» **Hostinec u Pytláka Hennricha**, Chata Jizerka, Kořenov – Jizerka nr 35, tel.: 776 353 522, info@chatajizerka.cz, www.chatajizerka.cz/hostinec-u-pytlaka/, główny sezon codziennie od godz. 11.00 do 21.00, poza sezonem w weekendy (zalecamy sprawdzić telefonicznie) / Restauracja.

» **Hotel Panský dům i Chata Pyramida, Restauracja Sklárna**, Kořenov – Jizerka nr 20, tel.: 483 384 985, 602 313 425, jizerka@dudovi.cz, www.jizerka.cz, I–XII, pon–nie 11.00–20.00 (Restauracja Sklárna tylko sob, nie lub po uzgodnieniu) / Noclegi, restauracja.

» **Chata Pešákovna**, Kořenov – Jizerka nr 26, tel.: 606 469 361, 734 371 188, chata.pesakovna@seznam.cz, www.pesakovna.euroregion.cz, wto–sob 11.00–21.00, nie 11.00–16.00 / Noclegi i restauracja.

» **Chata Pod Bukovcem**, Kořenov – Jizerka nr 36, tel.: 774 726 974, 777 049 769, jizerka@centrum.cz, www.chatapodbukovcem.cz, główny sezon pon–nie 10.00–22.00, poza sezonem zalecamy sprawdzić telefonicznie / Noclegi i restauracja.

» **Pensjonat Česká chalupa**, Liberec 21, Bedřichovská nr 1, tel.: 482 750 387, 732 423 077, ceska.chalupa@email.cz, www.penzion-ceskachalupa.cz, główny sezon pon–pią 12.00–20.30, sob 11.00–20.45, nie 11.00–20.00 / Noclegi i restauracja.

» **Pensjonat Heidi**, Janov n. N., Hraběčice nr 48, tel.: 775 998 901, 775 998 902, penzion-heidi@seznam.cz, www.penzion-heidi.cz, I–XII, główny sezon pon–czw 11.00–20.00, pią–nie 11.00–21.00, poza sezonem zalecamy sprawdzić telefonicznie / Noclegi i restauracja.

» **Pensjonat Kákrda**, Kořenov – Jizerka nr 45, tel.: 483 399 233, 602 156 660, 606 378 890, radkak45@seznam.cz, www.penzionkkrda.cz, czynne w sezonie (główny sezon pon–nie 11.00–19.00) / Noclegi i restauracja.

» **Prezidentská chata**, Janov n. N. 524/524, tel.: 604 551 469, info@prezidentska.cz, www.prezidentska.cz, pon–nie 11.00–22.00 / Noclegi, restauracja.

» **Šámalova chata (Nová Louka)**, Bedřichov nr 48, tel.: 483 713 671, info@samalova-chata.cz, www.samalova-chata.cz, I–XII, główny sezon pon–nie 9.00–21.00, w zależności od liczby gości / Noclegi i restauracja.

» **Schronisko Dolina**, Bedřichov nr 246, tel.: 602 426 723, brabecpetr@volny.cz, I–XII, główny sezon pon–sob 11.00–21.00, nie 11.00–20.00, poza sezonem czw–nie 12.00–20.00 / Noclegi i restauracja.

» **Lesní chata**, Bedřichov nr 28, tel.: 483 380 177, 602 858 991, info@lesnichata.cz, www.lesnichata.cz, I–XII, pon–nie 10.00–23.00 / Noclegi i restauracja.

» **Montanie eko sport hotel**, Desná, Soušská nr 791, tel.: 483 360 666, 483 383 265, info@montanie.cz, www.montanie.cz, I–XII, główny sezon od maja pon–nie 11.00–22.00 / Noclegi i restauracja.

» **Lešniczówka Hájenka na Pekle**, Josefův Důl nr 114, tel.: 483 381 315, 723 465 895, penzionhajenka@seznam.cz, główny sezon pon–nie 12.00–22.00, poza sezonem zalecamy sprawdzić telefonicznie / Noclegi i restauracja.

Kioski*

» **Gastronomia przy wieży widokowej Královka**, pon–nie 9.00–17.00 (poza sezonem tylko weekendy)

» **Gastronomia parking**, na głównym parkingu w Bedřichovie, w sezonie letnim czynne codziennie, sob–nie 11.00–17.00

» **Gastronomia Knajpa**, skrzyżowanie ulic Štolpišská i Kasárenská, w sezonie zimowym i letnim czynne przede wszystkim w weekendy.

» **Gastronomia Hřebínek**, szlak Hejnická cesta, skrzyżowanie żółtego i zielonego szlaku turystycznego, w sezonie zimowym i letnim czynne codziennie.

» **Gastronomia na Maliníku**, przełęcz Bedřichovské sedlo, skrzyżowanie czerwonego i zielonego szlaku turystycznego, w sezonie w weekendy.

» **Gastronomia Kaplička**, Hraběčice, V–IX, pon–nie 10.00–18.00, tel.: 604 419 360

* godziny otwarcia kiosków zależne są od dobrej pogody

Dokąd w Górach Izerskich można wjeżdżać, a dokąd już nie

Zwiedzając Góry Izerskie, warto wiedzieć, że na terenie Parku Krajobrazowego Gór Izerskich obowiązuje zakaz wjazdu i postoju pojazdów mechanicznych i przyczep mieszkalnych poza drogami. Jeśli ograniczymy się do najbliższej odwiedzanej i najwrażliwszej części gór – zalesionego płaskowyzu, to zakaz obowiązuje tu na całym terenie, czyli na wszystkich gospodarczych drogach leśnych. Nie dotyczy to pojazdów służb gospodarki wodnej, ochrony przeciwpożarowej, górskiego pogotowia ratunkowego itp., a więc takie pojazdy w górach mogą się pojawić. Ratraki przygotowujące trasy narciarstwa biegowego wjeżdżają na teren gór na podstawie odstępów od ustawy tylko na określonych warunkach i tylko na określone trasy. Drogi leśne są w większości przypadków wyposażone w znak „zakaz wjazdu” i szlaban. Ale nawet jeżeli znaku nie ma lub nie ma szlabanu, lub jest on podniesiony, nie oznacza to, że wjazd jest możliwy.

Dlatego wszystkim przyjeżdżającym w Góry Izerskie samochodem lub innym pojazdem mechanicznym zalecamy śledzenie znaków drogowych i korzystanie tylko z oficjalnych terenów parkingowych w miejscach, z których można wyruszyć w centralną część gór – po południowej stronie gór są to Bedřichov, Hraběčice, Josefův Důl, Albrechtice v Jizerských horách, Bílá Desná, Souš, Polubný, Jizerka, a po północnej stronie gór Oldřichovské sedlo, Ferdinandov, Bílý Potok pod Smrkem, Smědava, Nové Město pod Smrkem. Ograniczone możliwości parkowania są na Novej louce (ale nie wzdłuż drogi do niej prowadzącej). Parkingi są dobrze oznakowane, np. na stronach internetowych mapy.cz oraz na mapach turystycznych. Wjazd i postój nie jest natomiast możliwy w takich miejscach jak Kristiánov, Mariánskohorské boudy, Przerwana Zapora oraz w innych atrakcyjnych miejscach zlokalizowanych w centralnej części gór. Zakaz wjazdu obowiązuje także na placach manewrowych wzdłuż dróg, jak np. przy drodze przez Oldřichovské sedlo, drodze prowadzącej z miejscowości Horní Polubný na Jizerkę lub na drodze nazywanej Soušská wzdłuż zbiornika wodnego Souš (w pierwszej

strefie ochronnej zbiornika wodnego zgodnie z ustawą Prawo wodne).

Zakaz jest ustanowiony nie bez przyczyny, gdyż Góry Izerskie są licznie odwiedzane i wjeżdżanie w niedozwolone miejsca może:

- » zakłócać spokój lub przyczyniać się do śmierci zwierząt, np. ptaków w okresie lęgowym lub w okresie wyprawiania młodych z gniazd, oraz powodować bezpośrednie kolizje ze zwierzętami,
- » powodować kolizje z niezmotoryzowanymi turystami, przede wszystkim pieszymi i rowerzystami,
- » skutkować zanieczyszczeniem gleby na terenach objętych szczególną ochroną,
- » przeszkadzać ludziom i zwierzętom, narażając ich na hałas i spaliny.

Wjeżdżanie i parkowanie ograniczone jest nie tylko na mocy ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu, ale

także ustawy Prawo leśne, a na terenie pierwszej strefy ochronnej źródła wody także ustawy Prawo wodne. Niniejszym prosimy Państwa o przestrzeganie przepisów prawa, ale przede wszystkim o uszanowanie innych turystów oraz mieszkańców gór, roślin i zwierząt, którzy są całkowicie bezbronni wobec samochodów. Niestosowanie się do zakazu wjazdu będzie skutkowało karą za popelnienie wykroczenia.

Uwaga!

Do Przerwanej Zapory obowiązuje ścisły zakaz wjazdu pojazdów mechanicznych, jak również zakaz postoju. Zakaz zatrzymywania się i postoju obowiązuje na terenie całej pierwszej strefy ochronnej na zbiorniku wodnym Souš wzdłuż odcinka drogi pomiędzy Souš a skrzyżowaniem z drogą Kasárenská cesta (oznakowane znakami drogowymi).

www.jizerskehory.ochranaprirody.cz

Torfowiska – wysepki północy w Górach Izerskich

Skąd wzięły się w Górach Izerskich torfowiska?

Powstały w sprzyjających im miejscach – źródłiskach, zagłębieniach, na nieprzepuszczalnym podłożu wśród lasów, które pojawiły się po ostatniej erze lodowcowej na terenie wcześniejszej północnej tundry. Pozostały tu gatunki roślin, które dziś występują w Skandynawii. Na długo przed przybyciem ludzi na teren Izerów, torfowiska ukryte w lasach i chronione przed zewnętrznymi czynnikami zajmowały o wiele większe obszary aniżeli dzisiaj.

Izerskie torfowiska należą do tzw. torfowisk wysokich, dla których w górach panują idealne warunki:

- » pofalowany wysoko położony teren (powyżej 800 m n.p.m.) z płaskimi szczytami i płytkimi dolinami, wyjątkowy i typowy dla Gór Izerskich,
- » ubogie w substancje biogenne kwaśne gleby, powstające w efekcie rozpadu skał granitowych,
- » wyjątkowo bogate źródła wód podziemnych wypływających na powierzchnię w gęstej sieci źródeł (odpływ wody z gór jest sześciokrotnie większy od średniej w Republice Czeskiej),
- » duże opady (aż 1200 mm rocznie) i częste mgły oraz wytrącona wilgotność powietrza (rosa, szron).

Torf w takim środowisku powstaje z obumarłych części mchu torfowca i innych roślin, rozkładających się w dolnych warstwach bez dostępu powietrza (ze średnią prędkością 1–2 milimetrów na rok). Żywa część torfu nieustannie dorasta, dolna obumiera, tworząc warstwy o głębokości kilku metrów. Niektóre torfowiska zasilane są tylko wodami opadowymi, inne także wodami powierzchniowymi i podziemnymi.

Co na nich rośnie i kto na nich mieszka?

Główną rośliną jest mech torfowiec. Znanych jest kilkadziesiąt jego gatunków, ale w czeskich Izerach rośnie ich tylko kilka. Torfowiec potrafi w swoim organizmie gromadzić duże ilości wody, najczęściej spośród wszystkich mchów. Powszechnie spotykamy go w podmokłych miejscach także poza torfowiskami. Najciekawsze są jednak gatunki roślin, które rzadko spotyka się w naszych szerokościach geograficznych, takie jak krzaczkowy żurawiny błotnej z różowoczerwonymi kwiatkami i czerwonymi jagodami owoców lub mdrzewnika zwyczajna wyglądająca jak miniaturowy różanecznik, wyjątkowe, na biało kwitnące bagno zwyczajne o korzennym zapachu, drobne bażyny czarne i obupciowe z czarnymi kuleczkami owoców. Symbolem torfowisk może być mięsożerna rosiczka okrągłolistna, łąpająca swoimi listkami owady. Efektownie, niczym białe kobierce, wyglądają kłębi welnianek rosnące na dużych powierzchniach.

Na torfowisku mieszka bardzo dużo bezkręgowców – atrakcyjne są choćby ważki, chrząszcze lub motyle. Z kręgowców żyją tu przede wszystkim ptaki, które potrzebują otwartych niezalesionych przestrzeni i spokojnego otoczenia. Na łąkach torfowiskowych po powrocie z afrykańskich zimowisk gniazduje bekas kszyc lub rzadki żuraw zwyczajny. Ważnym gatunkiem torfowisk jest dziś cietrzew zwyczajny, jeden z gatunków objętych ochroną w ramach OSOP (obszaru specjalnej ochrony ptaków) Góry Izerskiej. Poszukuje otwartych przestrzeni z rzadkim drzewostanem i bogactwem pożywienia w postaci różnych jagód lub pączków. Cietrzew u nas zimuje i zwłaszcza zimą oraz w okresie

zawierając się do specjalnego drewnianego chodnika z punktem widokowym na górę Izere. Torfowisko Na Čihadle na wododziale w źródłisku potoków Jedlová i Černý potok, przy znanym skrzyżowaniu szlaków turystycznych, jest łatwo dostępne po zagospodarowanej ścieżce, a na jezioro torfowe – największy naturalny akwen wodny w Górach Izerskich – można spojrzeć z góry z drewnianego punktu widokowego (ogrodzenie służy ochronie przed zwierzętami, nie przed turystami). Torfowisko Nová louka o głębokości torfu dochodzącej do 4,5 metra było kiedyś intensywnie odwodnione i powoli wysycha. Pomimo istnienia rezerwatu z ograniczonym wejściem można dziś znaleźć żywe torfowiska. Na potoku Červený, nad zbiornikiem wodnym Josefův Důl, mimo dużego uszkodzenia melioracjami do dziś zachowały się miejsca z rosiczką okrągłolistną. Między górą Holubník a formą skalną Ptačí kupy można zobaczyć jezioro, a w jego otoczeniu typową roślinność, podobną do tej przy torfowisku U Širokého kamene niedaleko Bedřichova. Torfowiska spodziewalibyśmy się wyłącznie na płaskowyzu Gór Izerskich, jednak łąki torfowe znajdują się także w niższych partiach, przykładami są rezerwat przyrody Malá Strana lub pomnik przyrody Tichá říčka. Ale to już element innej opowieści – o Izerskich łąkach.

Co szkodzi torfowiskom?

W przeszłości torfowiska należały do miejsc, których się obawiano, owianych wieloma legendami i strasznymi opowieściami, mimo to ludzie korzystali z nich, ile się dało. W Górach Izerskich na potrzeby uzdrowiska Lázně Libverda aż do 1965 roku borowinę wydobywano na Małej Łące Izerskiej – bliżny stopniowo się zrosły. W XIX wieku eksploatowano także torfowisko Klikvová louka koło Bedřichova – po stawie, który powstał w miejscu wydobycia i zasilal lokalne szlifiernie, dziś już nie ma śladu.

Większą ingerencję stanowią rowy melioracyjne, którymi przecięto wiele torfowisk z powodu wysuszenia gleb i poprawy warunków uprawy drzewostanów świerkowych. W ten sposób zanikło wiele małych torfowisk nieobjętych ochroną ustawową, ale odwodnienia nie uniknęły też te większe i cenniejsze – Torfowiska Izery i Izeryki lub Nová louka. Także powszechne karczowanie lasów w drugiej połowie XX wieku spowodowało duże szkody przede wszystkim tam, gdzie las został wycięty aż do granicy

torfowisk i nie osłaniał już torfowiska wysokiego przed wysuszającym wiatrem, nie stanowił bariery dla nawiewanego śniegu i nie spowalniał wiosennych roztopów.

Dla wielu mieszkańców torfowisk szkodliwy jest zbyt duży ruch turystów – przeszkadza to w okresie legowym i wyprowadzania młodych, a także zimą, gdy zwierzęta muszą oszczędzać energię. W Górach Izerskich już często nie mają gdzie się schować.

Co sprzyja torfowiskom?

Torfowiskom sprzyja podwyższony poziom wód podziemnych, ochrona okolicznych drzewostanów, w niektórych miejscach także usunięcie nieautochtonicznej, sztucznie nasadzonej kosodrzewiny. Ważne jest także niezalesianie. W miejscach, w których ich stan jest dobry, najlepiej wcale nie ingerować. Natomiast rzadkim ptasim mieszkańcom sprzyja spokojne otoczenie, bez nadmiernego przeszkadzania.

Wraz z początkiem nowego tysiąclecia przyszła nadzieja na lepsze czasy. Zainspirowani rozwiązaniami z Szumawy obrońcy przyrody zaczęli budować w Górach Izerskich, w najcenniejszych częściach torfowisk, przegrody na głębokich rowach melioracyjnych. Po dokładnych przygotowaniach w 2009 roku pierwszych 47 drewnianych przegród podniosło poziom wody w rowach na Torfowisku Izeryki i spowolniło jej szybkość. Tereny z wyższym poziomem wody zaczęły szybciej zarastać torfowcem i innymi roślinami bagiennymi, woda przepływa wolniej, umożliwiając odbudowę żywych części torfowiska. Następnie dwieście przegród zbudowano trzy lata później na Torfowisku Izery, a w 2016 roku będą budowane kolejne na torfowisku Nová louka. Wydaje się, że te dobre działania stopniowo przyniosą efekty. Uzdławiając torfowisko, nie tylko uratujemy wyjątkowe środowisko rzadkich roślin i zwierząt, ale też przywrócimy im zdolność zatrzymywania wody w czasie ulewnych deszczy i powolnego jej wypuszczania w czasie suszy, co z pewnością docenią ludzie mieszkający u podnóża gór.

Dodatковым bonusem jest radość płynąca z zachowania cudownych, przyrodniczo cennych miejsc i być może też ich tajemniczości i niedostępności. Często lepiej zostać na wygodnej ścieżce niż topić się w głębokim torfie.

Autor: Inq. arch. Jana Mejzrová, Dyrekcja CHKO Izerské hory (Parku Krajobrazowego Góry Izerskiej)

www.nature.cz

Dlaczego są tak cenne?

To najbardziej zbliżone do naturalnych i najmniej dotknięte przez człowieka części Gór Izerskich, niemniej jednak wiele torfowisk zostało w przeszłości zniszczonych zarówno w wyniku bezpośredniego odwodnienia, jak i pośrednio w wyniku budowy dróg leśnych w ich sąsiedztwie, karczowania lasów w okolicy i wysychania. Mimo to zachowało się w nich wiele rzadkich roślin i zwierząt i dziś stanowią unikatowe wysepki północnej przyrody w Europie Środkowej. W 2012 roku duża część Izerskich torfowisk została zakwalifikowana do obszarów mokradłowych o znaczeniu międzynarodowym o nazwie Górna Izera, w ramach tzw. Konwencji Ramsarskiej (Torfowisko Izery, Torfowisko Izeryki, Černá jezírka, Rybí loučky, Klečové louky, U Posedu, Na Knajpě, Vlčí louka, Na Čihadle). Dzięki temu znalazły się one w jednej grupie ze słynnym regionem stawów hodowlanych w regionie wokół miasta Třeboň – Třeboňské rybníky, a także z francuskim Camargue lub jeziorem Titicaca.

Torfowiska stanowią pamięć krajobrazu, w swoich warstwach ukrywają pył roślin przez tysiące lat swojego istnienia i można na ich podstawie przykładowo stwierdzić, że w przeszłości przez prawie 5000 lat rosły tu leszczyny, ale też lipy lub dęby. Dopiero w ostatnim tysiącleciu rozwinęła się obecna roślinność.

godowym potrzebny jest mu przede wszystkim spokój. Ucieka stopniowo z bardzo licznie odwiedzanych przez turystów torfowisk, poszukując spokojniejszych otwartych terenów w rzadszych drzewostanach.

Gdzie można je znaleźć?

Najcenniejsze torfowiska objęte są ochroną w ramach narodowych rezerwatów przyrody Torfowisko Izery (Rašeliňišť Izery) i Torfowisko Izeryki (Rašeliňišť Izeryky), których znaczenie wykracza poza granice kraju. Rozległe Torfowisko Izery leży na granicy z Polską, jest niedostępnym dla turystów i jednym z niewielu ostatnich spokojnych terenów w licznie odwiedzanych turystycznie Górach Izerskich. Torfowisko Izeryki leży na terenie źródłiska rzeki Izeryki (czes. Jizerka) przy osadzie Jizerka. Turysty poruszają się tu po specjalnych drewnianych chodnikach i platformie, z której rozciągają się widoki na łąkę z jeziorkiem i wzgórze Bukovec w tle. Kolejne ważne torfowiska chronione są w obrębie rezerwatów przyrody i jako pomniki przyrody. Dla zobrazowania podajemy kilka przykładów. Bardzo stare torfowisko Černá jezírka leży na terenie źródłiska potoku Krásný pod górą Český vrch. Przez jego północną część prowadzi czerwony szlak turystyczny. Klečové louky na terenie źródłiska rzeki Bílá Smědá, pomiędzy wzniesieniami Smědávská hora a Izera, można

Edukacyjna ścieżka tematyczna Szlak Rzemiosł w Poustce koło Frydlantu

„Ścieżka edukacyjna prowadzi od Państwa domu do nas”

Drogę biegnącą przez zaciszne okolice nad dolinę rzeki Witki (czes. Smědá) otaczają rzeźby rzemieślników, które stopniowo ukazują zwiedzającym historię budowy wiejskiego domu. Rzeźby, wykonane z drewna, kamienia, metalu, gliny szamotowej, są umieszczone wzdłuż drogi prowadzącej przez pastwiska. Ścieżka ma osiem przystanków, które opowiadają o historii i ciekawostkach związanych z poszczególnymi rzemiosłami. Każda rzeźba kryje w sobie zabawne elementy, dostarczając małym i dużym zwiedzającym twórczej radości. Szlak Rzemiosł przedstawia osiem symbolicznych zachęt, jak wzmocnić wrażenia z wycieczki, oraz osiem pytań kwizowych dla uprzyjemnienia czasu. Wysłuchanie zachęt i wybranie właściwych odpowiedzi zaowocuje niespodzianką na końcu podróży.

W naszym domu na końcu szlaku mieści się rzemieślnicza pracownia ceramiczna Na Bidýlku,

w której zwiedzający mogą zapoznać się z produkcją lub kupić kubek na pamiątkę. Zapraszamy rodziny i osoby indywidualne, grupy przedszkolaków i dzieci szkolnych do poznania ścieżki edukacyjnej, zwiedzania pracowni i wykonania własnych kubków.

Słowa autora ścieżki: „Ścieżką rzemiosł oddajemy hołd uczciwemu rzemiosłu – rzemieślnikom, którzy zachowują radość z tworzenia i ufają swoim umiejętnościom. Jesteśmy rzemieślnikami ceramiczami i wiemy, jak człowiek rośnie wraz z rzemiosłem”.

Informacje:

Martina i Mirek Novákové
Poustka u Frydlantu
tel.: 725 338 384
email: keramirek@seznam.cz

www.cestaremesel.cz
www.nabidylku.eu

Śladami filmów w regionie libereckim

Region liberecki to kraina filmowa. Potwierdza to ponad 250 czeskich i zagranicznych filmów nakręconych w tym regionie. A jak wygląda dokładnie sytuacja?

Liczba odnalezionych filmów – kraj (region) liberecki	253
w tym:	
Czeski Raj	109
Góry Izerskie	42
ziemia czeskolipska	56
Karkonosze	46
„Reżyser regionu”	Věra Plívová-Šímková (10), Juraj Herz (8), Hynek Bočan (7), Zdeněk Troška (6)
Najstarszy film	Sněženky (pol. Święto przebieżnięgu), r. 1920, reżyseria: V. Slavínský
Najnowszy film (już wyświetlany)	Princezna a písař, r. 2014, reżyseria: K. Janák i Tři bratři, r. 2014, reżyseria: J. Svěrák
„Rok filmowy” w regionie libereckim	w 2008 – nakręcono 9 filmów
Najpopularniejsze miejsca w regionie	Liberec (27 filmów), Sychrov (15 filmów), Hrubá skála (12 filmów), Špindlerův Mlýn (12 filmów), Novina (12 filmów), Vesec u Sobotky (11 filmów), Libošovice (11 filmów), Karkonosze (10 filmów), Harrachov i Kamenický Šenov (łącznie 9 filmów).
Filmy przedstawiające dużą część terytorium regionu libereckiego	Artuš, Merlin a Prchlíci, Kalamita, Krakonoš a lyžníci, Mág, Lekce (pol. Lekcja odwagi), Krev zmizelého, My z konce světa, Mrkáček Čiko, Prima sezóna, Princ Bajaja (pol. Książę Bajaja), Tenkrát v ráji oraz S čerty nejsou žerty

Gdzie są te miejsca filmowe i z jakimi filmami są związane? Zapraszamy na strony www.liberecky-kraj.cz, gdzie na portalu mapowym poszczególne lokalizacje oznaczone są symbolem miejsca filmowego. A kto chciałby wędrować śladami filmu, może skorzystać z wycieczek filmowych lub mapy filmowej przygotowanej dla Państwa przez samorząd Kraju Libereckiego.

Tour de beer po Górach Izerskich – oczywiście dla piechurów

W Górach Izerskich znajduje się wiele mniejszych i większych browarów, które oprócz tradycyjnej produkcji oferują także zwiedzanie z przewodnikiem. Jeżeli interesuje Państwa historia złocistego napoju lub kusi chęć spróbowania nietradycyjnych rodzajów piwa, przedstawiamy propozycje wycieczek. www.jizerky.cz/cs/sklarstvi-a-tradice/pivovarnictvi

Orzeźwienie po spacerze – minibrowar Studánka

Z Mnišku do Oldřichova w Hájích prowadzi ścieżka rowerowa nr 22/3006, z której mogą korzystać także rolkarze. Po sportowym wysiłku, jeśli przyjdzie Państwu ochota na drożdżowe piwo produkowane według tradycyjnej czeskiej receptury, bez pasteryzacji, to polecamy przystanek w minibrowarze Studánka. W miesiącach letnich przygotowany będzie dla gości ogródek piwny. www.minipivovar.eu

Wzmocnienie przed wędrowną – rodzinny minibrowar Vendelín

Rodzinny minibrowar Vendelín specjalizuje się w produkcji drożdżowego lagera Vendelín, którego można skosztować na zewnętrznym tarasie. Minibrowar czynny jest codziennie od godziny 14.00 do 21.00. Następnie można wyruszyć Leśną Ścieżką Edukacyjną Harcov, która ma początek za browarem. Na jedenastu przystankach przedstawiono w ciekawej formie historię Gór Izerskich, ich faunę i florę. www.pivovarendelin.cz

ścieżka edukacyjna: www.cmelak.cz

Śladami historii produkcji piwa – Browar Zamkowy Frýdlant

Zwiedzanie zamkowego browaru z przewodnikiem jest na razie bezpłatne, należy tylko wcześniej dokonać rezerwacji – tel. +420 487 989 000. Podczas zwiedzania można obejrzeć browar, produkcję, poznać ciekawą historię piwowarnictwa na ziemi frydlańskiej. W ramach zwiedzania będzie też możliwość degustacji lokalnego piwa. Od czerwca w browarze zostanie otwarty nowy punkt informacji turystycznej, w którym można będzie uzyskać także informacje nt. innych atrakcji miasta i okolic. www.pivovar-frydlant.com

Jak uwarzyć własne piwo? – browar Konrad Liberec, Vratislavice nad Nisou

Vratislavicki browar Konrad zachowuje tradycyjną recepturę, dzięki temu produkowane tu piwo ma naturalną moc gaszenia pragnienia, usprawniania trawienia, jak również poprawiania humoru. Osobom chcącym spróbować piwa polecamy zwiedzanie browaru Konrad z przewodnikiem. Wymagane jest wcześniejsze zapisanie się pod nr. tel.: +420 485 393 211. Minimalna liczba osób w grupie to 10, przy czym każda płaci 100 CZK. Podczas zwiedzania można obejrzeć proces produkcji miejscowego piwa, dla zwiedzających przygotowana też jest mała degustacja, ciekawe informacje na temat piwowarnictwa na ziemi libereckiej, a zainteresowani mogą się dowiedzieć, jak samemu, w domu, zrobić piwo. www.pivo-konrad.cz

Filmowy Liberec

Poszwendajmy się po centrum Liberca, poznając jego historię i współczesność oraz docierając do miejsc, które były tłem dla zdjęć do popularnych filmów i seriali.

Zapora Harcov (My všichni školou povinni)

Serial My všichni školou povinni, nakręcony w 1984 roku, opowiada o życiu uczniów, nauczycieli i ich rodzin, których łączy jedna szkoła. Jirka Oliva i jego brat Luboš, Jitka Povejšová, Barča Hrdinová, Jolanka i Jindra Joklowie to mali bohaterowie tego serialu. Nie można pominąć też ich rodziców i grona nauczycielskiego: lubiani nauczyciel Lamač (Jiří Sovák), dyrektorka szkoły (Věra Galatíková), nerwowa nauczycielka Hajsá (Gabriela Vránová), początkujący nauczyciel Michal Karfík (Miroslav Vladyka), kierowniczka grupy pionierów Jana Vychodilová (Veronika Žilková) oraz nauczycielka Zmatlíková (Dana Medřická). Zapora Harcov i akademici pojawiają się od razu w pierwszych ujęciach, gdy nowy nauczyciel, Karfík, spaceruje po tamie, nieopodal zapory także nauczyciel Lamač udziela rad swojemu młodszemu koleźce. Zapora jest też miejscem spacerów Michala Karfíka z Janą Vychodilovou.

Muzeum Północnych Czech (filmy Prima sezóna / pol. Fajny sezon/, Jára Cimrman ležící, spící / pol. Jara Cimrman śpi)

Przy muzeum zimowemu szaleństwu oddają się licealiści z filmu Fajny sezon, gdy w tym czasie Danny Smiřický (Petr Kroutil) próbuje dowiedzieć się od Marii (Andrea Elsnerová), dlaczego się na niego wścieka (odcinek Zimní příhoda). Jara Cimrman spí... a także późno przychodzi. Wchodzi do Muzeum Północnych Czech – filmowego urzędu patentowego – aby zaprezentować telefon, kinematograf, bezpiecznik, żarówkę, akumulator, dynamo i elektromierz. Okazuje się jednak, że Bell, Lumière i Edison byli szybsi. Udaje mu się dopiero z dwuczłowieczym strojem kąpielowym.

Liberecki ratusz (film Obsluhoval jsem anglického krále / pol. Obsługiwałem angielskiego króla/, serial My všichni)

Školou povinni, film 3 sezóny w Pekle, serial Dobrodružství kriminalistiky

Neorenesansowy budynek libereckiego ratusza, zbudowany w latach 1888–1893, zauroczył niejednego filmowca. Podziwiać go możemy w serialu o uczniach i nauczycielach pt. My všichni školou povinni. W ratuszu w filmie Obsługiwałem angielskiego króla Jan Dítě (Ivan Barnev) żenił się z Lisą (Julia Jentsch). Widok na pobliski Teatr im. F.X. Šaldy, będący strefą graniczną pomiędzy rosyjską a amerykańską częścią miasta, ukazuje się widzom w filmie 3 sezóny w Pekle, opowiadającym o ekstrawaganckim młodym mężczyźnie, który w czasach nasilającego się stroju komunistycznego przeżywa młodość pełną miłości, namietności, buntu i nienawiści. Widoki zarówno ratusza, jak i jego okolic pojawiają się także w serialu detektywistycznym pt. Dobrodružství kriminalistiky – w odcinku Bertillonáž (scena z gazeciarem i scena, gdy anarchista Ravachol wkłada materiał wybuchowy do dorozki).

Dworzec kolejowy (Obsluhoval jsem anglického krále / pol. Obsługiwałem angielskiego króla/, 3 sezóny w Pekle, film Poslední cyklista, Krev zmizelého / pol. Krew zaginionego/)

Na dworcu swoją „karierę” rozpoczyna młody Jan Dítě, sprzedając parówki w filmie Obsługiwałem angielskiego króla. Dworzec, przekształcony w filmie w dworzec w Wiedniu, pojawia się także w filmie 3 sezóny w Pekle. Tu rozgrywa się też tragiczna scena, gdy staje się on miejscem, skąd Niemcy deportują Żydów do obozu koncentracyjnego w Terezynie. Tak! Los spotyka także rodzinę Orensteinów z małą Klarą w filmie Poslední cyklista oraz doktora Blaua (Martin Huba) w filmie Krew zaginionego. Tuż po jego powrocie z obozu, dla odmiany, Helga (Vilma Cibulková) ma zostać deportowana do Rzeszy.

Světoběžník, czyli Obieźwisiat, osiadł w Příchovicach

Browar czynny jest od lata 2015 roku, ale już zdobył dużą popularność, ponieważ ma w ofercie „dwunastkę” Světoběžník J.C. A kim jest ten Světoběžník, czyli Obieźwisiat? Wystarczy podpowiedzieć, że browar znajduje się na terenie obiektu U Čápa w Příchovicach, gdzie mieści się także Maják (czyli wieża widokowa o nazwie „Latarnia Morska”) oraz Muzeum Cimrmanovy doby (Muzeum Czasów Cimrmana), nowe miejsce pielgrzymkowe miłośników teatru Járy Cimrmana. A połączenie nowego piwa z nazwiskiem słynnego rodaka z niedalekiego Liptávka pojawiło się już jakoby w naturalny sposób. Zwłaszcza że taka idea spodobała się także ludziom od Cimrmanów, no bo przecież Jára wreszcie ma swoją markę piwa. www.ucapa.eu

Piwo REZEK z Zásady

Browar REZEK czynny jest od września 2015 roku i w swojej ofercie ma przede wszystkim piwo niefiltrowane, niepasteryzowane, nalewane z tanków leżakowych i warzone według tradycyjnych receptur. Techniczną specjalnością browaru jest samoobsługowy nalewak. Znajduje się na zewnątrz budynku browaru i klient po zakupieniu i doładowaniu karty sam nalewa sobie tyle piwa, ile zechce, i to o jakiegokolwiek porze.

Cały budynek browaru pozbawiony jest barier architektonicznych, a więc warzelnię, fermentownię i piwnicę leżakową mogą zwiedzać także osoby niepełnosprawne. Wycieczkę do Zásady można połączyć z innymi atrakcjami, takimi jak lot w tandemie na parolotni, zwiedzanie interaktywnych warsztatów (dmuchanie szkła i produkcja nawijanych pereł), wizyta w kuźni i in. <http://pivovarezek.cz>

Po złocisty napój hutników szkła do Harrachova

Huta szkła i minibrowar Novosad & syn w Harrachovie zaprasza na smaczne drożdżowe niefiltrowane i niepasteryzowane piwo. Do jego produkcji używane są wyłącznie naturalne surowce: słód, chmiel i woda z własnej 150-letniej studni. Skosztować go można w restauracji, z której można jednocześnie obserwować tradycyjną produkcję szkła. Cały kompleks oferuje nie tylko zwiedzanie huty szkła z przewodnikiem, ale także kąpiele piwne i inne miłe niespodzianki. www.sklarnaharrachov.cz

Ostrzeżenie Czeskiej Policji!

Uczestnik ruchu kierujący środkiem transportu lub jadący na zwierzęciu nie może spożyć żadnego napoju alkoholowego. Jest to wykroczenie w myśl §125c, ust. 1, litera B, ustawy nr 361 z 2000 roku. Dlatego na Tour de beer po Górach Izerskich prosimy wybrać się pieszo lub skorzystać z usług komunikacji zbiorowej.

Informacje nt. jakości wody umieszczane są na stronach www.khslbc.cz

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Aquapark – Centrum Babylon Liberec GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.3800"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 406 zabava@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	I–XII, pon–czw, nie 10.00–21.00 pią, sob 10.00–22.00	Wyremontowany Aquapark, który zaprasza w świat opowieści Juliusza Verne'a.
Basen pływakci GPS: N 50° 46' 27.462" E 15° 03' 45.672"	Tržní nám. 1338, Liberec, tel.: 485 103 010 jss@bazen-info.cz, www.bazen-info.cz	pon–pią 10.00–21.45 sob 9.00–20.45, nie 9.00–18.45	Centrum rekreacyjno-relaksacyjne oferujące wiele usług (np. kryta jezdnia o długości 150 m, dziecięcy świat saun, chodnik Kneippa, nowa nierzewna ślizgawka, słone jacuzzi, i inne).
Basen Vápenka GPS: N 50° 45' 18.135" E 15° 02' 22.261"	Ještědská 555/22, Liberec, tel.: 482 771 466 fojas1@seznam.cz, www.koupaliste-liberec.cz	VI–VIII, pon–nie 9.00–19.00	Punkt medyczny, gastronomia, WC, prysznice, basenik dla małych dzieci, nowy plac zabaw, wejście tylko w klasycznych strojach kąpielowych.
Zapora Harcov GPS: N 50° 46' 06.602" E 15° 04' 17.067"	Liberec www.visitliberec.eu		Znajduje się niedaleko centrum miasta w dolinie libereckiego Harcovskiego Potoku.
Basen Sluníčko GPS: N 50° 44' 42.789" E 15° 06' 06.392"	Dřevařská 308, Vratislavice n. N. tel.: 608 970 360, www.koupalisteslunicko.cz	VI–VIII, nie–czw 9.00–19.00 pią, sob 9.00–20.00	Restauracja, plac zabaw, dmuchany zamek, siatkówka plażowa.
Staw Veseký rybník GPS: N 50° 43' 55.324" E 15° 04' 42.636"	Liberec – Vesec dojście z Vesca lub Vratislavic		Staw – kąpielisko niestrzeżone, wchodzenie do wody na własne ryzyko.
Zapora Fojtka GPS: N 50° 49' 38.380" E 15° 03' 29.096"	Mnišek u Liberce www.obec-mnisek.cz/obec-1/informace-o-obci/historie		Pomiędzy miejscowościami Mnišek i Fojtka.
Zapora Mlýnice GPS: N 50° 50' 30.630" E 15° 01' 43.344"	http://oldrichov.cz/web.org/obec/krajina/koupalni.htm		Leży na początku miejscowości Nová Ves.
Kąpielisko naturalne Chrastava GPS: N 50° 49' 18.857" E 14° 57' 56.034"	Sportovní 32, Chrastava tel.: 606 216 558	VI–VIII w godz. 10.00–19.00	Boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw, WC, prysznice, kiosk.
Kąpielisko naturalne Bedřichov GPS: N 50° 47' 48.582" E 15° 08' 33.066"	Na Białej Nysie, w pobliżu centralnego parkingu w Bedřichovie. www.bedrichov.cz		
Zapora Bedřichov GPS: N 50° 48' 55.116" E 15° 08' 13.956"	Na Czarnej Nysie / 4 km od centralnego parkingu w Bedřichovie.		
Zapora Měšno – zapora jablonecka GPS: N 50° 44' 19.843" E 15° 12' 47.944"	Ok. 10 minut na piechotę od centrum miasta. www.jablonec.com		Możliwość kąpiei, gastronomia, ścieżki rowerowe, jazda na rolkach, plac zabaw, siatkówka plażowa, w pobliżu miejska hala sportowa, kryty basen pływakci, ośrodek sportu Břízky.
Basen pływakci GPS: N 50° 43' 54.689" E 15° 10' 40.949"	Sv. Čecha 4204, Jablonec n. N. tel.: 483 319 328 www.bazenjbc.cz	pon 13.00–21.30, wto–pią 8.00–21.30, sob 10.00–21.30, nie i święta 10.00–20.00. Latem otwarta Słoneczna Łąka (VI–VIII, pon–nie w godz. 10.00–20.00 przy ładnej pogodzie).	Basen 25 m, basen dziecięcy, dzika rzeka, fale, jezdnia 88 m, turbo jezdnia 56 m, jacuzzi, komory parowe, sauna, masaże, solarium, gastronomia, dostosowanie dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.
Basen Lučany n. N. GPS: 50° 44' 57.457" E 15° 12' 50.648"	tel.: 483 300 023 www.lucany.cz	VI–IX pon–nie w godz. 9.00–22.00	
Wellness Antonie Hotel Frýdlant GPS: N 50° 55' 40.256" E 15° 04' 27.157"	Hotel Antonie, Zelená ulice 905, 464 01 Frýdlant tel.: 725 836 003, info@antoniethotel.cz antonie@antoniethotel.cz , www.antoniethotel.cz	Ogólnie dostępne I–XII, pon–nie 9.00–21.00	15m ogrzewany basen kryty, basen zewnętrzny, jacuzzi, bar wellness, infrasauna, sauna, kaldarium oraz pionowe turbosolarium, masaże, wodolecznictwo, noclegi.
Kąpielisko naturalne Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 34.395" E 15° 14' 34.739"	Nové Město p. Smrkem tel.: 776 098 911, 725 785 801 www.ubytovani-relax.com		Zakwaterowanie w domkach, przyczepach, namiotach, gastronomia, w sezonie wypożyczalnia rowerów wodnych, boisko do siatkówki plażowej. Wejście na Singltrek pod Smrkem.
Basen – Łazienki Miejskie Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 28.903" E 15° 13' 59.068"	Ludvíkovská (secesyjny budynek dawnych łaźni Miejskich), Nové Město pod Smrkem, tel.: 776 098 911, 725 785 801, bazen@nmpps.cz www.ubytovani-relax.com	VII–VIII, krótka przerwa techniczna, informacje na www.ubytovani-relax.cz	Basen pływakci 6x12 m, jacuzzi, sauna, masaże na zamówienie, aqua aerobik, siłownia i wynajem hali sportowej ze ścianą wspinaczkową.
Basen rehabilitacyjny Lázně Libverda GPS: N 50° 53' 24.917" E 15° 11' 24.392"	Lázně Libverda, a. s., przy głównym deptaku Lázně Libverda 82, tel.: 482 368 111 info@lazne-libverda.cz , www.lazne-libverda.cz	I–XII recepcja non-stop	Oprócz zabiegów leczniczych, które oferowane są pacjentom z chorobami serca, układu krążenia i narządów ruchu, ośrodek uzdrowiska polecany jest także na pobyty relaksacyjne i wellness. Plenerowe boisko fitness, korty tenisowe, minigolf, wypożyczalnia rowerów dla gości uzdrowiska.
Kąpielisko i autokemping Hejnice GPS: N 50° 52' 27.927" E 15° 11' 22.547"	tel.: 730 618 140 (przez cały rok), admin@autocamphejnice.eu www.mestohejnice.cz , www.autocamphejnice.eu	V–IX, pon–nie 9.00–19.00 dorośli 30 CZK, dzieci 15	Przebieganie, prysznice, WC, gastronomia, plac zabaw, parking, autokemping.
Osada Peklo u Ráspenavy, staw Petr GPS: N 50° 53' 38.471" E 15° 10' 28.281"	Ráspenava, Peklo		Woda jest wciąż lekko zabarwiona resztkami wydobywanego torfu. Na piechotę najlepiej dojść od stacji kolejowej Lužec pod Smrkem.
Ośrodek rekreacyjny Smědá – basen Ráspenava GPS: N 50° 54' 04.651" E 15° 08' 30.769"	Ráspenava, U Stadionu 181 tel.: 721 510 465, koupalisteráspenava@seznam.cz	VI, pon–nie 9.00–18.00 h VII–VIII, pon–nie 9.00–20.00 h	Basen dla dzieci, ślizgawka, skocznia, przebieganie, prysznice, WC, kiosk z gastronomią, restauracja, plac zabaw.
Staw Šolcův rybník GPS: N 50° 52' 42.623" E 15° 06' 39.937"	Ráspenava – znajduje się niedaleko Ráspenavy przy drodze prowadzącej na Oldřichov i Liberec.		Kąpielisko nienadzorowane.
Naturalne kąpielisko Josefův Důl GPS: N 50° 47' 06.220" E 15° 14' 34.971"	U Penzionu Ráj, Josefův Důl, (od dworca kolejowego w kierunku ścieżki edukacyjnej Jedlový důl)		Gastronomia w Pensjonacie Ráj, VI–IX dodatkowo przenośne toalety TOI TOI.
Kąpielisko Tanvald GPS: N 50° 44' 31.135" E 15° 18' 29.379"	Česká ul., Tanvald tel.: 483 369 554, www.tanvald.cz	VI–VIII, pon–nie 10.00–18.00 dorośli 40 CZK, dzieci 20 CZK	Kąpielisko na tonie natury, wchodzenie do wody na własne ryzyko i przy dobrej pogodzie.
Basen Gymnázium Tanvald GPS: N 50° 44' 17.633" E 15° 18' 20.380"	Školní 305, Tanvald tel.: 483 394 333, www.gymtan.cz	śro–pią 16.00–19.00, sob 8.00–12.00 ogólnie dostępny, w pozostałe dni po uzgodnieniu, VII–VIII nieczynne!	Basen szkolny o wymiarach ok. 6x12 m i przeciętną głębokością 1,5 m.
Naturalne kąpielisko Zákoutí Harrachov GPS: N 50° 46' 26.676" E 15° 26' 07.524"	Harrachov (przy kortach tenisowych), tel.: 481 529 153, 608 276 082 zakouti@email.cz , www.zakoutiharrachov.cz		Tenis, ping pong, minigolf, ściana wspinaczkowa, plac zabaw, WC i gastronomia.
Kąpiele piwne Harrachov GPS: 50° 46' 56.895" E 15° 25' 10.165"	Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic Sklárna a minipivovar, Harrachov 95, tel.: 481 529 157, 733 512 956 turistik@sklamaharrachov.cz , www.sklamaharrachov.cz/lazne	I–XII pon–pią 11.00–20.00 sob–nie 10.00–20.00	Terapia w spokojnym i malowniczym otoczeniu, masaże relaksacyjne. Polecamy kąpiele w ceramicznych wannach w piwie lub lovestory privat – całkowita prywatność w czasie zabiegu spa.
Kąpielisko w Zlaté Olešnicy GPS: N 50° 42' 24.431" E 15° 21' 13.520"	Ošrodek Zlatá Olešnice, OÚ, Zlatá Olešnice 172 tel.: 483 769 190, 724 257 132, ou@zлата-olesnice.cz www.zлата-olesnice.cz	pon–nie 9.00–22.00 bilety – dorośli: 20 CZK, dzieci 10 CZK	Bezpłatny parking, plac zabaw z brodzikiem, gastronomia.

Zbiorniki wodne „Souš“ i „Josefův Důl“ stanowią źródło wody pitnej. Kąpanie wzbronione!

Projekt „Středa“ (Środa) – imprezy nurkowe na zaporze jabloneckiej, Snakesub s. r. o. Liberec, U Nisy 18, tel.: 482 710 515, <http://snakesub.cz>

Przerwana zapora ma swoje stulecie

W tym roku, 18 września, upłyne już 100 lat od katastrofy na Białej Desnej, spowodowanej przerwaniem nowej wówczas zapory. Dla 67 osób oznaczała utratę tego, co najcenniejsze, dla tych, którzy przeżyli, ogromne cierpienie i kłopoty, a dla prosperującego wówczas miasteczka fatalną klęskę. Katastrofa ta miała w kolejnych dziesięcioleciach wpływ na budowę podobnych obiektów hydrotechnicznych. Zapora stanowi unikat w skali europejskiej – jedyna w Europie sypana tama, która pękła z przyczyn technicznych. (FOTO 1) Swoją pierwotną funkcję pełniła zaledwie przez 10 miesięcy, a zbiornik nawet nie zdążył się wypełnić (w czasie katastrofy wypełniony był mniej więcej w 3/4). Przez ostatnie sto lat stanowi cel turystycznych wypraw.

Z inicjatywy pana Jaroslava Zemana, senatora Parlamentu RCz i burmistrza gminy Albrechtice v Jizerských horách, w 2013 roku opracowano projekt pn. „Odnowa zabytku kultury Przerwana Zapora na Białej Desnej”, którego celem jest wsparcie ruchu turystycznego. Do inicjatywy tej dołączyły władze miasta Desnej, a ponadto otrzymała ona wsparcie całego Mikroregionu Tanvaldsko (tj. związku gmin ziemi tanvaldzkiej). W realizacji uczestniczyły także Lasy Państwowe, spółka Dorzecze Łaby oraz Park

Krajobrazowy. Celem projektu było usunięcie samosiejek z przerwanej zapory, aby ukazać niepowtarzalny ogólny widok na pozostałości dawnej zapory. (FOTO 2) Oprócz tego wzmocniono kamienne części, zainstalowano tablice informacyjne, zbudowano nowe bezpieczne kładki przez Białą Desną oraz wiatę turystyczną w miejscu, w którym dawniej stało schronisko Krómerova bouda. (FOTO 3, 4) Wybudowano dróżki biegnące po tamie i stworzono ścieżkę edukacyjną. Prowadzi ona z miejscowości Desná do przerwanej zapory. W centrum miasta zainstalowano małą drewnianą dzwonicę (wykonaną w ramach odbywającego się w Desnej pleneru rzeźbiarskiego), na której zaznaczono poziom, do jakiego sięgała woda w czasie katastrofy, oraz panel informujący o ścieżce edukacyjnej. (FOTO 5) Na trasie umieszczone są tablice informacyjne zawierające opisy w czterech językach (czeskim, niemieckim, polskim i angielskim). Ścieżka edukacyjna prowadzi z centrum Desnej po głównej drodze do głazu z płytą pamiątkową w Desnej I, za przedszkolem na Malą Stranę, potem wraca do drogi, przed pętlą autobusową kierując się w stronę dawnej stacji uzdatniania wody i dalej pod prąd rzeki aż do przerwanej zapory. Pierwsza tablica informacyjna stoi w centrum miasta na początku ścieżki edukacyjnej. Zawiera opisy i zdjęcia pokazujące tragedię,

3

jaka miała miejsce na Białej Desnej. Druga tablica znajduje się za przedszkolem, umieszczone są na niej historyczne zdjęcia budynków zrobione tuż po tragedii i uzupełnione opisami. Trzecia tablica informacyjna stoi za mostem (przed wejściem z powrotem na drogę) i w formie dokumentacji fotograficznej i krótkiego

opisu przedstawia kaskady na Białej Desnej. Czwarta tablica zainstalowana jest na płci autobusowej i mówi o kolejnej atrakcji łączącej Desną z Albrechticami – schodach Maryjnych (Mariánské schody). W dalszej części trasy (między dawną stacją uzdatniania wody i przerwaną zaporą) przygotowane są 3 miejscca

4

wypoczynkowe, gdzie można podziwiać widok na dzikie koryto rzeki i sprawdzić swoją wiedzę nt. miejscowej flory i fauny na interaktywnych tablicach edukacyjnych Lasów Państwowych. (FOTO 6) Na terenie obiektu zapory pojawi się w tym roku edukacyjna ścieżka „techniczna” z tablicami, które postawi spółka Dorzecz Laby (Povodí Labe).

Program odnowy tego zabytku kultury i jego bliskiego otoczenia wpisuje się w wieloletni program rozwoju turystyki w Mikroregionie Tanvaldsko i rozwoju turystyki kraju libereckiego. Celem projektu jest uatrakcyjnienie tej miejscowości oraz zwiększenie zainteresowania turystów tą częścią Gór Izerskich. W niedzielę 18 września 2016 roku na terenie przerwanej zapory odbędzie się uroczystość upamiętniająca nieszczęśliwe zdarzenie i będąca jednocześnie okazją do otwarcia obiektu w charakterze ważnej atrakcji turystycznej. Częścią uroczystości będzie msza za zmarłych, poświęcenie pomnika ofiar, jak również szereg innych działań. Przerwana zaporą ma stanowić smutne memento, ale jej obiekt ma się przekształcić w atrakcyjne miejsce dla turystów, w miejsce spotkań, wypoczynku i cichych wspomnień.

tekst: Mgr. Dana Nyvtová

5

6

Przerwana zaporą – kontekst historyczny

Zapora na Białej Desnej (dziś tereny Przerwanej Zapory) została zbudowana wraz z zaporą Souš jako system obiektów hydrotechnicznych. Projekt opracowano z inicjatywy spółdzielni wodnej Vodní družstvo z miejscowości Dolní Polubný. W pracach uczestniczył także profesor Dr. Ing. Otto Intze. Jej projektantem był Ing. Wilhelm Plenker. Budowę rozpoczęto 17 października 1911 roku, niespełna dwa miesiące później niż budowę zapory Souš. Oba obiekty hydrotechniczne połączono sztolnią o długości 1104,8 m o nachyleniu podłużnym 19‰. Miała ona służyć do przeprowadzania wody z zapory na Białej Desnej do zapory Souš. Odbioru obu zapór dokonano tego samego dnia – 18 listopada 1915 roku. Dokładnie po dziesięciu miesiącach zapora na Białej Desnej uległa przerwananiu. Zbiornik miał 290 000 m³ wody, był więc wypelniony mniej więcej w trzech czwartych (całkowita pojemność miała wynosić 400 000 m³).

Pierwsze przesiąkanie wody zaobserwowano 18 września 1916 roku o godz. 15.30 (około dwucentymetrowy strumień), o godz. 15.55 woda już mocno tryskała, o godz. 16.15 zaczęła zapadać się skarpa odwodna, a o godz. 16.45 zapora runęła

całkowicie. Woda przewalała się przez wyrwę o szerokości niemal 40 m, zabierając ze sobą wszystko, co stało jej na drodze. Zaporą znajduje się na terenie gminy Albrechtice v Izerských horách, ale skutki były katastrofalne przede wszystkim dla terenów obecnej miejscowości Desná I.

Planowane parametry techniczne zapory:

- » **Wał:** sypany, szerokość w fundamencie 54 m, wysokość 14,6 m powyżej terenu, szerokość 5,2 m na koronie z różnicą wysokości 1,6 m nad najwyższym lustrem wody w zbiorniku.
- » **Pojemność zbiornika:** 400 000 m³

Uwaga!

Do Przerwanej Zapory obowiązuje ścisły zakaz wjazdu pojazdów mechanicznych. Jednocześnie obowiązuje ścisły zakaz zatrzymywania się i postoju na terenie całej pierwszej strefy ochronnej na zbiorniku wodnym Souš (na podstawie ustawy Prawo wodne) – zgodnie z oznakowaniem drogowym dotyczy to całego odcinka z Souš do skrzyżowania z drogą Kasárenská cesta.

www.mesto-desna.cz

Wieże widokowe

Nazwa i wysokość nad poziomem morza	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety wstępu	Informacje
1. Císařský kámen (637 m n. p. m.) GPS: N 50° 42' 47.318" E 15° 06' 15.813"	Rádlo – Milíře, Dzielnicza miasta Liberec – Vratislavice n. N., tel.: 482 321 811 www.radlo.cz, www.vratislavice.cz	I–XII na własne ryzyko wstęp bezpłatny	 wszystko 1 000 m bufet (w razie sprzyjającej pogody)
2. Ještěd (1 012 m n. p. m.) GPS: N 50° 43' 57.708" E 14° 59' 04.1150"	Horní Hanychov 153, Liberec tel.: 485 104 291, 605 292 563, recepcje@jested.cz www.jested.cz, www.jestedliberec.cz	galeria wokół wieży dostępna nieodpłatnie	 700 m
3. Liberecká výšina (547 m n. p. m.) GPS: N 50° 46' 41.443" E 15° 05' 30.008"	Wolkera 251, Liberec 15 tel.: 728 945 990, libereckavyšina@seznam.cz www.liberecka-vysina.cz	I–XII pon–nie 10.30–19.00 wstęp bezpłatny	
4. Ratusz Liberec – wieża widokowa (370 m n. p. m.) GPS: N 50° 46' 09.84" E 15° 03' 29.52"	Liberec, náměstí Dr. E. Beneše 1 tel.: 485 101 709, info@visitliberec.eu www.visitliberec.eu	VI–IX, pon–pią 9.00–15.00, sob 9.00–11.00 X–V, czw 9.00–15.00 o każdej pełnej godzinie	 1 500 m 200 m
5. Rašovka (610 m n. p. m.) GPS: N 50° 41' 52.08" E 15° 02' 54.60"	Restaurace V Trnci s rozhlednou, Rašovka 79 Liberec – Šimonovice, tel.: 739 017 106 dejmek.vtrnci@seznam.cz, www.vtrnci.cz	czas letni: wto–czw 11.00–21.00, pią, sob 11.00–22.00, nie 11.00–17.00 czas zimowy: śro–czw 12.00–20.00, pią 12.00–21.00, sob 11.00–21.00 nie 11.00–17.00, bilety: dorośli 20 CZK	 2 000 m
6. Wieża widokowa Lidové sady (450 m n. p. m.) GPS: N 50° 46' 38.448" E 15° 04' 52.121"	Liberec 1, Lidové sady 425/1, tel.: 482 710 649, 608 014 005, infopult@lidovesadyliberec.cz www.zooliberec.cz/lidovesady/cz/vez	I–XII, pon–nie w godz. 9.00–17.00 dorośli 10 CZK, emeryci 10 CZK, dorośli 20 CZK Dzieci do lat 14 wstęp tylko pod opieką osoby dorosłej!	 80 m

Muzea, krajoznawstwo, zabytki

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Automuzeum miejsce narodzin Ferdynanda Porsche GPS: N 50° 45' 07.977" E 15° 05' 19.515"	Vratislavice n. N., Liberec 30, Pivovarská 164 teren Browaru Konrad, tel.: 607 802 570 info@automuzeum.cz, www.automuzeum.cz	V–X, nie 10.00–16.00 bilety: pełny 60 CZK, ulgowy 30 CZK	Oferta dla miłośników motoryzacji i zabytkowych samochodów.
Ogród Botaniczny Liberec GPS: N 50° 46' 44.202" E 15° 04' 29.695"	Purkyňova 630/1, 460 01 Liberec 1, tel.: 482 360 811 info@botanyliberec.cz, www.botanyliberec.cz	czas letni: pon–nie 8.00–18.00 czas zimowy: pon–nie 8.00–16.00	Należy do najstarszych ogrodów botanicznych w Czechach, ale ekspozycje są nowoczesne (np. oszkłony tunel prowadzący przez duże akwarium).
DinoPark GPS: N 50° 46' 09.973" E 15° 03' 33.682"	Plazza Liberec, Palachova 1404, 460 90 Liberec tel.: 378 774 636, liberec@dinopark.cz, www.dinopark.cz	IX–VI, pon–nie 9.00–19.00 VII–VIII, pon–nie 9.00–20.00	DinoPark – wyjątkowa wyprawa do mezozoiku dla całej rodziny. Czynnym przez cały rok zadaszony park rozrywki, parking dla gości gratis, w cenie unikatowe kino 4D.
Muzeum i sklep klocków LEGO GPS: N 50° 46' 09.973" E 15° 03' 33.682"	Plazza Liberec, Palachova 1404, 460 90 Liberec tel.: 776 603 040, liberec@muzeumlega.cz www.muzeumlega.cz	I–XII, pon–nie 9.00–20.00, bilety: dorośli 120 CZK, dzieci 50/80 CZK, bilet rodzinny 320 CZK	Muzeum klocków Lego w Libercu to już czwarty punkt zapalającego kolekcjonera z Pragi. Można tu znaleźć ponad 1000 fabrycznych zestawów, najstarszy z 1958 roku.
iQPARK GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Košická 6, Liberec, tel.: 724 586 230 info@iqlandia.cz, www.iqpark.cz	I–XII, pon–pią 9.00–16.00, sob 9.00–19.00 nie 10.00–17.00, wakacje i ferie: pon–nie 10.00–19.00, bilety: dorośli 160 CZK, dzieci 110 CZK dzieci do lat trzech wstęp wolny, bilet rodzinny 460 CZK	Interaktywne rozrywkowo-edukacyjne centrum z setkami eksponatów odpowiednich także dla najmłodszych badaczy. Od 2016 roku w ofercie nowe ekspozycje: 1. piętro: GRY, ILLUZJE I ŁAMIGŁÓWKI + WODNY ŚWIAT 2. piętro: ŚWIAT WOKÓŁ NAS 3. piętro: ZDOLNOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI 4. piętro: MAŁA NAUKA
Science center Liberec iQLANDIA GPS: N 50° 45' 39.637" E 15° 03' 07.7979"	Nitranská 10, Liberec tel.: 724 586 230, 486 103 090 info@iqlandia.cz, www.iqlandia.cz	V, VI, pon–pią 9.00–17.00, sob 9.00–19.00, VII, VIII, pon–nie 9.00–19.00, IX–XII, I–IV, wto–pią, nie 9.00–17.00, sob 9.00– 19.00, wakacje i ferie: pon–nie 9.00–19.00, bilety: dorośli 230 CZK, dzieci 140 CZK, aktualne godziny otwarcia na www.iqlandia.cz	Nowoczesne centrum nauki z planetarium i setkami oryginalnych eksponatów. Od stycznia 2016 roku nowe ekspozycje: Talent!, Kosmo, rozbudowana TULaborka, czyli laboratorium Uniwersytetu Technicznego. Kilkadziesiąt nowych eksponatów.
Muzeum Północnych Czech (Severočeské muzeum) GPS: N 50° 46' 28.365" E 15° 04' 06.082"	Masarykova 11, 460 01 Liberec, tel.: 485 246 111 muzeumlb@muzeumlb.cz, www.muzeumlb.cz	I–XII wto, czw–nie 9.00–17.00, śro 9.00–18.00 dzieci, studenci, emeryci 20 CZK, dorośli 50 CZK	Na stałych ekspozycjach można zobaczyć sztukę użytkową od czasów antycznych i orientu do czasów współczesnych, artystyczne plakaty, przyrodę ziemi libereckiej oraz zabytkowe szafy grające, które można podziwiać nie tylko je oglądając, ale też słuchając.
TOP IMPREZA 2016: • Niemiecko-czeska wystawa w Libercu 1906 – 17. 6.–11. 9. 2016 • Wojna prusko-austriacka 1866 – 23. 6.–25. 9. 2016			
ZOO Liberec GPS: N 50° 46' 35.64" E 15° 04' 33.01"	ZOO Liberec, p. o. Masarykova 1347/31, Liberec 1 tel.: 482 710 616–617 info@zooliberec.cz www.zooliberec.cz	XII, I, II, pon–nie 9.00–16.00, III, XI, pon–nie 9.00–17.00, IV, X, pon–nie 9.00–18.00, V, IX, pon–nie 8.00–18.00, VI–VIII, pon–nie 8.00–19.00, bilety: dorośli 90/120 CZK, dzieci do lat 3 wstęp wolny, dzieci od lat 3 do 15 – 60/70 CZK, studenci, seniorzy powyżej 65. roku życia 60/70 CZK, Niższe ceny obowiązują w okresie czasu zimowego.	Liberecki ogród zoologiczny jest najstarszym ogrodem na historycznym terytorium Czechosłowacji. Powstał już w 1919 roku, ma około 170 gatunków zwierząt, których łączna liczba wynosi niemal 1000 osobników. Z tego 300 zwierząt wpisanych jest do różnych europejskich programów hodowlanych EEP, ESB i RDB. Programy te mają na celu ochronę zwierząt zagrożonych wyginięciem.
TOP IMPREZA 2016: • W tym roku można oglądać parę młodych białych tygrysów urodzonych 25 lutego 2016 roku.			
Galeria Okręgowa Liberec – Łazienki GPS: N 50° 46' 25.752" E 15° 04' 04.0659"	Masarykova 723/14 460 01 Liberec tel.: 485 106 325, 723 588 829 oblga@ogl.cz, www.ogl.cz	I–XII, wto–nie 10.00–17.00, czw 10.00–19.00 (wstęp wolny), bilety: dorośli 80 CZK, dzieci, studenci, seniorzy 40 CZK, bilet rodzinny 160 CZK	Na tle innych zbiorów wyróżnia się nie tylko wysokiej jakości zbiorami czeskiej sztuki XX wieku, ale także sztuką europejską, przykładowo malarstwem austriackim i niemieckim XIX wieku oraz pejzażem francuskim XIX wieku, posiadając przykładowo wyjątkową kolekcję obrazów Eugène'a Boudina, która zalicza się do największych francuskich kolekcji w ogóle. Duży jest także udział grafik od czasów renesansu do XVIII wieku.
Muzeum Techniczne Liberec GPS: N 50° 46' 25.933" E 15° 03' 58.230"	Masarykova 424/5, 460 01 Liberec tel.: 731 737 969 info@technickemuzeumlb.cz www.technickemuzeumlb.cz	I–XII, wto–nie 10.00–17.00, bilety: dorośli 100 CZK, dzieci powyżej 120 cm, wzrostu 50 CZK, bilet rodzinny 200 CZK	Na ekspozycji prezentowane są zabytkowe samochody, motocykle i szereg przedmiotów o charakterze technicznym, które są związane z regionem libereckim. Między innymi przygotowane są rowery, modele samochodzików, stabilne silniki oraz bogata ekspozycja poświęcona historii transportu tramwajowego w regionie. Zwiedzający zobaczą także eksponaty wypożyczone ze zbiorów zagranicznych.
Ekspozycja Zapomniana historia miasta Liberec GPS: N 50° 46' 11.462" E 15° 03' 29.907"	nám. Dr. E. Beneše 1, 460 01 Liberec, (boczne wejście zabytkowego budynku ratusza) tel.: 725 079 152, 725 995 197, info@archa13.cz, www.archa13.cz	I–XII, wto–nie 10.00–17.00, bilety: dorośli 50 CZK, seniorzy, dzieci powyżej 6 lat, osoby niepełnosprawne 30 CZK, grupy szkolne min. 15 osób + 2 opiekunów 300 CZK	Ekspozycja pn. Zapomniana historia miasta Liberec przedstawia historię i mniej znane fakty nt. miasta.
Libereckie podziemia Lucemburská ulice, Liberec GPS: N 50° 46' 08.908" E 15° 03' 19.841"	Městské informačním Liberec, tel.: 485 101 709 info@visitliberec.eu, www.visitliberec.eu	I–XII, każda 1. sob o godz. 8.30, 10.00 i 11.30, bilety: dorośli 50 CZK, dzieci, studenci, seniorzy 30 CZK, przedsprzedaż biletów w Miejskiej Informacji Turystycznej w Libercu, spotkanie na ulicy Lucemburská przy głównym wejściu do schronu. Zwiedzanie należy zarezerwować, maksymalnie 30 osób w grupie, czas zwiedzania: 70–90 min.	Ekspozycja poświęcona historii i współczesności obrony cywilnej.
TOP IMPREZA 2016: • Dni Dziedzictwa Europejskiego w Libercu 12. 9. 2016, wstęp wolny			

Gdy pogoda nie sprzyja

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, 460 01 Liberec, tel.: 485 249 311 concierge@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	pon–nie 10.00–22.00	Na terenie tego wielofunkcyjnego centrum mieści się hotel, różne rodzaje restauracji, aquapark, lunapark, wellness centrum, iQpark, laser game, miasteczko handlowe, oferując wiele różnych form rozrywki dla całej rodziny.
Aquapark – Centrum Babylon Liberec GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.3800"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 406 zabava@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	pon–czw, nie 10.00–21.00 pią, sob 10.00–22.00	Nowo wyremontowany Aquapark, który zaprasza w świat opowieści Juliusza Verne'a.
Basen pływaki GPS: N 50° 46' 27.462" E 15° 03' 45.672"	Tržní nám. 1338, Liberec, tel.: 485 103 010 jss@bazen-info.cz, www.bazen-info.cz	pon–pią 10.00–21.45 sob 9.00–20.45, nie 9.00–18.45	Centrum rekreacyjno-relaksacyjne oferujące wiele usług (np. kryta zjeżdżalnia o długości 150 m, dziecięcy świat saun, chodnik Kneippa, nowa nierdzewna ślizgawka, stone jacuzzi, i inne).
Bowling Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 309 zabava@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	pon–czw 10.00–22.00 pią–sob 10.00–24.00 nie 10.00–20.00	Cztery profesjonalne tory bowlingowe, bilard, rzutki, symulator gry w golfa.
Bowling Sport park Liberec GPS: N 50° 45' 09.2530" E 15° 02' 57.417"	Jeronymova 570/22, Liberec, tel.: 489 201 301, 485 151 970 bowling@homecreditarena.cz, www.homecreditarena.cz	wto–czw 16.00–24.00, pię 16.00–02.00 sob 12.00–02.00, nie 12.00–23.00	Rodzinne niedziele w kręgli – do godz. 20 dla niepalących.
Bowling S-club Liberec GPS: N 50° 46' 13.937" E 15° 03' 14.230"	17. listopadu 587/8, 460 15 Liberec, tel.: 485 355 238, 605 828 282, info@sclub-liberec.cz, www.sclub-liberec.cz	pon–nie 17.00–24.00	Dwa tory bowlingowe w ciekawych wnętrzach na terenie akademików.
Indoor golfcentrum Liberec GPS: N 50° 46' 25.352" E 15° 04' 08.8359"	Masarykova 1320, Liberec, tel.: 485 104 824 info@golffcentrumliberec.cz, www.golffcentrumliberec.cz	1. 10.–14. 4., nie 9.00–20.00, pon–sob 9.00–23.00 15. 4.–30. 9., nie 11.00–20.00, pon–sob 11.00–23.00	Golfcentrum to kompleksowo wyposażone centrum do nauki gry w golfa dla początkujących, do treningu dla zaawansowanych, zapewniające rozrywkę wszystkim swoim gościom.
Indoor golf Centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 309 zabava@centrumbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	pon–czw 10.00–22.00 pią–sob 10.00–24.00, nie 10.00–20.00	Symulator gry w golfa jest idealny dla początkujących, atrakcyjny dla zaawansowanych, bajkowy dla dzieci, pełny adrenaliny dla nastolatków.
Ściana wspinaczkowa ŠUTR GPS: N 50° 46' 01.617" E 15° 03' 08.934"	Hrazená 470, Liberec, tel.: 480 002 632 info@sutr.cz, www.sutr.cz	pon–nie 9.00–23.00	Centrum wszechstronnej wspinaczki, boulderingu, treningi uzupełniające.
Gokarty Liberec GPS: N 50° 45' 53.687" E 15° 03' 20.131"	Parking wielopiętrowy – Galeria Handlowa FÓRUM Liberec, 4. piętro Blažkova 654/1, Liberec, tel.: 777 192 939, info@motokary-liberec.cz, www.motokary-liberec.cz	I–XII, pon–pią 14.00–22.00 sob–nie 10.00–22.00	Największy kryty tor gokartowy na północy Czech.
Sport park Liberec GPS: N 50° 45' 09.2530" E 15° 02' 57.417"	Jeronymova 570/22, Liberec, tel.: 800 800 007, 488 048 121 info@homecreditarena.cz, www.sportparkliberec.cz		W ofercie baza do wielu dyscyplin sportowych (hokej, koszykówka, bowling, strzelanie, kręgle, tenis, ricochet, tenis stołowy, siatkówka, unihokej, żywiarstwo figurowe, lekka altetyka, piłka nożna, futbol amerykański, baseball, softball i inne).
Wellness centrum Babylon GPS: N 50° 45' 36.887" E 15° 03' 09.38"	Nitranská 1, Liberec, tel.: 485 249 409 wellness@hotelbabylon.cz, www.centrumbabylon.cz	I–XII, pon–czw, nie 10.00–21.00 pią–sob 10.00–22.00	Pierwsze spa w stylu łaźni antycznych w nieudzielnym mieście. Tepidarium, terapia tlenowa, inhalacje ziołowe, sauna, słoneczna łąka i wiele innych.
Kąpielisko termalne Chrastava GPS: N 50° 49' 04.44" E 14° 56' 55.212"	Bilokostelecká 128, 463 31 Chrastava, tel.: 777 766 828, 777 766 393, info@laznechrastava.cz, www.laznechrastava.cz	pon–czw, nie 9.00–20.00 pią–sob 9.00–22.00	Baseny relaksacyjne ze słoną wodą o temperaturze ponad 32 °C.
Ekocentrum Oldřichov v Hájích GPS: N 50° 50' 27.269" E 15° 04' 07.52"	Oldřichov v Hájích 5 tel.: 778 535 967, info@suchopyr.cz	IV–V, pon–pią 8.00–16.00, sob–nie 9.00–17.00, VI, pon–nie 8.00–18.00 VII–VIII, pon–nie 8.00–21.00, IX–XII, pon–nie 8.00–18.00	Góry Izerskie wszystkimi zmysłami – Interaktywna ekspozycja poświęcona Górom Izerskim dla wszystkich pokoleń.
Escape room – Tajemnica profesora Kleina	8. března 20/12, 460 05 Liberec tel.: 799 510 277, info@escapeboom.cz www.escapeboom.cz	Zwiedzanie możliwe po wcześniejszej rezerwacji.	Profesor Klein to znany liberecki podróżnik i poszukiwacz przygód. Wyrusza na tajemnicze wyprawy i odkrywa zapomniane miejsca świata. Z ostatniej wyprawy nie wrócił. Zadanie polega na ustaleniu, dokąd się ostatnio udał. Uda Ci się to sprawdzić w ciągu 77 minut i wyostać się z jego pokoju? Gra dla 2–5 osób, dostępna także w języku angielskim!

Konie i jeździectwo

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Farma Vysoká GPS: N 50° 49' 50.631" E 14° 58' 42.3"	Vysoká 9, Chrastava, tel.: 777 349 751 forejtejk@seznam.cz, www.hotelfarmavysoka.cz	I–XII Przejażdżki należy rezerwować z wyprzedzeniem.	Farma, hotel.
Stajnia Prašný dvůr GPS: N 50° 47' 17.066" E 14° 59' 51.985"	Heřmánkova 13, 460 01 Machnín, tel.: 603 711 651 po uzgodnieniu tel., dundasona@seznam.cz, www.prasnydvur.blog.cz	I–XII Przejażdżki należy rezerwować z wyprzedzeniem.	
Klub Jeździecki Liberec GPS: N 50° 46' 40.08" E 15° 02' 17.88"	V zátočině 28, Liberec 11, tel.: 724 675 766 jklberec@email.cz, www.jklberec.cz	I–XII Przejażdżki należy rezerwować z wyprzedzeniem.	
Ekocentrum Oldřichov v Hájích GPS: N 50° 50' 27.269" E 15° 04' 07.52"	Oldřichov v Hájích 5, tel.: 777 873 456 alena.hlidkova@suchopyr.cz, www.suchopyr.cz		Przejażdżki dla dzieci do lat 12 na koniach huculskich prowadzonych na lony.

Zwiedzanie z przewodnikiem „Śladami Liebiegów”

Od maja do września w każdy czwartek o godz. 16.00 organizowane jest zwiedzanie z przewodnikiem libereckiej dzielnicy Perštýn. Podczas spaceru można się wiele dowiedzieć o architekturze tej nieco zapomnianej dzielnicy, a także podążać niezatartymi śladami rodziny Liebiegów i związanej z nimi historii przemysłowego Libereca. Zbiórka z przewodnikiem zawsze w Miejskiej Informacji Turystycznej w Libercu. Zalecamy wcześniejszą rezerwację miejsca, ponieważ wycieczka ma ograniczoną liczbę uczestników. Zwiedzanie z przewodnikiem przygotowano we współpracy z wolontariuszami z ośrodka środowiskowego Komunitni středisko Kontakt.

www.visitliberec.eu

Przedwieczorne zwiedzanie Libereca dla dzieci

Pomyślamy na oryginalne spędzenie piątkowego wieczoru jest specjalne zwiedzanie centrum Libereca z przewodnikiem. Podczas wycieczki dzieci i ich rodzice poznają wiele ciekawostek z historii miasta, a nawet mogą spotkać ratuszowego rycerza, który czasami spaceruje po rynku i jeśli ma dobry humor, to można zrobić sobie z nim zdjęcie. Dla mądrych dzieci, które uważnie słuchają przewodnika, ma przygotowany także drobny upominek. Zwiedzanie organizowane jest w czasie wakacji od lipca do sierpnia w każdy piątek od godz. 18.00. Zbiórka i spotkanie z przewodnikiem w Miejskiej Informacji Turystycznej w Libercu. Liczba miejsc w grupie jest ograniczona, zalecamy więc wcześniejszą rezerwację.

www.visitliberec.eu

Wieże widokowe

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety wstępu	Informacje
1. Bramberk (787 m n.p.m.) GPS: N 50° 45' 22.516" E 15° 12' 21.318"	Lučany nad Nisou tel.: 488 881 819 www.lucany.cz	V, IX, sob – nie 10.30–16.00, VI–VIII, pon – nie 10.00–17.00, X, czynne w zależności od pogody XI–IV – po wcześniejszym uzgodnieniu, bilety: dorośli: 20 CZK, ulgowy 10 CZK dzieci do lat 6 wstęp wolny	 wszystko 1–1,5 km
2. Králůvka (859 m n.p.m.) GPS: N 50° 47' 31.346" E 15° 09' 27.113"	Janov n. N. 1160 tel.: 723 609 969, 602 885 538 info@hotelkralovka.cz, www.hotelkralovka.cz	I–XII, pon – nie 9.00–19.00 (przy dobrej pogodzie) bilety: dorośli: 25 CZK, dzieci (3–12 lat) 15 CZK parking: 50 CZK/dzień	 parking płatny w miejscu dla gości
3. Nisanka (676 m n.p.m.) GPS: N 50° 43' 51.357" E 15° 12' 50.975"	Nová Ves n. N. tel.: 488 880 852, 720 320 118 p. Chroustovský www.rozhledna-nisanka.cz	V, pią – nie 10.00–17.00, VI, IX, śro – nie 10.00–17.00, VII–VIII, pon – nie 10.00–17.00 XI–IV nieczynna, po tel. uzgodnieniu z p. Chroustovským zwiedzanie możliwe dla grup co najmniej 10-osobowych, bilety: dzieci do lat 6 wstęp wolny, dorośli 15 CZK, bilet całoroczny 45 CZK	 750 m 30 m Bufet
4. Proseč (593 m n.p.m.) GPS: N 50° 44' 31.856" E 15° 07' 46.941"	Jablonec n. N., Lukášovská 217 tel.: 724 816 352, 733 101 670 tucek.viktor@email.cz, http://rozhlednanadproseci.webnode.cz	X–IV, nieczynne, V–IX, sob, nie 13.00–16.00 po tel. uzgodnieniu dla grup co najmniej 5-osobowych. Latem będą prowadzone prace wykończeniowe w restauracji przy wieży widokowej, odbiory we wrześniu 2016.	 500 m 200 m
5. Slovanka (820 m n.p.m.) GPS: N 50° 46' 23.796" E 15° 11' 47.588"	Lučany n. N., Horní Maxov 8 tel.: 602 831 420, 607 744 593 info@slovanka.eu, www.slovanka.eu	I–XII ogólnie dostępna wstęp bezpłatny	 200 m

Muzea, krajoznawstwo, zabytki

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Muzeum Szklá i Bizuterii w Jabloncu nad Nisou GPS: N 50° 43' 21.453" E 15° 10' 19.500"	Jablonec nad Nisou, U Muzeu 398/4 tel.: 483 369 011 info@msb-jablonec.cz www.msb-jablonec.cz	I–VI, IX–XII, wto – nie w godz. 9.00–17.00, VII–VIII, pon – nie 9.00–17.00 bilety: dorośli 80 CZK, dzieci 6–15 lat, studenci, emeryci, renciści 50 CZK odrębne bilety na wystawę 40 CZK	Ekspozycja pn. Niekończąca się historia bizuterii (Nekonečný příběh bizuterie) przedstawia wybrane eksponaty z wyjątkowej w skali ogólnostanowiskowej kolekcji bizuterii wszystkich materiałów i technologii.
TOP IMPREZA 2016: FEMME FATALE – wystawa 10.6.–9.10.2016, wernisaż: 9.6.2016 / Ekskluzywna prezentacja współczesnej twórczości polskich i czeskich artystów – autorów szkła artystycznego. Jedním DECHEM – wystawa 24.6.–9.10.2016, wernisaż: 23.6.2016 / Pierwsza wystawa nagradzanego studio designu prowadzonego przez Jakuba Jandourka i Michaęla Tomiškova. Já, ozdoba! – wystawa 25.11.2016–9.4.2017, wernisaż: 24.11.2016 / Interaktywna wystawa szklanych ozdób świątecznych dla małych i dużych? Wiecie, jak ozdoby powstają?			
UWAGA: • Kristiánov – Památník sklárství v Jizerských horách – ZAMKNIĘTY z powodu remontu! • tradycyjny Szlarski Dopust Maryjny - jesień 2016* *Ze względu na przygotowywaną rekonstrukcję Sali Pamięci (Památník) prosimy o wcześniejsze sprawdzenie godzin otwarcia oraz terminu odpustu www.msb-jablonec.cz.			
Dom Jany i Josefa V. Schejbalůw: Sala Pamięci Państwa Schejbalůw, Galeria Miejska MY, Centrum Informacji Turystycznej GPS: N 50° 43' 22.594" E 05° 10' 04.264"	Jablonecké kulturní a informační centrum, o. p. s. Kostelní 1/6 Jablonec nad Nisou tel.: 774 667 677, 483 356 201 info@jablonec.com www.jablonec.com	Centrum Informacji Turystycznej: I–XII, pon – pią 9.00–17.00, sob 10.00–13.00, VII–VIII, nie 10.00–13.00 Sala Pamięci Państwa Schejbalůw: I–XII, wto – pią 10.00–12.00 i 13.00–17.00, sob 10.00–13.00, VII–VIII, nie 10.00–13.00, bilety wstępu: dorośli 20 CZK, ulgowy 10 CZK Galeria Miejska MY: I–XII, wto – pią 10.00–12.00 i 13.00–17.00, sob 10.00–13.00	Zwiedzający mogą się zapoznać z szerokim zakresem działalności znanych etnografów, Państwa Schejbalůw (kultura ludowa, folklor miejski, działalność ilustratorska, dokumentacyjna i kolekcjonerska), biblioteka z książkami autorskimi. Galeria MY – stała sala wystawiennicza, która organizuje wystawy sztuk pięknych, regionalnej historii kultury oraz etnograficzne.
TOP IMPREZA 2016: • Dni Europejskiego Dziedzictwa Kultury 17.9.2016			
Muzeum Zabawek Jablonec nad Nisou GPS: N 50° 43' 17.981" E 15° 10' 07.753"	U Zeleného stromu 2 Jablonec nad Nisou (na 1. piętrze domu mieszkalnego niedalego centrum – brak windy!) tel.: 736 533 092, 731 482 335 info@vavrin.com www.muzeum-hracek-jablonec.cz	I–XII, wto – pią 10.00–12.00 i 13.00–17.00, sob 11.00–16.30, nie 10.00–16.30 lub po tel. rezerwacji, bilety: dzieci do lat 15 i osoby niepełnosprawne 30 CZK emeryci, studenci 35 CZK, dorośli 50 CZK rodziny (2 osoby dorosłe, 2 dzieci) 150 CZK grupy dziecięce min. 10 osób: 25 CZK/os., opiekun gratis	W ofercie: » zbiory zabawek z okresu 1870–1993 » 100-letnia klasa szkolna » mały sklepik z czeskimi zabawkami » gra Znajdź zabawkę wg obrazka o słodką nagrodę. Nowość: » fabryka napędzana parą » gumowe żołnierzyki firmy Baťa z roku 1928 » warsztat Produkcja lalek na bazie dawnych form
Muzeum Miejskie w Rychnovie k. Jablonca n. N. GPS: N 50° 41' 01.449" E 15° 08' 58.771"	Rychnov u Jablonce nad Nisou Husova 490, tel.: 488 880 927 mstrnadova@rychnovjbc.cz www.rychnovjbc.cz	I–XII pon – czw w godz. 9.00–11.00 i 13.30–15.30 pią w godz. 9.00–11.00 wstęp wolny	Ekspozycja malarstwa rychnovskiego. Ekspozycja obozu koncentracyjnego Al Reichenau i fabryki zbrojeniowej Getewent.
Muzeum Kittela na Krásnej GPS: N 50° 41' 40.676" E 15° 12' 53.456"	Krásná 11 Pěnčín tel.: 602 175 116 www.kittel.cz	V–VI, IX, sob – nie w godz. 10.00–18.00, VII–VIII pon – nie w godz. 10.00–18.00, bilety: dzieci 6–15 lat 30 CZK emeryci, osoby niepełnosprawne, studenci 40 CZK, dorośli 50 CZK, bilet rodzinny 110 CZK Dla grup możliwość wcześniejszej rezerwacji zwiedzania w innym terminie.	Interaktywna ekspozycja: „Uzdrowienie”, „Dobro i zło w życiu człowieka” i „Równowaga człowieka i przyrody”.
TOP IMPREZA 2016: • Świętojański Weekend (zwiedzanie „Burku” z przewodnikiem, opowieści o tradycjach Święta Kupały, ognisko, zwiedzanie muzeum o północy przy świecach) 25.6.2016			
Výletní areál Pěnčín /kompleks wycieczkowy/ (Fipobex) GPS: N 50° 41' 18.147" E 15° 14' 07.731"	Bratříkov, Pěnčín 60 tel.: 723 955 998, 483 368 468 vyletinaareal@seznam.cz www.vapen.cz	Zwiedzanie: IX–IV pon – pią 10.00–13.00, VII, VIII, pon – nie 10.00–14.00 Muzeum Rolnictwa: pon – nie 8.00–18.00 Warsztaty koralkowe: V, VI, IX, pon – pią 10.00–15.00, sob – nie 10.00–16.00 VII–VIII, pon – nie 10.00–17.00, X–XI, II–IV, pon – sob 10.00–15.00, nie – aktualnie na www.vapen.cz	Produkcja szlifowanych perełek, sprzedaż perełek, farma kozia i owcza, wytwórnia serów, muzeum rolnictwa, kolejka widokowa.

Przejazdki gokartami w psim zaprzęgu

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Huskies – psy śnieżne GPS: N 50° 45' 51.700" E 15° 12' 53.005"	Jana Henychová, Horní Maxov 176, Lučany nad Nisou tel.: 724 045 565, huskies.cz@seznam.cz, www.huskies.cz	Psie zaprzęgi przez cały rok, ścieżka edukacyjna w okolicy.	Przejazdka psimi zaprzęgami w gokartach, nauka zaprzęgania, prelekcja nt. psich zaprzęgów, podróż w życie watahy psów, pobyt z psami północy, letnie kursy pobytowe dla dzieci i młodzieży z polarnymi psami husky.

Gdy pogoda nie sprzyja

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Bowling Bar Restaurant GPS: N 50° 43' 44.04" E 15° 09' 40.68"	📍 Žitná ul., Jablonec n. N., tel.: 483 345 175, rezerwacje na: info@bowling.jablonec.cz, www.bowlingjablonec.cz	I–XII pon–nie czynne od godz. 16.00	8 profesjonalnych torów bowlingowych, 9 stanowisk minigolfa, stół bilardowy (z łuzami i karambol), rzutki, piłkarzyki, gra worms, stół dotykowy z wieloma aplikacjami, jukebox itd.
Makak arena wspinaczkowa GPS: N 50° 43' 35.67" E 15° 08' 54.670"	📍 Liberecká 104, Jablonec n. N. tel.: 774 704 759, www.lezeckaarena.cz	I–XII pon–nie 10.00–23.00	Unikatowa ściana wspinaczkowa o łącznej powierzchni 2 000 m², kursy, wypożyczalnia i sprzedaż sprzętu wspinaczkowego, restauracja.
Basen pływakci GPS: N 50° 43' 55.082" E 15° 10' 42.400"	📍 Sv. Čecha 4204, Jablonec n. N. tel.: 483 319 328, www.bazenjbc.cz	I–XII, pon 13.00–21.30 wto–pią 8.00–21.30, sob 10.00–21.30 nie i święta w godz. 10.00–20.00	Basen 25 m, basen dziecięcy, dzika rzeka, fale, zjeżdżalnia 88 m, turbo zjeżdżalnia 56 m, jacuzzi, komory parowe, sauna, masaże, solarium, gastronomia, dostosowanie dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.
Sauna Sport GPS: N 50° 44' 06.501" E 15° 10' 40.221"	📍 ul. Za Hrází 6 (w obiekcie dawnej mennicy Bižuterie) tel.: 602 833 522, www.sportjablonec.cz	I–XII, śro 12.00–21.00 mężczyźni, czw 12.00–21.00 kobiety, wto, pią, sob, nie 12.00–21.00 wspólna	Sauna „U Bižuterie”, teraz w całkowicie nowych wnętrzach, parking dla klientów sauny bezpłatny.
TSC Brízky GPS: N 50° 44' 25.310" E 15° 10' 39.514"	📍 Průběžná 22, Jablonec n. N., tel.: 483 737 241, 603 521 925 hotel@brizky.cz, www.brizky.cz	I–XII, po uzgodnieniu tel. pon–nie 7.00–22.00	Zadaszone i otwarte obiekty sportowe: hala tenisowa, 2 korty do squasha, 2 korty do badmintona, indoor golf, korty tenisowe, 2 boiska do piłki nożnej, fitness...
Wellness – Studio Fit GPS: N 50° 43' 26.553" E 15° 10' 25.275"	📍 Studio Fit, nám. Dr. Farského 4, Jablonec n. N. tel.: 773 485 800, info@studiofit.cz, www.studiofit.cz	I–XII, wellness ogólnie dostępne: 9.00–21.00 Konieczna rezerwacja.	Usługi związane z kompleksową troską o ciało i zdrowie: wellness z jacuzzi, klasyczna sauna, infrasauna, para ziołowa itd.
Escape Jablonec	📍 Escape Jablonec, Komenského 2466/15a, Jablonec n. N. tel.: 721 827 334, 606 491 371, info@escapejablonec.cz www.escapejablonec.cz	Zwiedzanie możliwe po wcześniejszej rezerwacji.	Zapierającą dech w piersiach i mroząca krew w żyłach przygoda niczym z horroru. Macie tylko 60 minut, by uciec z więzienia pełnego krat, zagadek, zaszyfrowanych wiadomości i łamigłówek. Gra dla 3–6 osób.
Escape Jablonec – Úniková hra Uteč /gra ucieczkowa/	📍 Studio Fit, náměstí Dr. Farského 4, Jablonec n. N. tel.: 773 485 800, info@studiofit.cz (recepceja) www.studiofit.cz	Zwiedzanie możliwe po wcześniejszej rezerwacji.	W naszym pomieszczeniu Uteč /Ucieczka/ należy znaleźć zagubioną informację pozostawioną przez słynnego jabloneckiego zoologa Josepha Heinricha i postarać się wyjaśnić ukrytą tajemnicę, która nigdy nie miała wyjść na jaw. Gra dla maks. 5 osób.
Bowling Uko GPS: N 50° 47' 12.893" E 15° 09' 08.166"	📍 Bedřichov 301, tel.: 734 684 664 recepce@uko.cz, www.uko.cz	I–XII, pon–nie 12.00–22.00 10.00–21.00 – duży plac zabaw, trampolina	2 tory i 1 specjalnie dostosowany dla dzieci, minigolf.
Wellness Uko GPS: N 50° 47' 12.893" E 15° 09' 08.166"	📍 Bedřichov 301 tel.: 734 684 664, www.uko.cz	V, X, pon–pią 14.00–21.00, sob 11.00–21.00 nie 11.00–17.00, VI–IX, pon–nie 14.00–21.00	Wellness – basen, brodzik, jacuzzi, 3 rodzaje saun.
Bar Rychnovská Nota GPS: N 50° 41' 05.742" E 15° 08' 55.434"	📍 Tovární 68, Rychnov u Jablonce n. N. tel.: 608 443 866	I–XII wto–nie 14.00–23.00	Piłkarzyki, hala sportowa, sala widowiskowa, restauracja, stoły bilardowe, nolegi.

Konie, jeździectwo

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Stowarzyszenie społeczne - o. s. Svitání Jablonec nad Nisou – zakład Jízdárna JK Sever GPS: N 50° 44' 39.815" E 15° 16' 18.888"	📍 O. s. Svitání, Wolkerova 21/2444 466 01 Jablonec n. N., tel.: 608 537 513 os-svitani@email.cz, www.os-svitani.cz	I–XII, pon–pią – ambulatorium, „intensywne tygodnie”. Oddział: Stajnia Jitka, Polní 644, Tanvald	Ośrodek hipoterapii – klienci przyjmowani wyłącznie w oparciu o skierowanie lekarskie. Możliwość odbycia praktyki w zakresie hipoterapii i specjalnej tresury koni dla specjalistów i laików.
Dřevona GPS: N 50° 46' 49.828" E 15° 11' 14.550"	📍 Hrabětice 1526, Janov n. N. tel.: 724 301 486, konedrevona@seznam.cz www.konevizjerkach.cz	I–XII pon–nie 10.00–16.00 zalecamy rezerwację tel.	Przejażdżki konne, w wozie dla przedszkoli (ok. 10 dzieci), wożenie dzieci w zagrodzie, przejażdżki brzyczką po mieście, nocne przejażdżki, minizoo, wielbłąd, renifer, puma, zebra, puchacz itd. (pensjonat, restauracja).
Farma Vyšehrad GPS: N 50° 45' 15.185" E 15° 09' 10.932"	📍 Janov n. N., Hraničná 99, tel.: 602 781 488 farmavysehrad@seznam.cz, www.farmavysehrad.cz	po uzgodnieniu tel.	Przejażdżki na huculach, camping, pensjonat.
Pensjonat i Ranco U Potoka GPS: N 50° 44' 43.382" E 15° 14' 22.464	📍 V Záhoří 454, Lučany n. N., tel.: 702 844 812 rancopotok@seznam.cz, www.upotoka.cz	po uzgodnieniu tel.	Przejażdżki konne, po rezerwacji, nolegi.
Klub Jeździecki Pohoda Kynast GPS: N 50° 43' 42.084" E 15° 12' 20.571"	📍 Nová Ves n. N. tel.: 775 575 848 jkpohodakynast@seznam.cz	godziny otwarcia i bilety po uzgodnieniu	Klub jeździecki i ośrodek hodowlany. Nauka jazdy konnej, przejażdżki w siodle w terenie, przejażdżki w karocy, hotel dla koni lub chów pastwiskowy, całoroczne pobyty z końmi, programy dla szkół i przedszkoli, ośrodek hodowlany do edukacji dzieci i młodzieży.

Nowe schronisko Nad Prosečí...

Zbudowane na nowo schronisko, tak jak dawniej, będzie służyło przede wszystkim turystom i rowerzystom. Obecnie trwają roboty budowlane we wnętrzach obiektu. Restauracja z tarasem widokowym powinna być gotowa jesienią 2016 roku.
„Wykończenie schroniska z zewnątrz będzie zależne od warunków atmosferycznych i pogody. Spodziewamy się jednak, że roboty uda się zakończyć w planowanych terminach. Zainstalowaliśmy już nowe schody prowadzące na wieżę widokową, która będzie dostępna dla turystów od początku maja. Zakładamy, że w tym roku zostaną wycięte drzewa, które zasłaniają widok na Góry Izerskie – taką obietnicę złożyły Lasy Państwowe, aby z wieży rozciągał się rozległy widok na całą okolicę – Góry Izerskie i Łużyckie”.

Autor tekstu i osoba do kontaktu:

Pavel Kittel
Drużstvo Brilant
Ladova 26
Jablonec nad Nisou
tel.: 483 305 363

Cykl pn. Jabloneckie kościoły otwarte zaprasza na koncerty organowe z towarzyszeniem innych instrumentów

Cykl ten wzbogaci lato kulturalne w Jabloncu nad Nisou już po raz dziesiąty. Dzięki tej inicjatywie zabytki sakralne będą dostępne nie tylko podczas nabożeństw, również w innych godzinach będzie można je zwiedzać, oddawać się tam medytacjom lub słuchać muzyki. W sezonie letnim, w okresie 12.07–31.08.2016 r., w Jabloncu na Nisou w jeden dzień w tygodniu otwarte będą cztery obiekty sakralne. Udostępnione będą kościoły pw. św. Anny, pw. Najświętszego Serca Jezusowego, pw. dr. Farskiego – wszystkie w centrum miasta – i po raz pierwszy w tym roku także kościół pw. Najświętszej Trójcy w Mšenie (z powodu remontu w tym

roku nie będzie dostępny kościół pw. Podniesienia Krzyża na placu B. Němcové). Kościoły będą otwierać swoje podwoje w każdy wtorek od godz. 10.00 do 17.00. Popularnym elementem całego cyklu są popołudniowe koncerty odbywające się zawsze o godz. 17.00 w jednym z kościołów. Będą to głównie koncerty organowe, jednak w tym roku dodatkowo w połączeniu z innymi instrumentami muzycznymi lub występem wokalnemu w wykonaniu świętych wykonawców. Szczegółowy program

będzie umieszczony na stronach www.jablonec.com, na plakatach oraz ulotkach. Organizatorem jest instytucja kultury Jablonecké kulturní a informační centrum, o. p. s. przy wsparciu finansowym władz miasta Jablonec nad Nisou.

Osoba do kontaktu:

Petra Handlířová, tel.: 775 585 047
e-mail: handlirova@jablonec.com
www.jablonec.com

Muzea, krajoznawstwo i zabytki

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Gospodarstwo Český svět i kuźnia Ondřeja Stelziga GPS: N 50° 56' 47.632" E 15° 10' 04.185"	o. s. Český svět, Dolní Rásnice č. p. 27 a 29 po uzgodnieniu pod nr tel.: 603 903 238 ceskysvet@seznam.cz, www.ceskysvet.info	I–XII po uzgodnieniu tel.	Kuźnia – dom kowala Andreasa (Andrzeja) Stelziga Gospodarstwo Český svět – kapliczka, domek, spichlerz i inne zabytkowe zabudowania.
Fragment – Muzeum w Śrbskiej GPS: N 50° 59' 24.422" E 15° 13' 58.457"	o. s. Fragment, Śrbská č. p. 133, Horní Rásnice, tel.: 482 311 003 info@fragment-srbska.com, www.fragment-srbska.com	I–XII po uzgodnieniu tel	Ekspozycja poświęcona historii miejscowości na starych pocztówkach, mapach i fotografiach.
Pensjonat Dvůr Hlaváč GPS: N 51° 01' 14.760" E 15° 01' 23.222"	Ves 8, Černousy, tel.: 482 345 062, 606 327 664 dvurhlavac@seznam.cz, anna.ondrejikova@seznam.cz www.hlavacudvur.wbs.cz	I–XII po uzgodnieniu tel.	Ekspozycja poświęcona historii miejscowości obecnie jako rodzina ekofarma. Organizacja koncertów, noclegi, możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem ekofarmy oraz produkcją kozich serów, jazda konna.
Bazylika Nawiedzenia Maryi Panny i Międzynarodowe Centrum Odnowy Duchowej GPS: N 50° 52' 33.304" E 15° 10' 57.402"	Hejnice, Klášterní 1 tel.: 482 360 211 mcd@mcdo.cz www.mcdo.cz	I–XII pon–nie 8.00–17.00 Możliwość zwiedzania bazyliki z przewodnikiem w języku czeskim i niemieckim, po rezerwacji tel.	Kościół jest bardzo znanym miejscem pielgrzymkowym, ma świetną akustykę i piękną atmosferę, organizowane są tu koncerty organowe i koncerty muzyki sakralnej. MCDO – hotel, restauracja (pon–nie 11.00–20.00).
TOP IMPREZA 2016: - Czesko-niemiecki odpust 2.7.2016 - Międzynarodowa wystawa dala 16–18.9.2016 - Świętomarcińska biesiada 11–13.11.2016			
Muzeum Wspinaczki w Górach Izerskich GPS: N 50° 52' 37.720" E 15° 10' 58.454"	Hejnice (centrum) tel.: 605 413 577	I–VI, IX–XII, po uzgodnieniu tel. VII–VII, pią 14.00–17.00, sob–nie 9.00–12.00 i 14.00–17.00	Ekspozycja poświęcona wspinaczce od pierwszego wejścia na Uhlířovą čapkę do współczesnych nowoczesnych dróg.
Izerskie Muzeum Techniki GPS: N 50° 52' 26.918" E 15° 13' 05.895"	Bílý Potok č. p. 295, tel.: 731 112 413, 737 439 683, info@muzeumjizerky.cz www.muzeumjizerky.cz	XI–IV, zwiedzanie tylko po uzgodnieniu tel., V–X, wto–nie 9.00–12.00 i 13.00–16.00	Ekspozycja silników lotniczych od 1917 roku do czasów współczesnych w pomieszczeniach poprzemysłowych (zabytek techniki z oryginalną maszynownią i kotłownią z 1907 roku), nowa ekspozycja produkcji tekstylnej i archeologii lotniczej Gór Izerskich, Karkonoszy i ziemi frydlańskiej, kąć dla dzieci.
Restauracja Obřísud GPS: N 50° 53' 37.868" E 15° 11' 42.600"	Lázně Libverda 186, tel.: 724 165 174 info@obrisud.cz, www.obrisud.cz	styczeń – nieczynne II, IV, śro, sob 11.00–19.00, nie 11.00–18.00 V–X, wto–sob 11.00–19.00, nie 11.00–18.00 XI, IV, śro–sob 11.00–19.00, nie 11.00–18.00	Popularna restauracja z widokiem na północne zbocza Gór Izerskich oraz Smrek, Mini ZOO, miejsce wjazdu na czerwoną trasę Singltreku. W pobliżu punktu widokowego nad Libverdą.
Muzeum Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 33.821" E 15° 13' 49.705"	Nové Město pod Smrkem, ul. Palackého 276 tel.: 482 360 344, knihovna.nmps@volny.cz www.nmps.cz	I–XII, pon 9.00–11.00 i 13.00–17.00, wto 9.00–11.30 i 13.30–17.00 śr 13.30–15.00, czw 9.00–11.30 i 13.30–17.00 VII, VIII oraz w sob i nie w godz. 9.00–11.00 i 13.00–16.00 dorośli 10 CZK, dzieci 5 CZK, bilet grupowy 3 CZK	Ekspozycje: Przyroda i atrakcje Cypla Frydlańskiego (Frydlański výběžek) oraz Historia Nowego Města pod Smrkem.
Klingerovo mauzoleum GPS: N 50° 55' 20.079" E 15° 15' 0.965"	Nové Město pod Smrkem, ul. Celní tel.: 482 360 334, www.nmps.cz	I–XII, pon–pią zwiedzanie po rezerwacji tel.	Mauzoleum stanowi cenny zabytek funeralny (grobowiec założyciela miejscowej firmy tekstylnej Ignaza Klingera).
Ekologiczne Centrum Informacji oraz elektrownia wiatrowa GPS: N 50° 57' 56.999" E 15° 14' 33.759"	Jindřichovice pod Smrkem, firma Resec tel.: 604 777 977, mirka@resec.cz www.jindrichovice.cz	Zwiedzanie z przewodnikiem możliwe po uprzednim telefonicznym lub pisemnym uzgodnieniu. ECI: IV–IX, pon–pią 8.00–16.00, X–III, pon–pią 9.00–15.00, V–VIII, czynne także w weekendy, gastronomia	Ekspozycja poświęcona energetyce alternatywnej, informacje nt. kotłowni na biomasę i elektrowni wiatrowych.
Żywy skansen w Jindřichovicach pod Smrkem GPS: N 50° 57' 39.720" E 15° 13' 52.928"	Stowarzyszenie Społeczne Lunaria Jindřichovice pod Smrkem 12 tel.: 605 345 467, info@lunaria-jindrichovice.cz www.lunaria-jindrichovice.cz	Muzeum na terenie skansenu: IV–IX, wto–nie 10.00–17.00 X–III, pią–nie 10.00–17.00 w innych terminach po uzgodnieniu tel. bilety - zwiedzanie standard/poszerzone: dorośli 70 CZK / 100 CZK ulgowy - studenci, dzieci, emeryci, renciści, osoby niepełnosprawne 35 CZK / 50 CZK	Muzeum dot. życia ludności wiejskiej przed rewolucją przemysłową. Wiatrak z turbiną, ścieżka edukacyjna – Okolím Jindřichovic za wyżšinami idealů a do údolí duše (Po okolicach Jindřichovic wzniesieniami idealů i dolinami duszy). Możliwe programy edukacyjne i kursy, noclegi.
Muzeum w domu przysłupowym GPS: N 50° 54' 26.375" E 15° 06' 51.137"	o. s. Kolovrat, Luhová 25, Raspenava, tel.: 731 320 356 bacomiroslav@seznam.cz, www.os-kolovrat.cz	VI–IX, sob–nie 14.30–17.00 w inne dni i miesiące po uzgodnieniu tel.	Ekspozycja tradycyjnego życia na wsi, rzemiosł, rolnictwa i zajęć szkolnych.
Muzeum Miejskie Frýdlant GPS: N 50° 55' 19.521" E 15° 04' 42.531"	Frýdlant, nám. T. G. Masaryka 37 tel.: 482 464 055 muzeum@mu-frýdlant.cz www.mesto-frýdlant.cz	X–V, śro, pią, sob 10.00–12.00 i 12.30–16.00, VI, IX, wto–nie 10.00–12.00 i 12.30–16.00, VII–VIII, wto–nie 10.00–12.00 i 12.30–17.00, należy rezerwować wcześniej, także poza godzinami otwarcia, dorośli 30 CZK, dzieci i studenci 15 CZK, bilet rodzinny 2+2 75 CZK, możliwość łączenia biletów, możliwość łączenia biletów do różnych obiektów zarządzanych przez UM w Frydlańcu	W muzeum znajduje się mała galeria, wystawa broni strzeleckiej, tzw. "Sala Wallensteina" [„Valdštejnská místnost"], chłopska izba i barokowy pokój mieszczczyński i in.
Muzeum Miejskie Frýdlant – nowa ekspozycja Špitálek GPS: N 50° 55' 21.889" E 15° 04' 34.720"	Frýdlant, główne wejście muzeum z ulicy Míru tel.: 482 464 055, muzeum@mu-frýdlant.cz www.mesto-frýdlant.cz	tak jak w przypadku Muzeum Miejskiego w Frydlańcu, zabrania się używania aparatu fotogr. i kamery	Ekspozycja poświęcona archeologii, rzemiosłom i historii miasta. Wyjątkowym eksponatem są odkryte fundamenty pieca chlebowego, których replika znajduje się na dziedzińcu muzeum. Elementem muzeum jest także nowo wyremontowana kaplica z oryginalną Pietą.
Pałacowy browar Frýdlant GPS: N 50° 54' 52.808" E 15° 05' 12.882"	o. s. Pivovar Frýdlant, Hejnická 4073, Frýdlant tel.: 773 202 015, info@pivovar-frýdlant.com vavra@pivovar-frýdlant.com, www.pivovar-frýdlant.com	I–XII, recepcja czynna, pon–nie 8.00–16.00 pub z degustacją piwa: pon–czw 14.00–22.00 pią–sob 12.00–24.00, nie 12.00–22.00	Ekspozycja browarnictwa, centrum kongresowe, zwiedzanie z degustacją piwa i pamiątką z browaru, sprzedaż piwa i upominków o tematyce browarniczej. Nowa informacja turystyczna.
Frydlańska Szopka GPS: N 50° 55' 19.788" E 15° 04' 53.832"	Zahradní 356, 464 01 Frýdlant tel.: 605 106 298, 725 501 896 luca.kubatova@seznam.cz www.mesto-frýdlant.cz	I–IV, X–XI, tylko na zamówienie, V, VI, IX, wto–nie 10.00–12.00, 12.30–16.00 VII, VIII, XII, wto–nie 10.00–12.00 i 12.30–17.00. Zwiedzanie poza godzinami otwarcia można zamówić pod nr tel.: 605 106 298, 725 501 896. dorośli 20 CZK, dzieci, emeryci i renciści 10 CZK, bilet rodzinny 50 CZK	Ruchoma szopka autorstwa Gustava Simona (1873–1953) o wymiarach 4,3x2 m ma niemal 330 obiektów i jest osadzona w lokalnym regionalnym krajobrazie Gór Izerskich.
Zamek i pałac Frýdlant GPS: N 50° 54' 54.81" E 15° 05' 00.93"	Narodowy Instytut Zabytków Dyrekcja zamku i pałacu Frýdlant Zámecká 4001 tel.: 482 312 130 frýdlant@liberec.npu.cz www.zamek-frýdlant.cz	IV, X, wto–nie 9.00–15.30, V, VI, IX, wto–nie 9.00–16.00 VII–VIII, wto–nie 9.00–16.30, dorośli 150 CZK dzieci i studenci, emeryci 105 CZK, bilet rodzinny: 405 CZK zwiedzanie w obcym języku: dorośli, emeryci 210 CZK, dzieci, studenci 150 CZK	Renesansowy pałac należał w latach 1622–1634 do Albrechta Wallenstein, jednej z najważniejszych postaci wojny trzydziestoletniej. W 1801 roku ówczesni właściciele udostępniłi zwiedzającym część zamku, co było załóżkiem dla powstania pierwszego muzeum zamkowego i pałacowego w Europie środkowej. Obecnie obok cennych dzieł sztuki znajduje się tu przykładowo niepowtarzalna kolekcja fajek oraz pokój dziecięcy z zabawkami z końca XIX wieku.
TOP IMPREZA 2016: - Zwiedzanie biblioteki zamkowej – 18.6.2016 (tylko na zamówienie) - Noc Zamkowo-Pałacowa – nocne zwiedzanie obiektu z niespodzianką – 27.8.2016 - Udostępnienie wieży zamkowej – 3.9., 4.9.2016 - Audiencja u Albrechta von Wallenstein – 17.9.2016 - Halloween w pałacu – 29.10.2016			
Muzeum Kolejnictwa Frýdlant GPS: 50° 55' 14.314" E 15° 03' 59.900"	Towarzystwo Frýdlańskie okresni dráhy, o. s. Frýdlant, Žitavská 867, tel.: 606 302 260, 721 404 011, spolek.fod@seznam.cz www.heranicka.wz.cz	VI–VIII, sob w godz. 9.00–16.00, wstęp – datki dobrowolne Poza godzinami otwarcia po uzgodnieniu tel. pod nr: +420 721 404 011, bilety 30 CZK, minimalna liczba osób 5.	Parowozownia w pobliżu dworca, stała ekspozycja poświęcona historii kolei na Ziemi Frydlańskiej, w szczególności wąskotorowej linii Frýdlant – Heřmanice.
Muzeum Regionale Višňová GPS: N 50° 57' 55.822" E 15° 01' 13.956"	Višňová 186, tel.: 723 505 564, 482 348 005 muzeum.vishnova@seznam.cz, www.facebook.com/muzeum.vishnova	I–XII po uzgodnieniu tel.	Ekspozycja oryginalnych prywatnych zbiorów przy kościele Ducha Świętego przedstawia historię miejscowości i przedmioty codziennego użytku.
TOP IMPREZA 2016: - Noc Muzeów, której tematem przewodnim będzie skarb w miejscowości Višňová, pn. Štvanice na Schwanitzie aneb poklad na Pohanských kamenech 20.8.2016			
Skansen Pertoltice GPS: N 50° 58' 45.427" E 15° 04' 34.288"	o. s. Lidové stavby, Dolní Pertoltice č. p. 198 u Frýdlantu, tel.: 737 056 464, 723 464 461, info@lidovestavby.info, www.lidovestavby.info	IV–X, pią–nie 9.00–16.00 XI–III, sob–nie 9.00–16.00, po rezerwacji tel.	Ekspozycja tradycyjnego życia na wsi, rzemiosł i rolnictwa (Dom Haslera wiejska kuźnia i in.).

Wieże widokowe Gór Izerskich

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety wstępu	Informacje
1. Frýdlantská rozhledna (399 m n.p.m.) GPS: N 50° 56' 05.167" E 15° 04' 36.079"	Frýdlant tel.: 724 045 560, 777 954 265 www.mesto-frydlant.cz, www.ktf.cz	V, VI, IX, sob, nie, święta w godz. 10.00–17.00 VII–VIII, wto–nie w godz. 10.00–17.00 dorośli 15 CZK, dzieci 10 CZK	 500 m
2. Heřmanice (352 m n.p.m.) GPS: N 50° 53' 50.733" E 15° 01' 01.071"	Gmina Heřmanice, Heřmanice 2 464 01 Frýdlant, tel.: 482 317 119, 724 179 386 www.hermanice.com	I–XII ogólnie dostępna wstęp bezpłatny	 700 m
3. Smrk (1 124 m n.p.m.) GPS: N 50° 53' 21.514" E 15° 16' 18.580"	Nové Město pod Smrkem www.nmps.cz	I–XII ogólnie dostępna wstęp bezpłatny	 7 000 m przy schronisku Smědava
4. Wieża ratusza w Frýdlancie (294 m n.p.m.) GPS: N 50° 55' 19.521" E 15° 04' 42.531"	Frýdlant, náměstí T. G. Masaryka 37 tel.: 482 464 013, mic@mesto-frydlant.cz muzeum@mu-frydlant.cz, www.mesto-frydlant.cz	X–V, śro, pią, sob godz. 10.00, 11.00, 13.00, 14.00 i 15.00 VI, IX, wto–nie godz. 10.00, 11.00, 13.00, 14.00 i 15.00 VII–VIII, wto–nie godz. 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00 i 16.00. Wyłącznie w razie sprzyjającej pogody!	 100 m 500 m

Gdy pogoda nie sprzyja

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Antonie Spa Concept GPS: N 50° 55' 38.932" E 15° 04' 28.494"	Hotel Antonie, Zelená 905, 464 01 Frýdlant, tel.: 725 836 003 info@antoniehotel.cz, antonie@antoniehotel.cz, www.antoniehotel.cz	Dostępne dla wszystkich chętnych. I–XII, pon–nie 9.00–21.00	15m ogrzewany basen kryty, basen zewnętrzny, jacuzzi, bar wellness, infrasauna, sauna, caldarium oraz pionowe turbosolarium, masaże, wodolecznictwo, nolegi.
Bowling club & bar GPS: N 50° 55' 20.735" E 15° 04' 54.257"	Husova 973, Frýdlant, tel.: 773 685 885 info@bowling-frydlant.cz, www.bowling-frydlant.cz	I–XII, pon–czw 10.00–24.00 pią, sob 10.00–02.00, nie 10.00–22.00	2 tory, maks. 8 osób na 1 tor, rzutki, piłkarzyki.
Ściana wspinaczkowa Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 32.567" E 15° 13' 36.678"	Hala sportowa, Švermova 694, Nové Město p. Sm. tel.: 725 785 801, 776 098 991, bazen@nmps.cz http://ubytovani-relax.com/sportovni-haly/lezecka-stena	I–XII sob 16.00–18.00 bilety: 40 CZK	Wspinaczka pod nadzorem członków Klubu Wspinaczkowego Nové Město pod Smrkem. Wypożyczenie sprzętu wspinaczkowego, wynajem hali.
Basen – Łazienki Miejskie Nové Město pod Smrkem GPS: N 50° 55' 28.903" E 15° 13' 59.068"	Centrum sportu i relaksu, Ludvíkovská 38 (secesyjny budynek dawnych Łazienek Miejskich), Nové Město pod Smrkem tel.: 776 098 911, bazen@nmps.cz, www.ubytovani-relax.com	VII–VIII, krótka przerwa techniczna, sledź na www.ubytovani-relax.cz, IX–VI, wto–sob 14.00–21.00, nie 14.00–19.00, korzystanie z basenu poza godzinami otwarcia po zamówieniu z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem	Basen pływacki 6x12 m, jacuzzi, sauna, masaże na zamówienie, w sezonie gastronomia.
Basen rehabilitacyjny Łázně Libverda GPS: N 50° 53' 24.917" E 15° 11' 24.392"	Łázně Libverda, a. s., przy głównym deptaku, Lázně Libverda 82 tel.: 482 368 111, info@lazne-libverda.cz, www.lazne-libverda.cz	I–XII, recepcja non-stop, obowiązują wcześniejsza rejestracja, basen + sauna, bilet: 360 CZK/godz.	Oprócz zabiegów leczniczych, które są skierowane do pacjentów z chorobami serca, układu krążenia i narządów ruchu, ośrodek oferuje także pobyty relaksacyjne i wellness.

Konie, jeździectwo

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Ludvíkov Horses & Holiday GPS: N 50° 54' 00.379" E 15° 12' 09.539"	Nové Město pod Smrkem, Ludvíkov 9, Gideon Manders & Hefziba Lindeman tel.: 482 325 610, 728 026 974, info@ludvikovcz.com, www.ludvikovcz.com	wg uzgodnienia	Przejażdżki na koniach islandzkich, szkoła jeździecka, pensjonat, kemping. Atrakcyjne trasy okólne w górach. Bilard, rzutki, piłkarzyki, sauna, masaże, Wi-Fi.
Pensjonat Dvůr Hlaváč GPS: N 51° 01' 14.760" E 15° 01' 23.222"	Ves u Frýdlantu, tel.: 482 345 062, 606 327 664, dvur.hlavac@seznam.cz anna.ondrejikova@seznam.cz, www.hlavacdvur.wbs.cz	wg uzgodnienia	Przejażdżki konne, możliwość zakupu domowych kozich serów.
Pensjonat Selský dvůr GPS: N 50° 53' 39.770" E 15° 08' 32.494"	Raspenava, Jabloňová 678, tel.: 482 319 220, 606 913 163 selsky.dvur.rasp@quick.cz, www.selskydvur.onas.cz	Agroturystyka – w gospodarstwie i w pensjonacie, kwatery prywatne, restauracja, Wi-Fi, zewnętrzny basen, trampolina dla dzieci, zestaw zabawowy, warsztaty ceramiczne i inne rękodzielnicze (na zamówienie, tel.: 604 579 539). Możliwość uczestniczenia w drobnych pracach w gospodarstwie.	
Zámecký dvůr Černousy GPS: N 51° 00' 21.809" E 15° 03' 16.880"	Frýdlant, Černousy 50, tel.: 721 664 730 info@zamecky-dvur-cernousy.cz www.zamecky-dvur-cernousy.cz	Odnoviony zabytkowy dvůr oferuje nolegi, możliwość organizacji imprez, wesel, uroczystości urodzinowych, dziecięcych obozów i innych wydarzeń towarzyskich. Ponadto oferuje usługi hotelu dla koni wraz z kompleksową opieką, prowadzi klub jeździecki i przejażdżki konne, sprzedaż mięsa wołowego i baraniny w jakości BIO.	

Kościół pw. Znajdzenia Świętego Krzyża w Frydlancie i jego tajemnica

Coraz większym zainteresowaniem turystów cieszy się kościół dekanacki pw. Znajdzenia Świętego Krzyża w Frydlancie. Kościół znajduje się na prawym brzegu rzeki Witki [czes. Smědá] niedaleko rynku – náměstí

T. G. Masaryka. Budowę kościoła ukończono w 1551 roku. Elementem wnętrza kościoła są płyty nagrobne ostatnich członków rodu Bibersztejnów, nagrobek Henryka z Redernu, a prawdziwą perełką jest znajdująca

się w północnej części prezbiterium kaplica pogrzebowa Redernów ze szczytowego okresu renesansu. Wewnątrz kaplicy znajduje się marmurowy nagrobek Melchiora z Redernu, jego żony Katarzyny i syna Krzysztofa. Jest to wyjątkowe dzieło rzeźbiarskie dłuta Gerharda Heinricha z Amsterdamu. Budowa nagrobka trwała pełne 5 lat, a wykorzystany do budowy materiał pochodził z Czech, Śląska i Anglii. Kolejnym, równie cennym zabytkiem jest pośmiertny portret Melchiora z Redernu. Olejny obraz o wyjątkowych rozmiarach powstał w latach 1600–1605 na życzenie Katarzyny z Redernu, wdowy po cesarskim dowódcy wojskowym Melchiorze z Redernu. Autor obrazu nie jest znany, prawdopodobnie pochodził on jednak ze środowiska artystów działających na dworze cesarza Rudolfa II. W Czechach nie jest na razie znany inny równie cenny i duży portret pośmiertny ozdobiony liczną symboliką...

Więcej informacji można uzyskać w informacji turystycznej na rynku – náměstí T. G. M. (budynek ratusza) lub na stronach

www.mesto-frydlant.cz

Muzea, krajoznawstwo, zabytki

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Muzeum Lokalnej Historii Smržovki i sala wystawiennicza GPS: N 50° 44' 22.608" E 15° 14' 36.805"	Smržovka, nám. T. G. Masaryka 1 tel.: 483 369 325, www.smrzovka.cz	I–XII, sob, nie w godz. 13.00–16.00, rezerwacji tel. również w innych terminach, dorośli 20 CZK, dzieci 10 CZK	Przedstawia rozwój i ważne osobistości miasta Smržovka.
Muzeum Lalek GPS: N 50° 44' 21.368" E 15° 14' 47.310"	Smržovka, Údolní 940 tel.: 723 231 908	IX–VI, śro, sob, nie 14.00–16.00, VII–VIII, wto–nie 14.00–16.00, inne terminy po uzgodnieniu tel. bilety: dorośli 40 CZK, dzieci 20 CZK	Prywatne zbiory lalek, ekspozycja z 200 eksponatami lalek i innych zabawek i wózekzków.
Muzeum Sprzętu Pancernego GPS: N 50° 43' 33.002" E 15° 13' 55.998"	Obiekt przemysłowy na granicy miejscowości Smržovka i Nová Ves n. N., Smržovka, J. Švermy 1372 tel.: 602 370 575, tankysmrzovka@seznam.cz www.tankysmrzovka.cz	Zalecamy rezerwację telefoniczną. IV–VI, IX–XI, sob–nie w godz. 10.00–17.00 VII–VIII wto–nie w godz. 10.00–17.00 możliwość przejechania się czołgiem w weekendy po wcześniejszym uzgodnieniu tel.	Ekspozycje poświęcone jest pancernym pojazdom gąsienicowym oraz artylerii przeciwlotniczej.
Ekspozycja – muzeum lekkich fortyfikacji z lat 1937–1938	Tesařov, Kořenov, pod wieżą widokową Štěpánka tel.: 737 376 238	VI, IX, X, sob–nie (oprócz imprezy Šmajdání) VII–VIII, wto–nie (oprócz imprezy Šmajdání) vždy 9.00–18.00, nie 9.00–17.00	Z przewodnikiem można zwiedzić obiekty lekkich fortyfikacji na odcinku CH2–Polubný
TOP IMPREZA 2016: - Šmajdání za historií opevnění z roku 1938 na pomezí Jizerských hor a Krkonoš (Wędrowanie śladami fortyfikacji z 1938 roku na pograniczu Gór Izerskich i Karkonoszy): 25 + 26 czerwca, 23 + 24 lipca, 27 + 28 sierpnia, 24 + 25 września, 22 + 23 października (kończeniowa rezerwacja z 3-dniowym wyprzedzeniem)			
Muzeum Gór Izerskich GPS: N 50° 49' 09.588" E 15° 20' 45.047"	Kořenov, osada Jizerka, tel.: 723 519 290 pavel.byron@csopjizerka.cz, www.csopjizerka.cz	V–X, sob–nie w godz. 9.00–16.00, dorośli 35 CZK emeryci 30 CZK, dzieci 20 CZK, bilet rodzinny 70 CZK	Ekspozycja poświęcona historii dawnej osady szklarskiej, przyrodnicze i in.
TOP IMPREZA 2016: - Vlnění, wszystko o owieczkach i produkcji wełny 11.6.2016 - Múři noc [Noc motyli nocnych], prelekcja o omach i wabienie ich do światła 15–17.7.2016 - Hvězdíčková noc [Gwiazdzista Noc], opowieści o gwiazdach i obserwacje nocnego nieba 13.8.2016 - Den horalů [Dzień Górali], możliwość wypróbowania tradycyjnych rzemiosł 27.8.2016 - Den stromů [Dzień Drzew] 22.10.2016			
Muzeum Cimrmanovy doby (Muzeum Czasów Cimrmana) GPS: N 50° 44' 23.792" E 15° 20' 43.451"	Areál U čápa, Příchovice 1, tel.: 725 993 829 muzeum@ucapa.eu, www.ucapa.eu www.jizerkyprovas.cz	V–IX, pon–nie 10.00–18.00, X–IV, pon–nie 10.00–17.00 dorośli 45 CZK, dzieci 25 CZK, emeryci 35 CZK bilet rodzinny 105 CZK (2+1), 120 CZK (2+2 itd.)	Pierwsze oficjalne stałe muzeum czeskiego geniusza – Muzeum Czasów Cimrmana – przedstawia eksponaty faktycznie przez lokalnych mieszkańców „Znalezione w Liptákovie“
TOP IMPREZA 2016: - Impreza rowerowa: Spanilá jízda Cyklostezkou Járy Cimrmana – Tanvald, Kořenov, Příchovice 12. 6. 2016 - Půl století s Cimrmanem [Pół wieku z Cimrmanem], obchody 50-lecia Teatru Járy Cimrmana, przejazd w stylu retro Ścieżką Rowerową Járy Cimrmana z Navarova na Šumburk do kościoła, Příchovice, 1.10.2016			
Muzeum Kolei Zębatej GPS: N 50° 46' 12.477" E 15° 21' 56.358"	Żelazniční společnost Tanvald o. p. s. Kořenov, dworzec kolejowy, tel.: 722 076 627 info@zubacka.cz, www.zubacka.cz	sezon letni 2016: VI–IX pon–nie 10.00–17.00 X, sob, nie, święta 10.00–17.00 dzieci, emeryci 20 CZK, dorośli 30 CZK	Ekspozycja dotyczy kolei zębatej Tanvald – Kořenov i linii do Harrachova i Szklarskiej Poręby. Od 2.7. w podanych terminach: przejażdżki kolejką kopalnianą, zwiedzanie zajezdni w Kořenovie.
TOP IMPREZA 2016: - Nostalgitcne prejazdy zębatką www.zubacka.cz			
Willa i ogród Riedla GPS: N 50° 45' 28.331" E 15° 18' 48.986"	Desná I., Krkonošská 120 tel.: 483 383 019, 737 248 434 kulturadesna@gmail.com, www.mesto-desna.cz	I–XII, pon, śro 9.00–12.00 i 13.00–17.00 czw 10.00–12.00 i 13.00–17.30, sob 9.00–14.00 bilet wstępu 10 CZK	Ośrodek kultury, Muzeum Historii Desnej i biblioteka miejska.
Muzeum Produkcji Zabawek DETOA Albrechtice s. r. o. GPS: N 50° 45' 23.753" E 15° 15' 52.841"	DETOA Albrechtice s. r. o., Jiřetín pod Bukovou 6 tel.: 721 843 020, 483 356 325 ekkurze@detoa.cz, www.muzeumvyrobyhracek.cz	I–XII pon–pią 8.30–16.00 sob 10.00–16.00 VII–VIII, również nie 10.00–16.00	Możliwość zwiedzania zakładu o ponad 100letniej tradycji. Zakup wyrobów w sklepie firmowym lub wykonanie własnej zabawki w kreatywnej pracowni. Zalecamy wcześniejszą rezerwację zwiedzania nowej ekspozycji pn. Słynni sportowcy i Produkcja wojenna.
Willa Schowanek Muzeum Historii Lokalnej GPS: N 50° 45' 20.816" E 15° 15' 48.494"	Vila Schowanek, Jiřetín pod Bukovou 73 tel.: 483 381 687, jiretinpb@jiretinpb.cz www.vila-schowanek.cz	IX–VI tylko po rezerwacji tel. dorośli 20 CZK	Ekspozycja nart historycznych, ekspozycja stolarstwa, historii lokalnej.
Muzeum Lokalnej Historii Josefův Důl GPS: N 50° 46' 51.501" E 15° 14' 15.085"	Josefův Důl č. p. 210, w budynku biblioteki gminnej tel.: 483 381 110, 483 381 096 www.josefuvdul.eu	I–XII, sob 10.00–14.00, w innych terminach po uzgodnieniu tel., dorośli 30 CZK, studenci, emeryci, osoby niepełnosprawne 10 CZK	Ważne osobistości z regionu, dawne tradycje i dziedzictwo kulturowe.
Muzeum Energii GPS: N 50° 42' 52.216" E 15° 19' 10.388"	własność firmy FBOBS s. r. o., Bohdalovice 79, Velké Hamry (wejście przez zakład stolarski Miček) tel.: 607 872 242, muzeumenergie@seznam.cz www.muzeumenergie.cz	XI–II, sob–nie 10.00–16.00, III–X, czw–nie 10.00–16.00 (grupom powyżej 5 osób zalecamy wcześniejszą rezerwację) dorośli 45 CZK, dzieci 40 CZK bilet rodzinny 120 CZK	Interaktywna ekspozycja znajduje się w budynku w pełni jeszcze funkcjonującej elektrowni wodnej, pochodzącej z 1907 roku. Najstarsza elektrownia wodna w Republice Czeskiej funkcjonująca bez przerwy w niezmiennym formie.
Muzeum Pojazdów Socjalistycznych GPS: N 50° 43' 24.497" E 15° 19' 02.124"	MotorGate z.s., Velké Hamry – Svárov tel.: 736 769 179, pavel.kadas@seznam.cz www.socialist-cars.cz	X–V, sob–nie, święta 10.00–16.00, powyżej 5 osób po rezerwacji tel. także w innych terminach VI–IX, wto–nie 10.00–16.00	Muzeum na powierzchni ponad 900 m ² , obejmuje ekspozycje czechosłowackich i zagranicznych pojazdów, przede wszystkim z dawnej socjalistycznej Europy.
Minimuzeum Na Mlatě w Velkých Hamrech GPS: N 50° 42' 39.770" E 15° 17' 33.832"	Velké Hamry II, nr 444, tel.: 605 244 825, 728 127 134 dobroslav.pohl@seznam.cz, hana.pohlava@seznam.cz na-mlate.unas.cz	I–XII, sob–nie 9.00–18.00, w innych terminach po uzgodnieniu tel. wstęp – datki dobrowolne	Minimuzeum Na Mlatě powstało jako odrębna ekspozycja Muzeum Czasów Járy Cimrmana w Příchovicach.
Rodzinny dom Antala Staška GPS: N 50° 41' 26.315" E 15° 21' 38.593"	Stanový nr 9, 468 47 Zlatá Olešnice tel.: 602 460 480	po uzgodnieniu tel.	Dostępne są wszystkie pomieszczenia wraz z salą pamięci i biblioteką. Dom nie jest klasycznym muzeum, ale z pewnością ciekawym miejscem wartym zobaczenia.
Muzeum Górnictwa Harrachov GPS: N 50° 46' 06.427" E 15° 26' 39.087"	Harrachov 654, tel.: 602 603 739 (większe grupy należy umówić wcześniej) hornicke-muzeum@seznam.cz www.hornicke-muzeum.eu	V–VI, IX–XI, wto–sob 9.00–15.30, nie 9.00–14.00 VII–VIII, wto–nie 9.00–15.30, bilety – sztolnia turystyczna i muzeum: dorośli 110 CZK, dzieci, studenci 70 CZK	W muzeum prezentowane są minerały złożu fluorytowych, narzędzia i przedmioty wykorzystywane do wydobycia, mapy oraz zdjęcia dokumentujące pracę w kopalni.
Muzeum Karkonoskie – ekspozycja Šindelka Harrachov GPS: N 50° 46' 11.596" E 15° 26' 15.199"	Harrachov, tel.: 481 528 310 sindelka@knap.cz, www.knap.cz	I–XII, wto–nie 9.00–12.00 i 13.00–17.00 dorośli 40 CZK, dzieci, emeryci 20 CZK bilet rodzinny 90 CZK	Ekspozycja leśnictwa i myślistwa.
Muzeum Szkła należy do Huty szkła i minibrowaru Novosad i syn Harrachov s. r. o. Czech Republic GPS: 50°46' 56.895" E 15° 25' 10.165"	Nový Svět 95, Harrachov tel.: 481 528 141, 481 528 142 turistik@sklamaharrachov.cz www.sklamaharrachov.cz	muzeum szkła: I–XII, pon–nie 9.00–17.00 możliwość zwiedzania huty szkła: I–XII, pon–nie w godz. 8.00–15.00	Najstarsza czynna huta szkła w Czechach. Muzeum posiada historycznie i technologiczne kompleksowe zbiory szkła historycznego, minibrowar z restauracją, łaźnie piwne.
Ski muzeum Harrachov GPS: 50°46' 56.895" E 15° 25' 10.165"	Harrachov 378, tel.: 481 528 141, 481 528 142 turistik@sklamaharrachov.cz, www.sklamaharrachov.cz	I–XII pon–nie 9.00–17.00	Historia harrachowskiego narciarstwa, rozwój skoków narciarskich i kombinacji norweskiej, stanowi część Muzeum Szkła.

Wieże widokowe

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety wstęp	Informacje
1. Černá studnice (869 m n.p.m.) GPS: N 50° 42' 42.281" E 15° 13' 58.604"	Rozhledna s. r. o., Horní Černá Studnice 926 tel.: 774 305 830, korosova@rozhledna.eu www.rozhledna.eu	X–V, śro, czw 10.00–17.00, pią, sob 10.00–21.00, nie 10.00–17.00 VI–IX, pon, wto 10.00–17.00, śro, czw 10.00–18.30, pią–nie 10.00–20.00 tylko przy sprzyjającej pogodzie	
2. Maják Jára Cimrmana, wieża widokowa i Muzeum Cimrmanovy doby [Muzeum Czasów Cimrmana] GPS: N 50° 44' 23.792" E 15° 20' 43.451"	Areál U čápa, Příchovice 1 tel.: 725 993 829, muzeum@ucapa.eu www.ucapa.eu, www.jizerkyprovas.cz	V–IX, pon–nie 10.00–18.00, X–IV, pon–nie 10.00–17.00 Na miejscu oraz w Muzeum Cimrmanovy doby! Elementem obiektu jest cały czas rozbudowywany park leśny, dostępny przez cały rok – wstęp wolny.	 200 m
3. Štěpánka (szczyt Hvězda, 958 m n.p.m.) GPS: N 50° 44' 47.419" E 15° 21' 57.193"	Kořenov – Příchovice, tel.: 603 806 473 chatapetrolejka@atlas.cz www.turnovska-chata.cz	XI–XII, pią–nie 10.00–16.00, IV, pon–nie 10.00–16.00 V–VI, IX–X, wto–nie 10.00–17.00 VII–VIII, pon–nie 10.00–18.00	 100 m 1 000 m 1 000 m 300 m samochodem
4. Špičák u Tanvaldu (831 m n.p.m.) GPS: N 50° 45' 05.393" E 15° 16' 56.459"	Tanvald 355, tel.: 725 964 009 mezikopci@post.cz, www.rozhledna-spicak.cz www.skijizerky.cz, www.penzion-snezenka.cz	V–IX, wto–nie 10.00–16.00, X–IV, pon–nie 9.00–16.00 Kolej linowa czynna. VII–VIII, pią–nie w godz. 10.00–17.00 o każdej pełnej godzinie, możliwość wypożyczenia terenowych hulajnog.	 1 200 m

Gdy pogoda nie sprzyja

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Bowling Zásada GPS: N 50° 41' 48.024" E 15° 16' 06.142"	Zásada 154 (budynek zakładu stolarskiego), tel. 702 065 724 bowlingzasada@gmail.com, www.bowlingzasada.cz	I–XII, pon–śro 18.00–22.00 pią, sob 17.00–24.00, nie 17.00–22.00	Pomieszczenia dla niepalących, bowling, piłkarzyki.
Fińska kota GPS: N 50° 46' 54.894" E 15° 13' 53.274"	Pensjonat U potůčku, Smržovka, Hřibovní 219, tel.: 602 235 802 penzion@sskolemb.cz, www.penzionupotucku.cz	po rezerwacji telefonicznej	Kota wyposażona jest do celów imprez kulinarnych, można w niej przez cały rok grillować.
Bar & Bowling Konírna GPS: N 50° 46' 54.894" E 15° 13' 53.274"	Josefův Důl 958 (w kierunku wyciągu Lucifer), tel.: 483 300 598 (po godz. 14.00), http://hotelvnebi.cz/Bowling.aspx	I–XII czw–sob 15.00–24.00	Bowling, karaoke, emisje sportowe, duży wybór napojów mieszanych, zakąski.
Bowling Penzion Sokolovna Polubný GPS: N 50° 46' 09.133" E 15° 20' 52.717"	Penzion Sokolovna Polubný, Kořenov – Polubný 63 tel.: 773 132 232, www.sokolovnapolubny.cz	konieczna wcześniejsza rezerwacja	Dwa tory bowlingowe, rzutki, tenis stołowy, piłkarzyki.
Hotel Příchovice, bowling GPS: N 50° 45' 15.851" E 15° 21' 30.779"E	Příchovice 600, tel.: 483 399 666, 736 666 600 info@hotelprichovice.cz, www.hotelprichovice.cz	konieczna wcześniejsza rezerwacja	Bowling, bilard, rzutki, piłkarzyki, Wi-Fi, salon gier, kryty basen, restauracja, fitness.
Airsoft arena Kořenov	Informacja i rezerwacje: 776 604 018, 775 052 087 smiza@seznam.cz, www.facebook.com/TSCKorenov	I–XII po rezerwacji tel.	Jeden z największych terenów do paintballa w Czechach (obiekt o powierzchni 8 000 m ²). W cenie wynajmu jest wyposażenie, materiały ochronne, broń oraz nadzór doświadczonych instruktorów.
Hala sportowa Sklárna na Jizerce GPS: N 50° 49' 09.057" E 15° 20' 39.973"	Hala sportowa w miejscowości Jizerka, tel.: 483 384 985, 602 313 425, jizerka@dudovi.cz, www.dudovi.cz	po rezerwacji	Sprzęt do siatkówki, koszykówki, tenisa, piłki halowej i unihokeja, ściana wspinaczkowa „via ferrata”, wypożyczalnia sprzętu oraz obuwia halowego i wspinaczkowego.
Bowling – Hotel Fit Fun GPS: N 50° 45' 33.549" E 15° 26' 45.697"	Hotel Fit Fun, Harrachov 427, tel.: 481 528 127 recepcje@hotelfitfun.cz, www.hotelfitfun.cz	I–XII pon–nie 15.00–02.00	Dwa wysokiej klasy tory bowlingowe.
Indoor boisko do tenisa GPS: N 50° 46' 33.669" E 15° 25' 50.845"	Hotel Sklář, Harrachov 520, tel.: 481 560 111 hotel@sklar.oreahotels.cz, www.resortsklar.cz	I–XII pon–nie 9.00–21.00	Hala tenisowa ze sztuczną nawierzchnią. Wypożyczalnia raket i piłek, wliczona w cenę.
Basen Gymnázium Tanvald GPS: N 50° 44' 17.633" E 15° 18' 20.380"	Školní 305, Tanvald tel.: 483 394 333, www.gymtan.cz	pon 17.00–19.00, wto, śro, pią 16.00–19.00 czw 16.15–19.00, sob 8.00–12.00, VII–VIII, nieczynny!	Basen szkolny o wymiarach ok. 6×12 m i przeciętną głębokością 1,5 m.
Kąpiele piwne Harrachov GPS: 50°46' 56.895" E 15° 25' 10.165"	Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic Sklárna a minipivar, Harrachov 95 tel.: 481 529 157, 733 512 956 turistik@sklarnaharrachov.cz www.sklarnaharrachov.cz/lazne	I–XII pon–pią 11.00–20.00 sob–nie 10.00–20.00	Terapia w spokojnym i malowniczym otoczeniu, masaże relaksacyjne. Polecamy kąpiele w ceramicznych wannach w piwie lub lewostroy privat – całkowita prywatność w czasie zabiegu spa.
Sala gimnastyczna Sokolovna Zlatá Olešnice GPS: N 50° 42' 33.219" E 15° 21' 11.934"	Zlatá Olešnice 172, tel.: 483 769 190 (0Ú) www.zlata-olesnice.cz/6752/sokolovna	Konieczna wcześniejsza rezerwacja, wynajem 250 CZK/godz.	Sala spełnia parametry boiska do siatkówki. Wyposażenie: siatka do gier z piłką, drążki i liny do wspinaczki, kosz do siatkówki, tenis stołowy, bramki do unihokeja, maty, ławeczki itp.

Konie, jeździectwo

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Rančo pod Štěpánkou GPS: N 50° 45' 04.87" E 15° 21' 09.01"	Příchovice 502, tel.: 732 600 682 kkanbanova@seznam.cz, www.rancpodstepankou.cz	I–XII po rezerwacji tel.	Ujeżdźalnia turystyczna. Przejazdki w teren, nauka dla dzieci i dorosłych.
Stajnia Aneta	Jiřetinská 256, Smržovka, tel.: 603 301 893 r.zelenice@seznam.cz	I–XII, po rezerwacji tel.	Przejazdki konne, przejażdżki bryczką, inne usługi wg uzgodnienia.
Organizacja polsko-czeskich wycieczek konnych w Góry Izerskie			
Rančo konne Sudety Trail GPS: N 50° 59' 60.0" E 15° 42' 15.2"	Damian Smyka, Modrzewie 25, 59-610 Wleři, Polsko tel.: +48 669 773 195, info@radomice.eu, www.radomice.eu	I–XII	Organizacja wycieczek konnych, zwiedzanie farmy, noclegi w agroturystyce.

Piwo REZEK z Zásady

Nowy browar regionalny Gór Izerskich – czynny od września 2015 roku

Pomysł otworzenia browaru zrodził się w głowie Daniela Rezka dwa lata temu, gdy w miejscowości Zásada prowadził lokalną agencję przygodową „Najpierw wokół Czarnej Studnicy zacząłem organizować loty w tandemie na parolotni, dwa lata temu doszły do tego interaktywne

warsztaty dmuchania szkła i nawijania perł, warsztaty kuźnicze oraz pensjonat. Wszystko powstało po to, aby pokazać tutejszym mieszkańcom i turystom, że w poszukiwaniu atrakcji wcale nie trzeba wyjeżdżać daleko. Ponadto chciałem wypromować Zásadę i jej okolice. Browar stał się ostatnim elementem tej układanki” – opisuje właściciel. A co browar REZEK oferuje swoim gościom? Przede wszystkim wytwarzane, niepasteryzowane piwo nalewane z tanków leżakowych. Główna produkcja

obejmuje piwo jasne 11° i 12°, półciemne 12° i półciemne piwo górnej fermentacji ALE 13°, a kilka razy w roku pojawiają się dodatkowo piwne specjalności. Piwo warzone jest według tradycyjnej receptury. „Do produkcji wnosiśmy własny pomysł, smak i zapach, na co pozwala technologia małych browarów. Nie są to jednak duże różnice w porównaniu z tradycyjną technologią” – wyjaśnia browarnik. „Ponadto mamy tu jedną techniczną specjalność – samoobsługowy nalewak. Znajduje się na zewnątrz budynku browaru i klient po zakupieniu

i doładowaniu karty sam nalewa sobie tyle piwa, ile zechce i to o jakiegokolwiek porze”. Cały budynek browaru pozbawiony jest barier architektonicznych, a więc warzelnię, fermentownie i piwnicę leżakową mogą zwiedzać także osoby niepełnosprawne. W samym pubie zmieści się prawie setka gości, a więc jest to jedno z większych pomieszczeń w regionie. Serdecznie zapraszamy – miło nam będzie Państwa gości. Więcej na stronach

<http://pivovarrezek.cz>

ZWIEDZANIE ZAKŁADÓW SZKLARSKICH

bez wcześniejszej rezerwacji

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Huta Szkła i Minibrowar Novosad & syn Harrachov s. r. o. Czech Republic GPS: N 50° 46' 56.895" E 15° 25' 10.164"	Nový Svět 95, Harrachov tel.: 481 528 141 turistik@sklamaharrachov.cz www.sklamaharrachov.cz	Muzeum i sklepy: I–XII, pon–nie 9.00–17.00 Zwiedzanie na produkcji: I–XII, pon–nie 8.00–15.00	Huta szkła jest najstarszą działającą hutą szkła w Czechach. W programie zwiedzania także wyjątkowa stuletnia zabytkowa szlifiernia napędzana transmisjami i turbiną wodną. Możliwość zwiedzania muzeum szkła oraz minibrowaru z restauracją oraz kąpiele piwne.
Ekspozycja szklarska – Extradesk GPS: N 50° 45' 17.018" E 15° 18' 33.418"	Údolní 295 (Ośrodek Kultury i Życia Społecznego Alfa), Desná, tel.: 774 464 316 www.papalicko.webz.cz	Czynne po uzgodnieniu! bilety: dorośli 20 CZK, dzieci wstęp wolny, W pracowni twórczej płacimy tylko za materiały, maksymalnie do 60 CZK/szt.	Stała ekspozycja firm szklarskich z Desnej przedstawia historię i współczesność lokalnej produkcji szkła, różne techniki produkcji oraz wyroby gotowe. Elementem ekspozycji jest pracownia i sklepik.
Ośrodek wycieczkowy Pěnčín (Fipobex) GPS: N 50° 41' 18.146" E 15° 14' 07.731"	Bratřikov, Pěnčín 60 tel.: 723 955 998, 483 368 468 vyletjniareal@seznam.cz, www.vapen.cz	IX–IV, pon–pią 10.00–13.00, V–VIII, pon–pią 10.00–14.00 Koralikowa pracownia: V, VI, IX, pon–pią 10.00–15.00, sob–nie 10.00–16.00, VII, VIII, pon–nie 10.00–17.00, X–XI, II–IV, pon–sob 10.00–15.00, nie – info: www.vapen.cz	Produkcja szlifowanych pereł, sprzedaż perełek, farma kóz i owiec, zakład produkcji serów, muzeum rolnictwa (8.00–18.00 h).

po rezerwacji telefonicznej

Nazwa i GPS	Kontakt	Godziny otwarcia i bilety	Informacje, tematyka
Centrum PALACE PLUS GPS: N 50° 44' 00.960" E 15° 10' 05.519"	Svaz výrobců bižuterie (Związek Producentów Biżuterii), Palackého ulice 41 (przy jabloneckiej zaporze) Jablonec nad Nisou, tel.: 777 052 141, 483 311 915 palace@texoplus.cz, www.palaceplus.cz	I–XII pon–pią 9.00–17.00 sob 9.00–12.00	To największe centrum sprzedaży biżuterii w Europie środkowej, na 700 m ² oferuje 4 600 rodzajów biżuterii 32 regionalnych firm. Funkcjonuje tu stała pracownia biżuterska, w której można wykonać własną biżuterię. Dla grup po wcześniejszej rezerwacji pokazy produkcji biżuterii na miejscu lub zwiedzanie zakładu produkcyjnego.
Dekor speciál – Jaroslav Brynda & Petr Šikola GPS: N 50° 45' 49.410" E 15° 19' 50.477"	Krkonoská 753, Desná tel.: 777 709 050, 777 709 060, bryndajaryn@volny.cz petrsikola@centrum.cz, www.dekorglass.cz	po uprzednim uzgodnieniu. wstęp wolny	Obróbka szkła nad płomieniem. Produkcja szkła dekoracyjnego, wazonów, świeczników, lamp olejnych i in., sprzedaż wyrobów we własnym sklepiku, I–XII, pon–pią w godz. 10.00–12.00 i 13.00–17.00, sob 8.00–12.00.
Dostál Josef GPS: N 50° 41' 10.766" E 15° 17' 59.456"	Držkov 240, tel.: 777 339 585 info@dona-glass.cz, www.dona-glass.cz	po rezerwacji tel. wstęp wolny	Ręczne malowanie szkła dekoracyjnego.
G & B Beads, s. r. o. GPS: N 50° 44' 53.416" E 15° 09' 26.028"	Janovská 39, Jablonec n. N. tel.: 483 317 929 info@gbbeads.cz www.gbbeads.cz	pon–pią 8.00–13.00, po uzgodnieniu tel., dla grup co najmniej pięciosobowych z przewodnikiem, pokaz produkcji szklanych pereł (także piec szklarski), szlifowania, polerowania pereł. Z względów bezpieczeństwa nie poleca się dzieciom poniżej 15. roku życia oraz osobom niepełnosprawnym. Bilety: 50 CZK	Perły polerowane ogniem, gniecione i szlifowane. Sklep: pon–pią 9.00–17.00, sob 9.00–12.30. Nowo otwarte muzeum ze stałą ekspozycją produkcji, szlifowania i ściskania pereł.
K + K GLAS GPS: N 50° 42' 14.526" E 15° 11' 01.601"	Jižní 251, Jablonec n. N., tel.: 483 302 151, 604 467 908 kkglas@centrum.cz, www.kkglas.cz	wstęp wolny	Ozdoby choinkowe, szkło techniczne i dekoracyjne.
Glass Pěsničák GPS: N 50° 46' 40.412" E 15° 14' 30.016"	Josefův Díl 144, tel.: 483 707 375, 723 436 900 info@glass-pecnicak.cz, www.glass-pecnicak.cz	I–XII, pon–pią w godz. 9.00–16.00 wstęp wolny	Szlifowanie, piaskowanie reklamowe, flakony, szkło grawerowane, drobna sprzedaż.
Preisler Michal GPS: N 50° 43' 55.131" E 15° 11' 18.006"	V. Nezvala 7 a, Jablonec n. N., tel.: 483 316 208, 606 913 586 preisler.michal@volny.cz, www.preisler.ic.cz	po rezerwacji tel. wstęp wolny	„Rozciągane” figurki, możliwość obejrzenia szklanej szopki.
Ralton, s. r. o. GPS: N 50° 44' 47.879" E 15° 09' 50.177"	Vedlejší 21/4706, Jablonec n. N., tel.: 483 317 911 info@ralton.cz, www.ralton.cz	po rezerwacji tel. wstęp wolny	Szklane perły i kamienie.
SPIDER GLASS GPS: N 50° 53' 37.795" E 15° 00' 54.123"	Heřmanice 7, Frydlant, tel.: 482 317 122, 603 145 927 spiderglass@atlas.cz, www.spiderglass.cz	I–XII, pon–pią 8.00–15.00, sob, nie po uprzednim uzgodnieniu możliwość zwiedzania zakładu z wykładem	Produkcja szkła, dekoracje wnętrza na zamówienie, specjalne wyroby z płaskiego szkła.
Średnia Szkoła Rzemiosł i Usług GPS: N 50° 43' 42.240" E 15° 10' 35.040"	Smetanova 66, Jablonec n. N., tel.: 483 443 111, 724 121 937, skola@sosjbc.cz, www.sosjbc.cz	I–VI, IX–XII Tylko w czasie roku szkolnego w dni zajęć	Figurki, biżuteria, szkło szlifowane i techniczne, dekoracje świąteczne, ceramika. Zwiedzanie możliwe po uprzednim uzgodnieniu.
Suit Jewellery, s. r. o. GPS: N 50° 43' 01.880" E 15° 10' 16.187"	Květinová 1, Jablonec n. N., tel.: 483 306 353 mastnik@suitjewellery.cz, www.suitjewellery.cz	I–XII, pon–pią 9.00–14.00 po uzgodnieniu tel. Na terenie sklepu Fabosu I–XII, wto–pią 9.00–14.00 – możliwości zakupu	Biżuteria odlewana, guziki, medaliki, monety, elementy metalowe.
ŠENÝR Bijoux s. r. o. GPS: N 50° 43' 24.835" E 15° 09' 29.754"	Pasířská 40, Jablonec n. N., tel.: 483 711 158, 774 166 906, info@senyru.eu, www.senyru.eu	I–XII, pon–pią 8.00–15.00 35 CZK / dorośli	Pokazy miękkiego lutowania, produkcja koron dla czeskich Miss.
Veselé světýlka ze Zásady (Wesołe światelka z Zasady) – Libuše Laurinová GPS: N 50° 41' 54.733" E 15° 15' 56.402"	Zásada 345, tel.: 777 559 338 cz.glass@atlas.cz www.vesela-svetylka.cz	po uzgodnieniu tel. 25 CZK / osoba, w cene wyrob do zabrania z sobą	Szkło dmuchane, malowane, szklane kwiaty, dekoracje świąteczne ze szkła SIMAX. Polecane szczególnie dla grup ok. 20 dzieci, sprzedaż wyrobów.
Yani GPS: N 50° 41' 49.158" E 15° 16' 04.945"	Zásada 162, tel.: 483 385 170 yani@yani.cz, www.yani.cz	I–XII, pon–pią 8.00–14.00 lub po uzgodnieniu tel. 30 CZK / osoba	Ręczna produkcja biżuterii szklanej ze szlifowanych, gniecionych, woskowych pereł i „rokailli”.

Produkt regionalny Góry Izerskie

Wyroby posiadające markę „Produkt Regionalny Góry Izerskie” można znaleźć w sklepach detalicznych, w zwykłych sieciach (w szczególności artykuły spożywcze i napoje), na jarmarkach rzemieślniczych i farmerskich, bezpośrednio w pracowniach lub sklepach firmowych producentów a także w certyfikowanych punktach sprzedaży, oferujących kilka produktów z marką, dzięki czemu mogą w ten sposób oznakować sklep. Produkty regionalne można znaleźć w Libercu, w Smržovce i w Oldřichovie v Hájích.

W tym roku na jesień zostanie ogłoszony nowy nabór dla podmiotów zainteresowanych posiadaniem marki Produkt Regionalny Góry Izerskie. Wierzymy, że także szósta edycja certyfikacji przyniesie kolejne ciekawe produkty, które dołączą do szerokiego grona posiadaczy marki. Informacje nt. wyrobów umieszczone są na stronach

www.jizerske-vyroby.cz i www.jizerky.cz

Sala Pamięci w Kristiánovie tymczasowo nieczynna

Podczas tegorocznego sezonu letniego nieczynna będzie z powodu remontu Sala Pamięci Hutnictwa Szkła (Pamątník sklárství) w Kristiánovie. Za to później będzie o wiele piękniejsza. Długo oczekiwaną przebudowę zabytku należącego do Muzeum Szkła i Biżuterii w Jabloncu nad Nisou rozpoczęto w kwietniu. Powinna się zakończyć jesienią.

Podczas przebudowy naprawione zostaną wszystkie konstrukcje budowlane, od kamiennych piwnic, przez drewnianą zrębową część, po dach, który zostanie pokryty tradycyjnym drewnianym gontem. Zbudowane zostanie nowe zaplecze sanitarne, którego dotychczas brakowało, oraz punkt gastronomiczny, gdzie zwiedzający będą mogli zadaszonego tarasu podziwiać widoki na okoliczną urokliwą przyrodę.

Obecna ekspozycja poświęcona historii osady szklarskiej, mieszcząca się na parterze, będzie poddana tylko niewielkim korektom, natomiast po raz pierwszy do zwiedzania zostanie udostępnione także poddasze. Osobiście z największą radością oczekują na zabawną ekspozycję na poddaszu, skierowaną przede wszystkim do dzieci. Nawiążą do niej dwie ścieżki edukacyjne – jedna zaprowadzi dzieci do pozostałości po nieistniejących już dziś budynkach należących dawniej do tej ważnej osady szklarskiej, a druga będzie prowadziła stąd do głównego budynku muzeum w Jabloncu. Na jej trasie będzie można zapoznać się z ważnymi miejscami związanymi z tradycją szklarską Gór Izerskich – wyjaśnia autor ekspozycji i ścieżek Petr Nový.

Jeżeli podczas rekonstrukcji nie pojawi się żaden nieprzewidziany problem, to tradycyjny jesienny odpust zainauguruje działalność muzeum w Kristiánovie.

W tym roku odbędzie się on jednak tylko wówczas, gdy

wszystkie roboty będą na czas zakończone. Ewentualny termin zostanie podany do wiadomości w prasie i na stronach internetowych muzeum – informuje dyrektor jabloneckiego muzeum Milada Valečková.

Kontakt:

Muzeum skla a biżuterie v Jablonci nad Nisou
U Muzea 398/4
466 01 Jablonec nad Nisou
tel.: +420 483 369 011
e-mail: info@msb-jablonec.cz
www.msb-jablonec.cz

Osada szklarska Kristiánov

Została założona przez Johanna Leopolda Riedela w 1774 roku. Piec szklarski rozpalono tu po raz pierwszy na Trzech Króli (6 stycznia) 1776 roku. Potomkowie Riedela prowadzili tu hutę szkła do 1887 roku, czyli dokładnie przez 111 lat. Początkowo produkowano tu przede wszystkim kielichy i puchary ze szkła dmuchanego, fiołki aptekarskie, flakoniki i zawieszki na zyrandole, w XIX wieku głównym artykułem stały się pręty i różnego rodzaju rurki do produkcji biżuterii. Specjalnością były dmuchane rurki służące jako półprodukt do produkcji szklanych bransolet (bangle). Do dnia dzisiejszego z dawnej słynnej osady szklarskiej zachował się tylko jeden budynek, który kiedyś służył hutnikom jako miejsce do spania, a potem funkcjonował jako gospoda i obiekt rekreacyjny, tzw. Liščí bouda [Lisia Chata]. Dziś obiekt podlega Muzeum Szkła i Biżuterii w Jabloncu nad Nisou.

Tradycyjny wyrób Pogorza Izerskiego – jablonecka biżuteria

Tradycyjny wyrób Pogorza Izerskiego – jablonecka biżuteria jest najpopularniejszym dodatkiem modowym.

W produkcji biżuterii zaangażowanych jest na ziemi jabloneckiej kilka tysięcy osób, wciąż powstają nowe wzory, kształty i połączenia kolorystyczne.

Największa i z pewnością unikatowa oferta sprzedaży biżuterii MADE IN JABLONEC znajduje się w centrum PALACE PLUS. Znajduje się tu 5 tysięcy rodzajów biżuterii 48 regionalnych producentów, a ponadto czeskie szkło użytkowe, szklane ręcznie zdobione ozdoby świąteczne,

pracownia biżuteryjna, w której dzieci i dorośli z pomocą obsługi sklepu wykonać mogą własną biżuterię. Wszystko sprzedawane jest w atrakcyjnych cenach. Obowiązują też stałe sezonowe obniżki.

Serdecznie zapraszamy.

Nasza siedziba: ul. Palackého 41, Jablonec nad Nisou, bezpośrednio przy zaporze, miejsca parkingowe dla klientów

www.palaceplus.cz

KRUCHE PIĘKNO '16

największa wystawa szkła i biżuterii w Czechach

11 – 14 sierpnia 2016

EUROCENTRUM Jablonec nad Nisou

w tym roku także wystawa i sprzedaż ozdób bożonarodzeniowych

Wykaz Informacji Turystycznych

» Punkt Informacji Turystycznej Bedřichov

468 12 Bedřichov 218, tel.: 483 380 034, infocentrum@bedrichov.cz
www.bedrichov.cz, www.jizerskaops.cz

» INFO Desná

468 61 Desná, Riedlova vila, Krkonošská 120
tel.: 483 383 019, 737 248 434
kulturadesna@gmail.com, www.mesto-desna.cz

» Městské Biuro Informacji Turystycznej Frýdlant

464 13 Frýdlant, náměstí T. G. Masaryka 37 (budyněk ratusza)
tel.: 482 464 013, mic@mesto-frydant.cz, www.mesto-frydant.cz

» Informacja Turystyczna – Browar Zamkowy Frýdlant

Hejnická 4073, 464 01 Frýdlant
tel.: 487 989 000, info@pivovar-frydant.com, www.pivovar-frydant.com

» Informacja Turystyczna Harrachov

512 46 Harrachov 150
tic@harrachov.cz, www.harrachov.cz

» Centrum Informacji Karkonoskiego Parku Narodowego Harrachov

512 46 Harrachov 442 (ok. 50 m od dworca autobusowego w kierunku centrum)
tel.: 481 529 188, icharrachov@krnap.cz, www.krnap.cz

» Międzynarodowe Centrum Odnowy Duchowej

463 62 Hejnice, Klášterní 1
tel.: 482 360 211, mcdo@mcdo.cz, www.mcdo.cz

» Jabloneckie Centrum Informacji i Kultury, spółka pożytku publicznego

468 11 Jablonec nad Nisou, Kostelní 1/6
tel.: 774 667 677, 483 356 201, info@jablonec.com, www.jablonec.com

» Punkt Informacji Turystycznej Josefův Důl

468 44 Dolní Maxov 218, Úřad Gminy
tel.: 483 381 110, 602 656 878, infocentrum@josefuvdul.eu, www.josefuvdul.eu

» Punkt Informacji Turystycznej Jizerky pro Vás

468 49 Kořenov 480 (budyněk Hotelu Příchovice)
tel.: 725 805 266, ic@jizerkyprovas.cz, www.jizerkyprovas.cz

» Punkt Informacji Turystycznej Lázně Libverda

463 62 Hejnice, Lázně Libverda 17
tel.: 482 322 457, infocentrum@laznelibverda.cz, www.laznelibverda.cz

» Městské Biuro Informacji Turystycznej Liberec

460 59 Liberec, nám. Dr. E. Beneše 23
tel.: 485 101 709, info@visitliberec.eu, www.visitliberec.eu

» Punkt Informacji Turystycznej Liberec

460 08 Liberec, Ještědská 479
tel.: 603 328 699, infojested@seznam.cz

© Jizerské hory – Turistický region Liberecko, Jablonecko, Frýdlantsko a Tanvaldsko (Góry Izerskie – Region Turystyczny Ziemia Liberecka, Jablonecka, Frydlańska i Tanwaldzka); 468 11 Janov nad Nisou 520; Regon: 75057760; www.jizerky.cz; 1. 6. 2016 r. w Jabloncu nad Nisou; w nakładzie 15 000 egz.; 15. wydanie; ewidencja: MK ČR E 19236; tłumaczenia: Mgr. Andy Letham (ang.), Hans-J. Warsaw (niem.), Ing. Karína Kurková (pol.); materiały kartograficzne: Kartografie HP s. r. o.; opracowanie graficzne i druk: Jablonecká tiskárna; www.jabloneckatiskarna.cz; okładka i opracowanie graficzne: O. Dostál, zdjęcia: archiwum Informacji Turystycznych, miast i gmin regionu Góry Izerskie i partnerów.

» Koleje Czeskie ČD centrum Liberec

460 02 Liberec, ČD, Nákladní 344, Informacja tel.: 724 494 605
kasa międzynarodowa, tel.: 724 494 569, lbc@cdcentrum.cd.cz, www.cd.cz

» Informacja Turystyczna Nové Město pod Smrkem

Palackého 276, 463 65 Nové Město pod Smrkem
tel.: 720 025 933, nmps.info@centrum.cz, www.nmps.cz

» Informacja Turystyczna Ekocentrum Oldřichov v Hájích

463 31 Oldřichov v Hájích 5
tel.: 778 535 967, info@suchopyr.cz, www.suchopyr.cz, www.ekocentrumoldrichov.cz

» Informacja Turystyczna Pěnčín

Pěnčín 60, 468 21 Bratříkov, tel.: 723 955 998, 483 368 411
vyletniareal@seznam.cz, www.vapen.cz

» Biblioteka Miejska i Miejskie Biuro Informacji Turystycznej Rychnov k. Jablonce nad Nisou

468 02 Rychnov u Jablonce nad Nisou, Květinová 498
tel.: 720 402 284, knihovna@rychnovjbc.cz, www.knihovna.rychnovjbc.cz

» Biblioteka Miejska i Miejskie Biuro Informacji Turystycznej Smržovka

468 51 Smržovka, nám. T. G. Masaryka 638
tel.: 483 382 286, 720 513 147, info.smrzovka@seznam.cz, www.smrzovka.cz

» Punkt Informacji Turystycznej Tanvald

468 41 Tanvald, Krkonošská 629
tel.: 483 369 670–1, infocentrum@tanvald.cz, www.tanvald.cz

» Punkt Informacji Turystycznej – Vratislavice 10/10/10

463 11 Vratislavice nad Nisou, Nad Školou 1675
tel.: 482 321 811, 773 584 374, info@vratislavice101010.cz, www.vratislavice101010.cz

» Górskie pogotowie ratunkowe (GOPR) – Horská služba Jizerské hory

Ogólny numer telefonu, który przelącza dzwoniącego do stacji, która znajduje się najbliżej miejsca, z którego realizowane jest połączenie, tel.: **1210**
+ wypadki po polskiej stronie Gór Izerskich (GOPR), tel.: **+48 757 524 734**

» Zintegrowany system ratownictwa, tel.: 112

Polska część – wybrane

» Stacja Turystyczna „Orle“

58-580 Szklarska Poręba – Jakuszyce, Orle skc. Poczta 140
tel.: +420 607 920 541, +48 500 610 115, orle@orleturystyczne.pl, www.orleturystyczne.pl

» Punkt Informacji Turystycznej Szklarska Poręba

58-580 Szklarska Poręba, ul. Jedności Narodowej 1 a
tel.: +48 75 75 47 740, it@szklarskaporeba.pl, www.szklarskaporeba.pl

» Miejskie Biuro Informacji Turystycznej Świeradów-Zdrój

59-850 Świeradów-Zdrój, ul. 11 Listopada 35
tel.: +48 75 78 16 350, it@swieradowzdroj.pl, www.swieradowzdroj.pl

Kierunkowy do Czech: +420

Kierunkowy do Polski: +48